

ABF

Azərbaycan Basketbol
Federasiyası

ABL

Azərbaycan
Basketbol
Liqası

**BASKETBOL ÜZRƏ KİŞİLƏR ARASINDA
AZƏRBAYCAN BASKETBOL LİQASI VƏ ÖLKƏ KUBOKUNUN
2026 – 2027-Cİ İL MÖVSÜMÜ XXXII ÖLKƏ
ÇEMPİONATININ
(sentyabr 2026-cı il – iyun 2027-ci il)**

ƏSASNAMƏSİ

BAKİ

I	MƏQSƏD	
1	Azərbaycan Basketbol Liqası (ABL)	5
II	İDARƏÇİLİK	
2	ABL çempionatının təşkilatçısı və icraçısı	5
III	YARIŞ	
3	ABL iştirakçıları	6
4	Rəsmi mövsüm; ABL çempionatının keçirilmə tarixləri; Ölkə kuboku yarışları	7
5	Lisensiyalaşdırma	7
6	Komandaların qeydiyyatı	8
7	Təsdiq edilmiş lisensiyalar, oyunçuların və komanda üzvlərinin təsdiq edilmiş siyahıları	13
8	Azad etmə məktubu (buraxılış) (Letter of clearance)	14
9	Ədalətli oyun prinsiplərinin qorunması	15
10	ABL çempionatının keçirilmə sistemi	16
11	Turnir cədvəlində komanda yerlərinin müəyyən edilməsi	17
12	Mükafatlandırma	17
13	ABL çempionatında klubların idman, kommersiya prinsipləri	18
14	Çempionat oyunlarının təqvim, oyunların başlama tarixi və saati	18
IV	OYUN (OYUNLAR)	
15	Oyun qaydaları	19
16	Rəsmi top	20
17	Oyunçuların geyimi	20
18	Oyun geyiminin nişanlanması	22
19	Məşqçilərin və komandanın digər nümayəndələrinin geyimləri	23
20	Oyunun başlanması	23
21	Himn və rəqslər, əyləncə qrupları	24
22	Oyunlara rəhbərlik və səlahiyyətli şəxslər	24
23	Oyunda fasilələr, birdəqiqəlik fasilələr, televiziya reklam fasilələri	25
24	ABL oyunundan əvvəl rəqib komandaya meydanın təqdim edilməsi;	26
25	Su və buz təminatı	26
26	Oyunların videoçəkilişi	26
V	YARIŞ MƏKANI	
27	Yarış məkanının uyğunluğu	26
28	Yarış məkanına məhsul şəxsin təyinatı	27

29	Basketbol meydançasına tələblər	27
30	Basketbol səbətində tələblər	27
31	Basketbol lövhəsinə tələblər	28
32	Səbət və tor	28
33	Elektron və səsgücləndirici vasitələr	28
34	Masa hakimlərinin yeri	29
35	Oyunun inspektorunun iş yeri	31
36	ABL əməkdaşlarının iş yeri	31
37	Komandaların oturacaq yerləri	31
38	İşıqlandırma	31
39	Yarış məkanının hərarəti(temperaturu)	31
40	Paltardəyişmə otaqları	31
41	Tibb otağı, doping nəzarəti və həkim personalı	32
42	KİV və KİV fəaliyyəti üçün zonaları	32
43	Təhlükəsizlik tələbləri	32
44	ABL klublarının təşkil etdiyi fan-klublar	33
VI	ABL İMİCİ	
45	Əsas müddəalar	34
46	İctimaiyyətlə əlaqələr;	36
47	Televiziya; televiziya yayımları ilə ABL klublarının öhdəlikləri;	38
48	Reklam;	38
VII	HAKİMLƏR	
49	ABL hakimlər xidmətinin rəhbəri;	41
50	Hakimlərə tələblər;	41
51	Hakimlərin vəzifələri;	42
52	Oyunun inspektoru;	43
53	Masa hakimləri;	44
54	Statistika operatorları;	45
VIII	ETİRAZ ETMƏ QAYDALARI	
55	Etiraz etmə proseduru;	45
IX	İNTİZAM SİSTEMİ, SANKSIYALAR, NİZAM-İNTİZAM POZUNTULARINA GÖRƏ CƏZALAR	
56	Nizam intizam bölməsi;	46
57	Sanksiyalar;	48
58	Cərimələrin ödənilməsi şərtləri;	49
59	Qayda pozuntuları;	49

60	FIBA rəsmi oyun qaydalarının pozulmasına görə cərimələr;	50
61	Oyunçuların və ya məşqçilərin qeydiyyat zamanı prosedur pozuntularına görə cərimələr.	51
62	ABL oyunlarının təşkili və keçirilməsində baş verən pozuntulara görə cərimələr (prosedurlar).	51
63	Mühafizə və təhlükəsizlik qaydalarının pozulması hallarında cərimələr.	52
64	ABL tərəfindən təşkil edilən layihələrdə, tədbirlərdə, görüşlərdə və seminarlarda iştirak etməkdən imtina.	53
65	Nizam - intizam qaydalarının pozulmalarına görə cərimələr.	53
66	Oyunun nəticəsinə təsir edəcək işbirliyi və mərc oyunlarında iştiraka görə cəzalar.	54
67	Oyunun hakimlərinə, inspektoruna və masa hakimlərinə sanksiyalar.	55
68	Doping və doping nəzarət prosedurlarının pozulmasına görə məsuliyyət.	56
Əlavə №1 Təkrar baxış sistemindən istifadə qaydaları (SPS)		60
Əlavə №2 ABL iştirakçısının ədalətli oyun prinsiplərinə riayət etməsi barədə razılıq bəyannaməsi		62
Əlavə №3 Basketbol Oyunçu və Məşqçi Nümayəndələri (Agentləri) üzrə Lisenziyalaşdırma Təlimatı		65

Bu Əsasnamə Beynəlxalq Basketbol Federasiyaları Assosiasiyasının (FIBA) qaydalarına və ölkə ərazisində yarışların keçirilmə qaydaları ilə bağlı Azərbaycan Respublikası Gənclər və İdman Nazirliyinin 21 dekabr 2022-ci il tarixli 33 nömrəli kollegiya qərarı ilə təsdiq edilmiş texniki rəqlamentə uyğun tərtib edilmişdir.

I FƏSİL. MƏQSƏD: AZƏRBAYCAN BASKETBOL LİQASI (ABL)

1. Azərbaycan Basketbol Liqasının məqsədləri

- 1.1.** ABL klublarının fəaliyyətini birləşdirmək. ABL Əsasnaməsinə uyğun klubların fəaliyyətini koordinasiya etmək (bundan sonra Əsasnamə).
- 1.2.** ABL çempionatlarının keçirilməsi üçün tələblərə uyğun iqtisadi, maliyyə və təşkilati işləri təşkil etmək.
- 1.3.** Azərbaycanın kişilərdən ibarət ən güclü peşəkar basketbol komandasını müəyyən etmək (ABL çempionunu və ölkə kubokunun ən güclü komandasını müəyyən etmək).
- 1.4.** Geridə qalmış mövsümün yekunlarına əsasən ABL komandalarının reytingini müəyyən etmək, yerlər üzrə komandaları müəyyənləşdirmək. Güclü komandalara beynəlxalq yarışlarda ölkəni təmsil etmə hüququnu vermək.
- 1.5.** Azərbaycanda basketbolu təbliğ və inkişaf etdirmək. Basketbolu fiziki tərbiyə vasitəsi kimi təbliğ və ondan istifadə etmək. Sağlamlığın möhkəmləndirilməsi və asudə vaxtları səmərəli keçirilməsində basketboldan istifadəni vətəndaşlar arasında təbliğ etmək. Daha çox insanın basketbol oyunlarına tamaşaçı qismində cəlb etmək. Əhalinin bütün kateqoriyalarını oyunlara sövq etmək.
- 1.6.** Maksimum dərəcədə tamaşaçıları cəlb edəcək səviyyədə keyfiyyətli idman tədbirlərini təşkil etmək.
- 1.7.** ABL-in müsbət imicini formalaşdırmaq və çempionatın səviyyəsini hərtərəfli inkişaf etdirmək.
- 1.8.** Ölkənin ulduz oyunçularının müsbət imicinin formalaşdırılması və milli basketbolçuları maraq dairəsində saxlamaq.
- 1.9.** İctimaiyyətə ABL haqqında daha çox informasiyanın çatdırılması üçün KİV vasitələri ilə keyfiyyətli əməkdaşlıq qurmaq.
- 1.10.** Xarici ölkələrin idman təşkilatları ilə əlaqələr qurmaq və bu əlaqələri inkişaf etdirmək.
- 1.11.** Həvəskar klubların (azərkeş birliklərinin) yaranmasına və fəaliyyət göstərməsinə dəstək olmaq.

II FƏSİL. İDARƏÇİLİK

2. ABL çempionatının və ölkə kubokunun təşkilatçısı və icraçısı

Azərbaycan Basketbol Liqasının və ölkə kubokunun keçirilməsinə ümumi rəhbərliyi Azərbaycan Respublikası Gənclər və İdman Nazirliyi və Azərbaycan Basketbol Federasiyası həyata keçirir.

2.1. Çempionat və ölkə kuboku Azərbaycan Basketbol Federasiyası (ABF) tərəfindən təşkil edilir.

2.2. ABF idman direktoru ABL çempionatının təşkilinə və keçirilməsinə rəhbərlik edir.

2.3. ABL çempionatının və ölkə kubokunun Əsasnaməsi və oyunların təqvimini ABL-in idarə heyəti tərəfindən təsdiqlənir.

2.4. Çempionatın və ölkə kubokunun keçirilməsinə məsul şəxslər: ABL direktoru, ABL idman direktoru və ABL katibi.

ABL qərargahı Bakı şəhərində yerləşir. Ünvan: Bakı İdman Sarayı (Neftçilər pr. 26a), imeyl: info@aze.basketball

III FƏSİL. YARIŞLAR

3. ABL iştirakçıları

3.1. ABL çempionatında və ölkə kubokunda Azərbaycanın peşəkar basketbol klubları iştirak edirlər. ABL Əsasnaməsinin tələblərini yerinə yetirən klublar ABL çempionatında iştirak edə bilər.

3.2. Hüquqi və fiziki şəxslərin klubların idarəçiliyində fəaliyyəti:

3.2.1. ABL çempionatında və ölkə kubokunda iştirak edən klublar – hüquqi şəxslər digər klubların səhmdarı ola bilməzlər. Hüquqi şəxslər digər klubların fəaliyyətində və idarəçiliyində fəaliyyət göstərə bilməzlər.

3.2.2. Fiziki şəxslər – bir klubda nəzarətçi səhmdar, iştirakçı, idarəetmə orqanının üzvü olan şəxslər və ya hər hansı bir vəzifə daşıyan və fəaliyyət göstərən şəxslər ABL-in və ölkə kubokunun iştirakçısı olan digər bir klubda hər hansı bir vəzifə daşıyıcısı ola bilməzlər.

3.2.3. Ən gec 31 avqust 2026-cı il (saat 17:00) tarixinədək hər bir klub klubun rəhbər şəxsləri barədə onların adı, soyadı, atasının adı olmaqla tutduğu vəzifə barədə ABL rəhbərliyinə yazılı (FORMA P1) məlumat verməlidir.

3.3. Çempionatda və kubok yarışlarında iştirak edəcək klublar ABL çempionatının və ölkə kubokunun keçirilməsi haqqında Əsasnamənin tələblərini yerinə yetirməli və onların fəaliyyəti Əsasnaməyə uyğun olmalıdır. Tələbləri yerinə yetirməyən klublara xəbərdarlıq edilir və onlara çatışmazlıqların aradan qaldırılması üçün ABL İdarə Heyəti tərəfindən müəyyən vaxt verilir. Verilən vaxt ərzində çatışmazlıqlar aradan qaldırılmasa, ABL İdarə Heyətinin qərarı ilə klub (komanda) çempionatdan kənarlaşdırılır.

3.4. 2026 – 2027-ci il mövsümündə ABL çempionatının və ölkə kubokunun Əsasnaməsinin tələblərini yerinə yetirən, lisenziyaləşdirmə prosedurlarını düzgün

yerinə yetirmiş və yarışda iştirak etmək üçün lisenziya almış aşağıdakı klublar çempionata və kubok yarışlarına buraxılır:

1. “Gəncə” BK
2. “Landau Lions”
3. “Naxçıvan” BK
4. “Neftçi” İK (Bakı)
5. “NTD” BK
6. “Ordu” İK
7. “Sabah” BK (Bakı)
8. “Şəki” BK

3.5. ABL çempionatının və kubok yarışlarının iştirakçıları:

ABL çempionatında və kubok yarışlarında iştirak edən klublar, klubların üzvləri, oyunçular, məşqçilər, həkimlər, masajçılar, inzibatçılar, mətbuat katibləri və klubun fəaliyyətinə aidiyyəti olan digər şəxslər ABL çempionatı və kubok yarışlarının iştirakçıları hesab olunurlar.

3.6. Eləcə də ABL direktoru, ABL idman direktoru, idarə heyətinin əməkdaşları, hakimlər, oyunları idarə edən katiblər, hakim-inspektorlar çempionat iştirakçıları hesab olunurlar.

3.7. Oyunçuların Təmsil Olunması və Müqavilə Danışıqları

Azərbaycan Basketbol Liqasında (ABL) iştirak etmək istəyən hər bir Azərbaycan vətəndaşı olan basketbolçu və məşqçilər ABL klubu ilə əmək müqaviləsini yalnız şəxsən və ya Azərbaycan Basketbol Federasiyasında (ABF) müvafiq qaydada qeydiyyatdan keçmiş və lisenziyalasdırılmış agent vasitəsilə müzakirə edə və imzalaya bilər. (Əlavə 3)

3.7.1. Yalnız Azərbaycan Basketbol Federasiyasında (ABF) qeydiyyat prosesini tamamlamış agentlər ABL klubları ilə aparılan danışıqlarda oyunçuları təmsil etmək səlahiyyətinə malikdirlər.

3.7.2. ABF-də qeydiyyatdan keçmiş və lisenziyalasdırılmış agent statusuna malik olmayan heç bir şəxs məşqçi, oyunçunu təmsil edə, ABL klubu ilə məşqçi, oyunçu müqaviləsi, transfer və ya digər əmək münasibətləri barədə danışıqlar apara, müzakirələrdə iştirak edə, vasitəçilik edə və ya belə müqavilələrin bağlanmasına kömək göstərə bilməz.

3.7.3. Xüsusilə, oyunçuların, məşqçilərin, klub rəsmilərinin, liqa iştirakçılarının və ya ABL-də ABF tərəfindən qeydiyyatdan keçmiş agent statusundan başqa hər hansı digər statusla fəaliyyət göstərən şəxslərin oyunçular adından vasitəçi kimi çıxış etməsi və ya oyunçu müqavilələri, transferlər və digər əmək münasibətləri ilə bağlı ABL klubları ilə danışıqlar aparması qəti şəkildə qadağandır.

3.7.4. 3.7-ci bəndini oyunçu, klub, agent və ya hər hansı digər şəxs tərəfindən pozulması intizam pozuntusu hesab olunur. Belə pozuntuda iştirak edən müvafiq oyunçu və klubun hər biri ayrı-ayrılıqda Azərbaycan Basketbol Federasiyası

tərəfindən qüvvədə olan intizam qaydalarına uyğun olaraq intizam tədbirləri və sanksiyalarına məruz qalacaqdır. (65.15)

4. Rəsmi mövsüm

4.1. Rəsmi mövsüm 20 avqust 2026-cı il tarixində başlayır, 30 may 2027-ci il tarixində başa çatır.

4.2. ABL çempionatı 2026 – 2027-ci il mövsümündə 25 sentyabr 2026-cı il tarixində start götürür.

4.3. Ölkə kuboku yarışlarına ABL iştirakçısı olan bütün klublar buraxılır. Kubok yarışlarının keçirilmə tarixi ABL İdarə Heyətinin qərarı ilə təyin edilir.

4.3.1. ABF kuboku uğrunda oyunlar ABL çempionatı Əsasnaməsi ilə tənzimlənir və ABL Əsasnaməsinin tələbləri ölkə kuboku yarışlarına da şamil olunur.

5. Lisenziyaləşdirmə

5.1. ABL çempionatında iştirak etmək istəyən hər bir klub ABL tərəfindən tələb kimi qoyulan maliyyə mənbəyinə malik olmalıdır. Hansı ki lisenziyaləşdirmə prosesində ABL tərəfindən qeyd olunmuşdur.

5.2. Lisenziyaləşdirmə prosesi ABL çempionatında iştirak edəcək klubun maliyyə imkanlarını araşdırmaq və klubun ABL çempionatında iştirak etmək üçün, maliyyə imkanlarının tələblərə uyğunluğunu müəyyən etmək üçün təyin edilir.

5.3. Klubun büdcəsi çempionat ərzində fəaliyyət göstərmək üçün müəyyən olunur. Büdcə qısa müddət üçün (10 ay) tərtib edilir. Büdcədə nəzərdə tutulmuş gəlirlər, çempionatın sonuna qədər olan öhdəliklər qeyd olunur.

5.4. Lisenziya almaq üçün klubun təqdim etməli olduğu sənədlər.

5.4.1. Klub mövsüm üçün nəzərdə tutulmuş büdcə barədə məlumat verməlidir və mövsüm ərzində büdcədə hər hansı dəyişiklik barədə məlumat verməlidir.

5.4.2. Klublar, oyunçular, məşqçilər və klubun digər əməkdaşları ilə yazılı razılaşmaların – müqavilələrin surətini ABL idman direktoruna təqdim etməlidirlər. (əlavə P2, P2.1., P2.2.)

5.5. Lisenziya almaq üçün klub tərəfindən ABF-nin bank hesabına 10000 (on min) AZN məbləğ köçürülməlidir. Məbləğ cərimələrin vaxtında ödənilməsi üçün nəzərdə tutulur. Köçürmə haqqında sənədlər ABL İdarə Heyətinə (idman direktoruna) təqdim olunur. Bu məbləğ mövsüm ərzində yarana biləcək cərimələrin ödənilməsinə yönələcəkdir. Mövsümün sonunda qalıq məbləğ kluba geri qaytarılır və ya növbəti mövsüm üçün yönəldilir. Əgər depozit mövsümün gedişində bitərsə, o zaman klub 5 gün ərzində əlavə 1000 (bir min) AZN depozit yatırmalıdır.

5.6. Klub tələb olunan sənədləri təyin olunan vaxta qədər (31 avqust 2026-cı il) ABL İdarə Heyətinə təqdim etməlidir. Sənədlər mütləq şəkildə əyani şəkildə təqdim olunmalıdır. Sənədlərin təqdim etmə növləri bu sənədin VII fəslində qeyd olunmuşdur. Sənədlərin təqdim edilməsi gecikdirilərsə, kluba cərimə tətbiq edilir. Cərimə 1000 (bir min) AZN təşkil edir. Sənədlərin təqdim edilməsi 3 gündən çox

müddətə gecikdirilərsə, ABL İdarə Heyətinin klubu qeydiyyatda almamaq hüququ var.

5.7. Lisenziya komissiyası sənədlər daxil olandan sonra 3 gün ərzində sənədləri araşdırır və sənədlərində çatışmazlıqlar aşkar olunan klublara məlumat verir. Məlumat verildikdən sonra çatışmazlıqları aradan qaldırmaq üçün klublara əlavə 3 iş günü vaxt verilir. Sənədlərin təqdim edilməsi gecikdirilərsə, ABL İdarə Heyətinin klubu qeydiyyatda almamaq hüququ var.

5.8. Təqdim edilmiş sənədlər ABL direktoru tərəfindən siyahısı təsdiq edilmiş idarə heyəti üzvlərindən ibarət komissiya tərəfindən yoxlanılır (ən azı 3 nəfər).

5.9. Maliyyə sənədlərində dəqiqləşdirmə aparılması üçün klub rəhbəri ABL ofisinə dəvət oluna bilər.

5.10. Sənədlər yoxlanıldıqdan sonra komissiya sənədlərin düzgünlüyünü təsdiq edir və ABL İdarə Heyətinə kluba çempionatda iştirak etmək üçün lisenziya verilməsi üçün müraciət edir.

5.11. Çempionat iştirakçısına lisenziyanın verilməsi ABL İdarə Heyətinin qərarı ilə təsdiq edilir.

5.12. Sənədlərin qeydiyyatı zamanı aşkar olunmuş çatışmazlıqlar səbəbindən qeydiyyatda qəbul edilməyən klubun əvəzinə ABL İdarə Heyəti AB2L liqa klublarına rəsmi dəvətnamə ünvanlayır və qeydiyyat şərtlərinin yerinə yetirilməsi üçün 3 iş günü müddət müəyyən edir. Müddət başa çatdıqdan sonra ABL İdarə Heyəti klubların hansı liqada – ABL və ya AB2L – iştirak edəcəyinə dair yekun qərarı elan edir.

6. Komandaların qeydiyyatı

6.1. Komandaları ABL idman direktoru qeydiyyatdan keçirir. İştirak etmək istəyən hər bir klub ABL tərəfindən tələb kimi qoyulan maliyyə mənbəyinə malik olmalıdır. Hansı ki lisenziyalaşdırma prosesində ABL tərəfindən qeyd olunmuşdur.

6.2. ABL klubları ABL idman direktoruna aşağıdakı sənədləri təqdim etməlidirlər.

6.2.1. 05 sentyabr 2026-cı il tarixinədək oyunçular və digər əməkdaşlar haqqında ilkin rəsmi sənədlər təqdim olunmalıdır. Ən azı 10 oyunçu (oyunçulardan Azərbaycan Respublikası vətəndaşı olan ən az 4 oyunçu) və 1 baş məşqçinin sənədləri təqdim edilməlidir (əlavə P1, P2, P2.1., P2.2.).

6.2.2. 05 sentyabr – 15 sentyabr 2026-cı il tarixinədək ABL idman direktoru tərəfindən qeydiyyatda alınmış və lisenziyası olan oyunçuların, məşqçilərin və digər səlahiyyətli şəxslərin yekun iştirak ərizəsi təqdim olunmalıdır. (əlavə P3, P 3.1.)

6.2.3. Əlavə qeydiyyat.

16 sentyabr 2026-cı il tarixindən yerli oyunçular üçün ABL müntəzəm birinciliyinin XV tur oyunları daxil olmaqla, əcnəbi oyunçular üçün ABL müntəzəm birinciliyinin XVIII tur oyunları daxil olmaqla hər bir əcnəbi oyunçuya görə 500 (beş yüz) AZN ödəməklə əlavə oyunçular sifariş oluna bilər. Azərbaycan Respublikasının vətəndaşı olan oyunçu bütün mərhələlərdə ödəniş olunmadan sifariş oluna bilər.

6.3. Sifarişdə klubun adı, ünvanı, ofisi və məşq yeri qeyd olunur. Oyunçuların adı, soyadı, atasının adı, təvəllüdü, yaşı, çəkisi, boyu, oyun nömrəsi, eləcə də sonuncu klubu və klubun ölkəsi barədə məlumatlar daxil edilir. Mobil telefon, elektron poçt ünvanı, eyni anda 16 oyunçunun (çox olmamaqla) məlumatları daxil edilə bilər. Komandalar oyun formalarının rənglərini (ev, səfər) sifarişdə mütləq qeyd edir. Sifariş klub direktoru və məşqçi tərəfindən imzalanır və möhürlə təsdiq edilir.

6.4. ABL klubu 20 avqust 2026-cı il tarixinədək 2026 – 2027-ci il mövsümündə iştirak hüququ verən lisenziyalar almaq üçün müraciət etməlidir. Müraciətdə klubun adı, loqotipi qeyd olunmalıdır.

6.5. Sifarişlə birlikdə klub təqdim etməlidir:

6.5.1. qeydiyyatdan keçmiş bütün oyunçuların cari mövsüm üçün aktiv ABL üzvlük kartları (lisenziyalar);

6.5.2. yeni oyunçuların azad etmə məktubu (Letter of clearance);

6.5.3. xarici oyunçular və ya xaricdə oynamış yerli oyunçuların lisenziyalasdırılması yalnız ABF tərəfindən razılıq verildikdən sonra həyata keçirilir;

6.5.4. qeydiyyata alınmış oyunçuların, məşqçilərin və digər personalın müqavilələrinin (icarə sənədləri) surəti;

a) FIBA və ABF lisenziyası olan və ya FIBA və ABF agent lisenziyası olan şəxs oyunçunun və ya məşqçinin nümayəndəsi kimi razılaşmada tərəf kimi iştirak edə bilər.

b) Məxfilik məqsədilə klub müqavilənin maliyyə şərtlərini gizli saxlaya bilər. Lakin müqavilənin qalan şərtləri barədə açıq məlumat verilməlidir.

c) Müqavilənin surəti ABF baş katibinə, o olmadıqda ABF-nin idman direktoruna təqdim edilməlidir.

d) Əgər oyunçu, məşqçi və digər personal kluba təmənnasız xidmət göstərsə və müqavilə bağlamayıbsa, o zaman klub ABF baş katibinə təmənnasız xidmət haqqında tərəflərin imzası ilə təsdiqedicə sənəd təqdim etməlidir.

6.5.5. Yekun iştirak ərizəsi ilə birlikdə təsdiq olunmuş lisenziyalar və ədalətli idman mübarizəsi aparma barədə ABL üzvünün bəyannaməsi təqdim edilməlidir.

6.5.6. Klubun bütün əməkdaşlarının siyahısı, onların vəzifələri və şəxsi əlaqə məlumatları ilə birlikdə klubun direktoru tərəfindən təsdiq edilərək ABL-ə təqdim olunur.

6.5.7. Oyunçuların, məşqçilərin, həkimlərin, masajçıların və digər rəsmi əməkdaşların klubun simvolik geyimində rəqəmsal fotosəkilləri 15 sentyabr 2026-cı il tarixinədək ABL-ə təqdim olunmalıdır. Əgər ABL iştirakçı klubların fotosessiyasını özü həyata keçirərsə, bu maddənin tələbləri qüvvədən düşmüş hesab olunur.

6.5.8. Komandaya yeni oyunçu, məşqçi və ya hər hansı yeni əməkdaş cəlb olunarsa, bu haqda elektron formada ABL-ə müqavilə imzalandıqdan 24 saat ərzində məlumat verilməlidir. 24 saatdan sonra əməkdaşın fəaliyyəti haqqında, onun fotosəkli və 6.5. sayılı maddədə göstərilən bütün sənədlər əyani şəkildə təqdim olunmalıdır.

6.5.9. Əgər komandada 4 oyunçu dəyişərsə, klub bütün komanda üçün təkrar fotosessiya keçirməlidir və bütün xərclər klub tərəfindən ödənilməlidir.

6.6. Oyunçu və məşqçilərin qeydiyyatı alınma qaydaları:

6.6.1. Bütün çempionat ərzində klub 20 oyunçudan artıq oyunçu sifariş edə bilməz. Yalnız yaşı 21-ə qədər olan Azərbaycan Respublikasının vətəndaşı istisna hal kimi sifariş oluna bilər.

6.6.2. Çempionatın əvvəlindən və çempionat başa çatanaqədər klub 10 oyunçudan az oyunçuya sahib olmamalıdır və 1 məşqçidən az olmayaraq çempionata davam etməlidir. Klub çempionat ərzində baş məşqçisiz 3 oyundan artıq oyuna çıxma bilməz. Məşqçilər ABF-nin sertifikatlarına sahib olmalıdırlar. Baş məşqçilər A kateqoriyası, köməkçi məşqçilər minimum B kateqoriyası.

6.6.3. ABL çempionatında iştirak edən yerli məşqçilər, oyunçular və digər nümayəndələr milli yığma komandanın heyətinə dəvət olunduqları halda dəvəti mütləq qəbul etməli, milli yığma komandanın toplantılarında və oyunlarında iştirak etməyə məcburdurlar. Milli yığma komandanın dəvətindən imtina edən yerli məşqçilər, oyunçular və digər nümayəndələr ABL çempionatının oyunlarından 3 (üç) aydan 6 (altı) aya qədər müddətə kənarlaşdırılacaqlar. Milli komandaya dəvət olunmuş yerli məşqçilər, oyunçular və digər nümayəndələrin iştirakına qadağa qoyan ABL klublarına qarşı xal silinməsi və ya maliyyə sanksiyaları tətbiq olunacaqdır. Bu cəzalar eyni qaydada 3x3 basketbol yığmasına dəvət olunmuş yerli məşqçilər, oyunçular və digər nümayəndələr üçün də tətbiq edilir. ABL çempionatında iştirak edən oyunçular 3x3 basketbol yarışlarında iştirak edə bilərlər.

6.6.4. ABL çempionatının hər bir oyununda klub ən azı 10 (on) oyunçu sifariş etməlidir. Əgər klub 10 (on) oyunçudan az oyunçu sifariş edərsə, bu halda FİBA qaydalarına uyğun olaraq oyunda iştirak edə bilər, lakin oyunçu sayının azlığına görə müvafiq cərimə ödəməlidir.

6.6.4.1. Əgər üzrlü səbəblərdən (xəstəlik və ya milli komanda ilə səfərlər) komanda oyuna 10 oyunçu çıxara bilmərsə, o zaman cəza tətbiq olunmur.

6.6.4.2. Əgər üzrlü səbəblər olmadan komanda oyuna 10 (on) oyunçu sifariş edə bilmərsə, çatışmayan birinci oyunçuya görə 200 (iki yüz) AZN, ikinci oyunçuya görə 300 (üç yüz) AZN və üçüncü oyunçuya görə 400 (dörd yüz) AZN, dördüncü oyunçuya görə 500 (beş yüz) və beşinci oyunçuya görə 600 (altı yüz) cərimə ödəməlidir. Cərimələrin ödənişi haqqında qəbz ABL İdarə Heyətinə təqdim edildikdən sonra komanda minimum 5 (beş) oyunçu ilə oyuna çıxma bilər.

6.6.4.4. Oyunda xəstəlik səbəbindən iştirak edə bilməyən oyunçu üçün tibbi arayış Azərbaycan Respublikası Gənclər və İdman Nazirliyinin tabeliyində fəaliyyət göstərən Tibbi Bədən Tərbiyəsi Dispanseri tərəfindən təqdim edilməlidir.

6.6.5. Azərbaycan Respublikasının vətəndaşı olan oyunçuların qeydiyyat qaydaları:
a) ABF Reyasət Heyətinin qərarına əsasən, ABL çempionatında iştirak edən klublar mövsüm ərzində eyni vaxtda ən çox 7 (yeddi) Azərbaycan vətəndaşı olan basketbolçunu qeydiyyatdan keçirə bilərlər. Ölkədə basketbolun inkişafı naminə

yerli oyunçuların sayını artırmaqda maraqlı olan klublar bu barədə ABF-nin İdman Direktoruna yazılı müraciət edə bilərlər. Müraciətlə bağlı son qərarı isə ABF Reyasət Heyəti verir.

b) 7 (yeddi) oyunçu qeydiyyatdan keçirmiş klublarda 6-cı və 7-ci oyunçular mütləq 2005-ci il təvəllüdlü və ya daha aşağı yaşda olmalıdır.

c) Bu hüquqdan istifadə etmiş klublar 6-cı və 7-ci oyunçularını mütləq qaydada ikili lisenziya əsasında AB2L klubunda iştirak etdirməlidirlər. Müvafiq şərti yerinə yetirə bilməyən klublar federasiyaya yazılı müraciət təqdim etməlidir və yekun qərarı ABF Reyasət Heyəti qəbul edəcək.

d) Klubun qeydiyyatdan keçirdiyi yerli oyunçuların siyahısında, 6-cı və 7-ci oyunçulardan əlavə 2005-ci il və daha aşağı təvəllüdlü basketbolçular yer alarsa, onların ikili lisenziya ilə çıxış etmək hüququ barədə qərar klubla görüşdən sonra ABF Reyasət Heyəti tərəfindən qəbul edilir. Klublar ABF Reyasət Heyətinin qəbul etdiyi bu qərara riayət etmək öhdəliyi daşıyırlar.

e) Klubların ikili lisenziyalı oyunçuları AB2L komandalarının tərkibində müntəzəm mövsümdə ən azı 13 (on üç) oyunda iştirak etməlidirlər. Üzrlü səbəblərə xəstəlik, milli komanda ilə səfərlər, ailəvi fəvqəladə hallar, dövlət imtahanları və ya ali məktəb tərəfindən təsdiqlənmiş təhsil öhdəlikləri, habelə beynəlxalq federasiya tərəfindən təsdiqlənmiş xüsusi turnirlər və oynayacağı olan AB2L komandası həmin oyunçunu oyun sifarişinə qeyd etməməməsi daxildir. Bu səbəblərdən heç biri mövcud olmadığı halda, şərtlərə riayət etməyən klublara qarşı ABF Reyasət Heyəti tərəfindən komandanın xalının silinməsi və ya maddi cərimə tətbiq olunacaq.

6.6.5.1. Azərbaycan Respublikasının vətəndaşları olmayan oyunçuların qeydiyyatı qaydaları:

a) ABF Reyasət Heyətinin qərarına əsasən ABL çempionatında iştirak edən komandalar mövsüm ərzində Azərbaycan Respublikası vətəndaşı olmayan 10 (on) oyunçunu qeydiyyatdan keçirə bilər. Hər hansı üzrlü səbəbdən komandanın əcnəbi oyunçu sayı Əsasnamənin tələbindən (on oyunçu) az olarsa, o zaman əlavə qeydiyyat müddəti başa çatana qədər klub əlavə 2 (iki) əcnəbi oyunçunu sifariş edə bilər. Bunun üçün klub ABF hesabına əlavə birinci (11) əcnəbi oyunçuya görə 5000 AZN (beş min manat), əlavə ikinci (12) əcnəbi oyunçuya görə 10000 AZN (on min manat) ödəməlidir.

b) Azərbaycan Respublikasının vətəndaşının pasportunu daşıyan milliləşdirilmiş xarici oyunçular hal hazırda milli yığma komandanın oyunçusu (3x3 basketbol daxil) ABL çempionatında Azərbaycan Respublikasının vətəndaşı statusunu daşıyır.

c) Xarici ölkədə doğulmuş, sonradan milliləşdirilən və Azərbaycan Respublikasının pasportuna 2 (iki) ildən az müddətdə sahib olan, hazırda milli yığma komandanın heyətinə daxil olmayan oyunçular ABL çempionatında yerli oyunçu statusuna malik olması üçün son qərar ABF-nin səlahiyyətindədir.

d) Çempionat oyunlarında hər bir komandanın tərkibində meydançada ən azı 1. (bir) Azərbaycan vətəndaşı olan oyunçu olmalıdır. Komanda oyuna Azərbaycan

vətəndaşı olmayan 7 oyunçunu sifariş edə bilər. Oyun vaxtı Azərbaycan vətəndaşı olmayan oyunçuların sayı eyni anda meydançada 4 (dörd) nəfəri keçməməlidir.

e) Ölkə kuboku oyunlarında hər bir komandanın tərkibində meydançada ən azı 2. (iki) Azərbaycan vətəndaşı olan oyunçu olmalıdır. Komanda oyuna Azərbaycan vətəndaşı olmayan 7 oyunçunu sifariş edə bilər. Oyun vaxtı Azərbaycan vətəndaşı olmayan oyunçuların sayı eyni anda meydançada 3 (üç) nəfəri keçməməlidir.

6.6.6. Çempionat ərzində klub eyni anda digər klublardan icarə əsasında cəlb olunmuş oyunçuları sifariş ərizəsinə daxil edə bilər. Lakin ABL klubu digər ABL klubundan icarəyə götürdüyü oyunçuların sayı 3 (üç) nəfəri keçməməlidir. Yəni ABL klubu mövsüm ərzində istənilən sayda oyunçunu icarəyə götürə bilər. Lakin bir klubdan icarəyə götürülən oyunçuların sayı 3 (üç) oyunçudan artıq olmamalıdır.

a) ABL çempionatının 2005-ci il və aşağı yaş təvəllüdlü Azərbaycan vətəndaşı olan oyunçuları mənsub olduğu klubun razılığı əsasında eyni anda AB2L komandalarında mübarizə apara bilər. Komandaların oyunçuları iki klubun iştirak ərizəsinə daxil edilə bilər (ABL iştirakçı komandanın oyunçusu AB2L iştirakçı komandasının tərkibində oyunlarında iştirak edə bilər).

b) İkili lisenziya alan oyunçu ikili lisenziya ilə ABF-nin razılığı ilə ikili lisenziya əsasında başqa AB2L komandasında iştirak edə bilər. Oyunçu ABL müntəzəm sezonunda bu haqdan bir dəfə yararlanı bilər.

6.6.7. Klublar onunla müqaviləsi olan oyunçuları mövsüm ərzində yalnız 1 dəfə icarəyə verə bilər. İcarə müddəti bitən oyunçu müqaviləsi bitməyibsə, öz klubuna qayıtmalıdır. Bu halda klub onu cari mövsümdə başqa kluba icarəyə verə bilməz. İcarəyə verilən oyunçu icarə müddəti bitməyibsə, klubların qarşılıqlı razılığı əsasında müntəzəm birinciliyin gedişi zamanı istənilən vaxt öz klubuna geri dönə bilər.

6.6.8. Aşağı dəstənin hər hansı bir klubu müqaviləli oyunçusunu ABL-in hər hansı bir klubuna icarəyə verə bilər (mövsüm ərzində yalnız 1 dəfə). İcarəyə verilən oyunçu icarədə olduğu klubdan hər hansı bir başqa ABL klubuna yenidən icarəyə verilə bilməz.

6.6.9. Əgər ABL klubunun oyunçusu xarici ölkəyə təhsil almaq üçün və ya həmin ölkədə təhsil müəssisəsinin tərkibində yarışa gedərsə və bu keçid FIBA keçid qaydaları ilə tənzimlənirsə, geri qayıdarkən onun əvvəlki müqaviləsi qüvvədə qalmış hesab edilir və xaricdə olduğu müddət nəzərə alınmır.

6.6.10. Xarici təhsil müəssisəsini bitirmiş FIBA sistemində oynamayan oyunçu ABL klubunda peşəkar karyera qurmaq istərsə, bu halda o, Azərbaycan Basketbol Federasiyasına gəldiyi ölkənin milli Federasiyasından FIBA sistemə daxil olan klublarda oynamaması haqqında təsdiqedicə məktub təqdim etməlidir (Letter of clearance). Oyunçunun gəldiyi ölkənin milli federasiyasından azadedicə məktub təqdim olunduqdan sonra ABF baş katibi onu qeydiyyatı alır və lisenziya verilir.

6.7. Məşqçilərin qeydiyyatı qaydaları:

6.7.1. Klub mövsüm ərzində istənilən vaxt baş məşqçi, məşqçi köməkçisi və digər rəsmi şəxsləri qeydiyyatdan keçirə bilər. Oyun üçün komandanın oyunçu tərkibi mövsümün son turuna qədər dəyişdirilə bilər.

6.7.2. ABL klubu məşqçiləri və komandanın digər rəsmi şəxslərini (xarici vətəndaşları) ABL Əsasnaməsinə, FIBA qaydalarına və bu qaydaların 6.8.3., 6.8.4. maddələrinə uyğun olaraq qeydiyyatdan keçirə bilər.

6.7.3. ABL qərarına əsasən basketbol klubunun məşqçilər korpusunda və komandanın ehtiyat oyunçular skamyasında komandanı müşayiət edən digər rəsmi şəxslər FIBA qaydalarına zidd olmayan, bu çempionatın qaydalarına uyğun olaraq Azərbaycan Respublikası vətəndaşı olmayan mütəxəssislər üçün bu Əsasnamənin 6.7.3.a və 6.7.3.b maddələrinə əsasən müəyyən edilmiş məbləği ABF-nin hesabına köçürdükdən sonra mütəxəssislər müvafiq liqa tərəfindən qeydiyyatata alınır.

a) Klub Azərbaycan Respublikası vətəndaşı olmayan birinci əcnəbi mütəxəssis (komandanın heyətində tutduğu vəzifədən asılı olmayaraq) üçün ABF hesabına 250 (iki yüz əlli) AZN məbləği köçürdükdən sonra lisenziya əldə edə bilər.

b) Sifariş olunan ikinci və hər növbəti əcnəbi mütəxəssis (komandanın heyətində tutduğu vəzifədən asılı olmayaraq) üçün ABF hesabına 500 (beş yüz) AZN məbləği köçürdükdən sonra lisenziya əldə edə bilər.

6.7.4. ABL idman direktoru tərəfindən məşqçinin qeydiyyatata alınma qaydaları:

a) Məşqçi rəsmən klubun iştirak ərizəsinə daxil edilib.

b) Məşqçinin ABF məşqçilər şurasının sertifikatını alması barədə ABF məşqçilər şurasının arayışı təqdim olunur.

c) Xarici vətəndaşdırsa, FIBA qaydalarına uyğun 6.8.3. bəndində göstərilən tələblər yerinə yetirildikdə qeydiyyatata alınır, lisenziya verilir.

6.7.5. ABL iştirakçısı klub baş məşqçinin istefası zamanı iş birliyinin başa çatması haqqında qarşılıqlı razılıq sənədinin sürətini ABL İdarə heyətinə mütləq təqdim etməlidir. Qarşılıqlı razılıq sənədini təqdim etdikdən sonra yeni baş məşqçinin sənədlərini təqdim edə bilər. Əks halda yeni baş məşqçinin sənədləri qəbul edilməyəcək.

6.8. Əlavə oyunçu və məşqçinin qeydə alınma qaydaları:

6.8.1. Əlavə oyunçu və məşqçilərin sifariş edilməsi zamanı 6-cı maddənin tələbləri rəhbər götürülür. O cümlədən bu maddənin tələbləri və məhdudiyyətləri tətbiq olunur.

6.8.2. Yalnız çempionatda mübarizəni davam etdirən klublar əlavə oyunçu sifariş edə bilər. Oyunları bitmiş komandalar əlavə oyunçu sifariş edə bilməz.

6.8.3. Əlavə oyunçu və məşqçiləri sifariş etmək istəyən klublar yeni oyunçu və ya məşqçi ilə müqavilə imzalandıqdan sonra 48 saat ərzində ABL idman direktoruna müqavilənin surəti və klubun yeni üzvünün fotosəklini və 6.5. maddəsinin tələblərinə uyğun sənədləri əyani formada təqdim edilməlidir. Göstərilən vaxtda sənədlər təqdim olunmadıqda kluba inzibati sanksiyalar tətbiq olunur.

6.8.4. Pley-off mərhələsində klublar yeni oyunçu sifariş edə bilməzlər.

7. Təsdiq edilmiş lisenziyalar, oyunçuların və komanda üzvlərinin təsdiq edilmiş siyahıları

7.1. Lisenziyalar 2 hissəyə bölünür:

- 1) məşqçi və oyunçu lisenziyası
- 2) digər nümayəndələrin lisenziyası.

Məşqçi və oyunçu lisenziyası onlara ABL çempionatında iştirak etmək hüququ verir.

7.2. Digər nümayəndələrin lisenziyası onlara ehtiyat oyunçular skamyasında olmaq imkanı verir. Onlar oyun zamanı müxtəlif funksiyaları icra edirlər.

7.3. Lisenziyalar yalnız 1 mövsümdə etibarlıdır.

7.4. Lisenziyalar ABL idman direktoru tərəfindən verilir. Bütün lisenziyalar nömrələnərək qeydiyyatata alınır.

7.5. Klub ABF və ABL qarşısında maliyyə öhdəliklərini yerinə yetirmədiyi halda, klubun məşqçi və oyunçularına lisenziyalar verilmir.

7.6. Oyunçuya lisenziya o halda verilir:

Oyunçu komandanın iştirak ərizəsinə daxil edilib. Oyunçunun klubdan və ya idman məktəbindən icazə məktubu var (müvəqqəti) hansındakı əvvəl oynayıb. Hazırkı klubla müqaviləsi və ya razılaşması var. Klubun razılığı, klubda bu mövsüm üçün üzvlük kartı.

7.7. Gənc oyunçuya ilk dəfə lisenziyanın verilməsi üçün klub gənc oyunçuya görə onu hazırlayan kluba və ya idman məktəbinə təminatın ödənilməsi barədə yazılı sənəd təqdim etməlidir. Sənəd Azərbaycan Basketbol Federasiyasında qeydiyyatata alınmalıdır.

7.8. Məşqçiyə lisenziya 6.8.4. maddəsinin tələbləri tam yerinə yetirildikdə verilir.

7.9. Əlavə oyunçunun sifariş edilməsi və qeydiyyatata alınması üçün müəyyən edilmiş vəsait ödənildikdən sonra oyunçuya lisenziya verilir. Vəsait mövsümün əvvəlində klub tərəfindən cərimələr üçün yerləşdirilmiş depozitdən götürülür. Vəsait ABF hesabına köçürüldükdən sonra (təsdiqedic sənədlərlə) lisenziya verilir.

7.10. Əlavə sifariş olunan oyunçuların sənədləri klubdan bu Əsasnamənin 6-cı maddəsinin tələblərinə uyğun qəbul edilir. Yaşı 21-ə qədər olan Azərbaycan Respublikası vətəndaşı oyunçular bütün mərhələlərdə sifariş oluna bilərlər.

7.11. Komandanı müşayiət edən digər şəxslərə lisenziyalar mövsüm boyu məhdudiyyətsiz verilir. Klub tərəfindən şəxsin adı, soyadı, atasının adı və klubda vəzifəsi göstərilməklə sifariş edilir.

7.12. Lisenziyaların verilməsi gecikərsə, qeydiyyatdan keçirilmiş oyunçu, məşqçi və digər rəsmi şəxs üçün kluba qeydiyyatdan keçmiş klub üzvlərinin siyahısı ABL idman direktoru tərəfindən təsdiq edilərək müvəqqəti əvəzləyici sənəd kimi təqdim edilir.

7.13. Lisenziya və ya komandanın təsdiq olunmuş adlı siyahısı (oyunçular, məşqçilər və digər əməkdaşlar) əgər bütün sənədlər qaydasındadırsa, cərimələr və

üzvlük haqqları ödənilibsə, oyun günü oyunun başlamasına 3 (üç) saat qalmışdan gec olmayaraq kluba verilir.

7.14. Hər bir çempionat oyunundan əvvəl oyunun başlanmasına 2 saat qalmış klub nümayəndəsi oyunun katibinə oyun üçün komandanın oyunçularının, məşqçilərinin və rəsmi şəxslərinin, ABL idman direktoru tərəfindən təsdiq edilmiş adlı siyahısını və lisenziyaları təqdim etməlidir. Klub nümayəndəsi həmçinin oyunun katibinə komandanın liderini təqdim etməlidir.

7.15. Oyunun başlamasına ən azı 40 dəqiqə qalmış klub nümayəndəsi oyunda iştirak edəcək oyunçular, məşqçilər və komandanın liderini qeyd etməklə heyətinin yazılı siyahısını oyunun katibinə təqdim etməlidir. ABL öz səlahiyyətləri çərçivəsində lisenziyanın verilməsi, geri çağırılması (ləğv edilməsi) və oyunçunun klubdan kluba keçidi üzrə mübahisəli halları həll edə bilmirsə, o zaman mübahisələr ABF-nin Nizam-intizam Komissiyasına həvalə olunur.

8. Azad etmə (buraxılış) məktubu (Letter of clearance – LoC)

8.1. Azad etmə (buraxılış) məktubu oyunçunun bir klubdan digər kluba keçidini tənzimləyən sənəddir.

8.2. Razılıq (müvəqqəti razılıq) münasibətləri tənzimləyən sənəddir.

a) Razılıq (müvəqqəti razılıq) münasibətlərini tənzimləyən sənəd idman təşkilatları arasında, tərkibində olduğu klub ilə oyunçunun müqaviləsi, yarışlarda iştirak etməsi üçün bağlanmış saziş (müqavilə);

b) Basketbolçu və idman məktəbi (klub) ilə basketbol klubu arasında bağlanmış razılaşma (müqavilə);

8.3. Yerli və beynəlxalq oyunçularla bağlanmış razılaşma (müqavilə) klubdan kluba keçidlər zamanı razılıq və azad etmə (müvəqqəti icazə) məktublarının verilməsi zamanı keçidləri və kompensasiyaları FIBA və ABF tələbləri çərçivəsində yerinə yetirilir.

Nümunə:

Azad etmə (buraxılış) məktubu (Letter of clearance – LoC)

X təşkilatına

A təşkilatından

Tarix: _____ il

01 yanvar 2000 təvəllüdlü adı, ata adı, soyadı A təşkilatı bildirir ki, bu oyunçu A təşkilatının / klubunun adı altında oynamışdır. Hal-hazırda təsdiq edirik ki, oyunçu və klub arasında müqavilə (razılaşma) qüvvədən düşmüşdür.

Hörmətlə,

Təşkilatın rəhbəri

İmza

Adı, soyadı

Möhür

Razılaşma (müvəqqəti icazə) məktubu

A təşkilatına

B təşkilatından

Tarix: _____ il

Bu razılaşmaya əsasən B təşkilatının oyunçusunun adı, ata adı, soyadı _____
_____ təşkilatında oynamasına müvəqqəti razılıq veririk. A
təşkilatı oyunçunun adı, ata adı, soyadı _____
tarixindən _____ tarixinədək – çempionatın sonunadək A təşkilatının
tərkibində müvəqqəti oynamasına razıdır.

A təşkilatı rəhbəri

B təşkilatı rəhbəri

İmza: _____

İmza: _____

Möhür

Möhür

9. Ədalətli oyun prinsiplərinin qorunması

9.1. Ədalətli oyunun ümumi prinsipləri

9.1.1. ABL çempionatının iştirakçılarna hər hansı bir fəaliyyətdə oyunun nəticəsinə təsir edəcək hallarda iştirak etmək: pul tələb etmək, hədiyyə qəbul etmək, mükafat almaq, mərc oyunlarında iştirak etmək, rüşvət vermək-almaq qadağandır. ABL iştirakçılarna ədalətli idman prinsiplərinə zidd olan bütün hərəkətlər qadağan olunur.

9.1.2. ABL iştirakçılarna öz adından və ya başqa birisinin adından mənfəət əldə etmək üçün digər ABL iştirakçısına təkliflər etmək, ABL etik normalarını pozacaq hər hansı fəaliyyət, ABF rəhbərliyinin təsdiq etdiyi tələblərə, sənədlərə zidd hərəkətlər FIBA-nın FIBA Avropanın və ABF-nin Nizamnaməsinə zidd hərəkətlər qadağan olunur.

9.1.3. ABL iştirakçılarna ABL oyunlarında, beynəlxalq oyunlarda (əgər iştirakçılardan biri ABL təmsilçisidirsə) üçüncü şəxslərlə mərc məqsədilə oyunları müzakirə etmək qadağandır.

9.1.4. ABL iştirakçılarna ölkə ərazisində və ABF bayrağı altında keçirilən bütün rəsmi, qeyri-rəsmi, yoldaşlıq oyunları üzrə və eləcə də beynəlxalq yarışlarda (əgər ABF-nin komandası iştirak edirsə) mərc oyunlarında iştirak etmək qadağandır.

9.1.5. ABL iştirakçılarna bu maddədə göstərilən bütün bəndlər üzrə fəaliyyət və iştirak qadağandır.

9.1.6. ABL iştirakçıları (klub rəhbərləri, nümayəndələr, inzibati işçilər, xidməti personal, basketbolçular, hakimlər, masa rəsmiləri, komissarlar və b. ABL üzvlərindən hər kiminsə qanunsuz fəaliyyəti, ədalətli oyun prinsiplərinə zidd hərəkətlərini aşkar edərsə və yaxud bu barədə məlumatı olarsa, dərhal bu barədə ABL direktoruna məlumat verməlidir və yalnız ABL direktorunun razılığı ilə məlumatı ictimailəşdirməlidir.

9.1.7. ABL direktoru əgər dövlət orqanlarından hər hansı ədalətli oyun prinsiplərinin pozulması barədə rəsmi məlumat daxil olarsa, oyunun keçirilməsini ləvğ etmək hüququna malikdir.

9.2. ABL çempionatı oyunları zamanı ədalətli oyun prinsiplərinə riayət edilməsi

9.2.1. ABL iştirakçıları tərəfindən digər oyun iştirakçılarına qarşı (rəqib oyunçular, məşqçilər, xidməti personal, həkimlər, hakimlər, masa hakimləri, tamaşaçılar və b.) aqressiv hərəkətlər, təhqir, söyüş söymək, zor tətbiq etmək yolverilməzdir.

9.2.2. ABL iştirakçılarına aqressiv hərəkətlər, xuliqanlıq, təhqiredici əl hərəkətləri, hədə-qorxu gəlmə, nifrət və zorakılığı təbliğ etmək (psixoloji və fiziki zor işlətmək), senzuradan kənar hərəkətlərdən istifadəsi yolverilməzdir.

9.3. ABL iştirakçıları ABF-nin “Təhlüksəsiz idman” haqqında qəbul edilmiş normativ sənədinin tələblərinə qeyd şərtsiz əməl etməlidirlər.

10. ABL çempionatının keçirilmə sistemi (çempionat 4 (dörd) mərhələdə keçirilir)

10.1. I mərhələ (müntəzəm birincilikdə bütün komandalar iştirak edir). ABL 2025-2026 mövsüm sonu sıralama sisteminə əsasən 1-8 yerləri tutmuş komandalar birincilikdə iştirak edəcəkdir:

1. “Sabah” BK
2. “Landau Lions”
3. “Gəncə” BK
4. “Neftçi” İK
5. “Şəki” BK
6. “Naxçıvan” BK
7. “Ordu” İK
8. “NTD” BK

Qeyd: Komandaların yerləşməsi ABL-nin 2025–2026 mövsümünün sonunda tətbiq olunan sıralama sisteminə əsaslanır.

Birincilik 3 (üç) dövrədə, ümumilikdə 21 turdan ibarət şəkildə keçirilir. Oyunlar ilk 2 (iki) dövrə ev-səfər prinsipi ilə təşkil olunur. 3-cü dövrə isə turnir cədvəlində sıralamada üstə olan, komandanın meydançasında keçirilməlidir.

10.2. II mərhələ (Play-inn)

II mərhələ 2 (iki) qələbəyədək davam edəcəkdir.

10.2.1. Tur oyunları bitdikdən sonra turnir cədvəlində 1-2 yeri tutmuş komandalar bir başa yarımfinala vəsiqə qazanır.

10.2.2. Turnir cədvəlində 3-cü yeri tutan komanda 4-cü yeri tutan komanda ilə iki qələbəyədək (Best of Three) seriyasında qarşılaşacaq. Meydan üstünlüyü müntəzəm mövsümü daha yüksək pillədə başa vurmuş komandaya məxsus olacaq. Seriyanın

qalibi birbaşa Yarımfina final mərhələsinə yüksələrək müntəzəm mövsümü 2-ci pillədə başa vurmuş komanda ilə qarşılaşacaq.

10.2.3. Turnir cədvəlində 5-ci yeri tutan komanda 6-cı yeri tutan komanda ilə iki qələbəyədək (Best of Three) seriyasında qarşılaşacaq. Meydan üstünlüyü müntəzəm mövsümü daha yüksək pillədə başa vurmuş komandaya məxsus olacaq. Seriyanın qalibi 3-cü və 4-cü yerlər arasında keçirilən seriyanın məğlubu ilə yenidən iki qələbəyədək (Best of Three) seriyasında qarşılaşacaq, qalib komanda müntəzəm mövsümü turnir cədvəlində 1-ci bitirən komandayla qarşılaşacaq..

10.3 III mərhələ: Play-out

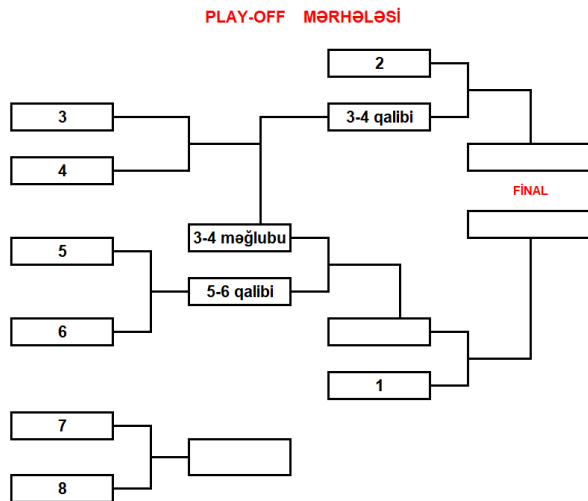
III mərhələ 1 (bir) oyunla yekunlaşır.

10.3.1. Turnir cədvəlində 7 -ci yerdə olan komanda 8-ci yerə qarşı oynayır, qalib olan komanda liqanı 7-ci yerdə yekunlaşdırır, məğlub olan komanda isə liqanı 8-ci yerdə yekunlaşdırır;

10.3.2. 10.3.1-ci bənddə nəzərdə tutulmuş oyunda məğlub olan komanda ilə AB2L liqasının qalibi arasında növbəti mövsümdə ABL-də iştirak hüququnun hansı komandaya veriləcəyinə dair yekun qərarı ABF Rəyasət Heyəti qəbul edəcək. Qərar klubların təşkilati fəaliyyətinin və maddi-texniki şərtləri yerinə yetirmə imkanlarının qiymətləndirilməsi əsasında verilir.

10.4. IV mərhələ: Play-off (1/2 final mərhələsi)

Yarımfina final seriyası 3 (üç) qələbəyədək davam edəcək.

10.4.1. Yarımfina final seriyasında qalib gəlmiş komandalar finala yüksəlir, məğlub komandalar isə mübarizəni dayandırır. Turnir cədvəlində 2-ci yer – (3-4 qalibi ilə), 1-ci yer – (3-4 məğlubu ilə - 5-6 qalibi arasında olan oyunun qalibi ilə)

10.4.2. Final seriyasında qalibi müəyyən etmək üçün seriya 3 qələbəyədək davam edəcək.

10.5. Mövsümün yekununda Liqada yerlərin bölüşdürülməsi.

10.5.1. Mövsüm sonu Azərbaycan Basketbol Liqasında sıralanma sistemi:

- (1) Play-off mərhələsinin qalibi
- (2) Play-off finalçısı
- (3) Yarımfina final da oynayan komandalardan müntəzəm birincilikdə turnir cədvəlində tutduğu üst pillədə olan komanda
- (4) Yarımfina final da oynayan digər komanda turnir cədvəlində digər yarımfina finalda oynayan komandada pillədə altıda olan
- (5) Ölkə kubokunun qalibi

- (6) Play inn mərhələsində iki oyun oyundan sonra mübarizəni tamamlayan
- (7) Play inn mərhələsində bir oyun oyundan sonra mübarizəni tamamlayan
- (8) Play out mərhələsini qalib olan komanda
- (9) Play out mərhələsini məğlub olan komanda

11. Turnir cədvəlində yerlərin müəyyən edilməsi

11.1. Turnir cədvəlində yerlər qazanılan xallar əsasında müəyyən edilir. Qələbəyə görə 2 (iki) xal, məğlubiyyətə görə 1 (bir) xal və oyunda iştirak etməməyə (iştirak hüququnu itirməyə) görə 0 (sıfır) xal.

11.1.2. FIBA rəsmi qaydalarına əsasən ən çox xal toplamış komandalar turnir cədvəlinin üst pillələrində qərarlaşırlar.

11.1.3. Bir neçə komandanın xalları bərabər olarsa, o zaman yerləri müəyyən etmək üçün xalları eyni olan komandaların aralarında keçirilən oyunlardakı nəticələrə əsasən yerlər müəyyənləşdirilir.

11.1.4. Bir neçə komandanın xalları eyni olarsa, o zaman yerlər xalları bərabər olan komandaların öz aralarında keçirilmiş oyunların nəticələrinə uyğun müəyyənləşdirilir. Əgər öz aralarındakı oyunların nəticələrinə görə də bərabərlik olarsa, o zaman komandaların liqada keçirdiyi bütün oyunların nəticələrinə görə yerlər müəyyənləşdirilir.

11.1.5. Əgər komandalardan hər hansı birinə (0-20) hesabı ilə texniki məğlubiyyət hesablanmışsa, o zaman o komanda xalları eyni olan komandalar sırasında sonuncu yerdə müəyyənləşir.

12. Mükafatlandırma

12.1. Final seriyasında qalib gələn komanda ABL cari mövsümünün çempionu elan olunur. Qalib komanda final seriyasının sonuncu oyunu başa çatdıran kimi ABL kuboku ilə təltif olunur.

12.2. ABL çempionu liqanın kuboku ilə təltif olunur. Çempion komandanın üzvləri medal və hədiyyələrlə təltif olunurlar.

12.3. ABL çempionatında II yeri tutmuş komanda müvafiq dərəcəli medallarla təltif olunur.

13. ABL çempionatında iştirak edən klubların idman, kommersiya prinsipləri

13.1. ABL çempionatında iştirak edən və ya iştirak etmək istəyən klublar idman, kommersiya və ya inkişafetmə prinsiplərinə, çempionatın rəqlamentinə uyğun olaraq inzibati kadr hüquqi və maliyyə tələblərinə riayət etməlidir. ABL çempionatında iştirak etmək istəyən klublar sabit maliyyə mənbəyinə sahib olmalıdır.

13.1.1. Çempionatda iştirak edən komandalar inkişafetmə prinsiplərinə uyğun olaraq aşağı yaş qruplarında ABF tərəfindən təşkil edilən Azərbaycan Basketbol Liqasında

mütləq şəkildə komanda ilə təmsil olunmalıdır. Bu öhdəlik oğlanlar üzrə U12, U14 və U16 kateqoriyalarına, qızlar üzrə isə U12 və U14 kateqoriyalarına şamil edilir. Əlavə olaraq, ABF Reyasət Heyəti tərəfindən zəruri hesab edildiyi halda, klublar qadınlar liqasında da komanda çıxarmağa məcburdur.

13.1.2. Bu məqsədlə ABL iştirakçı klublarının hər biri 13.1.1-ci bənddə nəzərdə tutulmuş liqalarda iştirak etmək üçün öz büdcələrindən mütləq şəkildə federasiya tərəfindən müəyyən ediləcək vəsaiti ayırmalıdır.

14. Çempionat oyunlarının təqvimi. Oyunların başlama tarixi və saati

14.1. ABL çempionatının mövsüm üçün təqvimi ABL idman direktoru tərəfindən hazırlanır və təsdiq olunması üçün ABL İdarə Heyətinin iclasına təqdim olunur.

14.2. Müntəzəm çempionat oyunları həftənin bütün günlərində oynanıla bilər. Oyunların keçirilməsi üçün üstünlük əksər hallarda cümə axşamı, cümə, şənbə və bazar günlərinə verilir.

14.3. Üzrlü səbəblərə görə çempionat oyunlarının tarixi, yeri və vaxtı dəyişdirilə bilər.

14.4. ABL çempionatı oyunlarının vaxtı ABL-in direktoru tərəfindən müəyyən edilir və təsdiqlənir.

14.4.1. ABL müntəzəm çempionat oyunlarının başlama vaxtları iş günlərində 13:00 – 21:00, qeyri-iş günlərində isə 12:00 – 22:00 saatlarına təyin oluna bilər.

14.4.2. Oyunların dəqiq tarixi və vaxtı ABL direktoru tərəfindən ABL İdarə Heyətinə təqdim olunur və təsdiq olunduqdan sonra ictimaiyyətə elan edilir.

14.4.3. ABL iştirakçısı: beynəlxalq yarışlarda iştirak edən komandanın beynəlxalq oyunu səfər oyunudursa, ABL çempionatında oyunlarının vaxtları ev oyunlarında 48 saat, səfər oyunlarında 72 saat intervalla təyin oluna bilər. Yəni klubun beynəlxalq oyunundan 48 saat sonra ev oyunu, səfər oyununa çıxarsa 72 saat sonra səfər oyunu təyin oluna bilər. Beynəlxalq yarışlarda iştirak edən komandanın beynəlxalq oyunu ev oyunudursa, ABL çempionatında ev və səfər oyunları 48 saat sonra təyin oluna bilər.

14.5. Çempionat oyunlarının təqvimi təsdiq olunmazdan əvvəl ABL çempionatının iştirakçı klublarının nümayəndələri ilə razılaşdırılmalıdır.

14.6. Oyunların tarixi, başlama vaxtı və ya keçirilmə yeri dəyişdirilə bilər.

14.6.1. Oyun televiziya vasitəsilə yayımlanarsa, bu halda bütün iştirakçılar məlumatlandırılır.

14.6.2. Çempionatın təşkilatçısı çempionat iştirakçılarını öncədən məlumatlandırmaqla oyunun keçirilmə yerini, tarixini və vaxtını dəyişdirə bilər.

14.6.3. Hava şəraiti ilə və ya hər hansı bir gözlənilməz halın baş verməsi nəticəsində komanda təyin olunan vaxtda oyuna çıxma bilmirsə, o zaman klub təcili surətdə ABL idman direktoruna bu barədə məlumat verməlidir. ABL İdarə Heyətinin qərarı ilə oyun təyin olunduğu gündən növbəti günə keçirilə bilər, o halda ki digər

komandaların mənafeyinə zərər vurulmadan və rəqib komandanın razılığı alınmaqla oyunun vaxtı dəyişdirilə bilər.

14.6.4. ABL İdarə Heyəti klubların beynəlxalq oyunlarda iştirakını, yarışların keçiriləcəyi idman qurğularının məşğulluğunu və digər əsaslı səbəbləri nəzərə alaraq oyunun tarixini və vaxtını dəyişdirmək səlahiyyətinə malikdir.

a) Tarixi dəyişdirilən oyunda hər iki komanda oyunun keçiriləcəyi gün üçün təsdiqlənmiş heyətlə iştirak edə bilər.

14.6.5. Klub müəyyən səbəblərə görə oyunun keçirilmə tarixi və vaxtının dəyişdirilməsi barədə federasiyaya rəsmi müraciət edə bilər. Yekun olaraq, federasiya klubun göstərdiyi səbəbləri nəzərdən keçirərək müvafiq qaydada son qərarı qəbul edir.

a) Klub tarixi dəyişdirilən oyuna oyun tarixinin dəyişdirilməsi üçün müraciət etdiyi tarixə mövcud olan heyəti ilə çıxmalıdır. Müraciətdən sonra komandaya cəlb olunmuş yeni oyunçular təxirə salınmış oyunda iştirak edə bilməzlər.

14.7. ABL təşkilatçısı oyun vaxtının dəyişdirilməsinə icazə verməyə bilər. O halda ki dəyişiklik digər çempionat iştirakçılarının mənafeyinə ziddir.

14.8. ABL direktoru əgər Azərbaycan Respublikasının səlahiyyətli orqanlarında (polisdə, mərc oyunlarına dövlət nəzarəti komissiyasında və mərc oyunlarının monitorinqini aparan təşkilatlarda) oyunun yekun nəticəsi barədə şübhəli məlumatlar olduğu halda oyunun keçirilmə vaxtını ləğv edə və ya dəyişə bilər.

14.9. Bu sənəddə əksini tapmayan səbəblərə görə ABL İdarə Heyətinin üzvlərini məlumatlandırmaqla oyunun keçirilmə tarixini və vaxtını dəyişə bilər.

IV FƏSİL. OYUN

15. Oyun qaydaları

15.1. ABL çempionatı və ölkədə keçirilən digər yarışlar FIBA-nın mövcud oyun qaydaları əsasında keçirilir.

15.2. ABL çempionat oyunu heç-heçə başa çatdı bilməz. Əgər oyunun əsas vaxtında hesab bərabərdirsə, qalibi müəyyən etmək üçün əlavə hissə(lər) oynanılır. Azərbaycan kuboku oyunları əgər ev-səfər prinsipi ilə keçirilərsə, kubok oyunlarında heç-heçə qeydə alınmalıdır.

16. Rəsmi top

16.1. ABL bütün oyunlarında ABL-in rəsmi topundan istifadə olunur.

16.2. ABL rəsmi topu – “Molten-4500”

16.3. Meydan sahibi komanda oyundan əvvəlki isinmə hərəkətləri zamanı meydançıyı 12 ədəd basketbol topu ilə təmin etməlidir.

17. Oyunçuların geyimi

17.1. Oyun vaxtı oyunçular vahid idman geyimində olmalıdırlar.

17.2. Oyun forması aşağıdakılardan ibarətdir:

17.2.1. Üst geyim (mayka) həm arxadan, həm öndən bir rəngdə olmalıdır. Aşağı hissə (tuman), idman geyiminin aşağı hissəsi də üst hissə ilə eyni rəngdə olmalıdır. Üst hissədə oyunçular formanın altından köynək geyinərsə, köynəyin qolları dirsəkdən uzun olmamalıdır, həmçinin köynək oyunçunun bədənində sıx oturmalıdır. Formanın altından dirsəkdən uzun qollu olan köynəklərin geyilməsi qadağandır. Komanda üzvlərinin formanın altından geyilən geyimləri eyni rəngdə olmalıdır və rəqib komandanın oyun formasının rəngindən fərqlənməlidir.

17.2.2. Aşağı hissə şort (tuman) həm arxadan, həm də öndən bir rəngdə olmalıdır. Şortlar maykalar ilə eyni rəngdə olmalıdır. Şortlar dizdən aşağı olmamalıdır.

17.3. Komandalar basketbol geyimlərinin və aksesuarlarının tələblərinə riayət etməlidir. Oyunçulara oyun vaxtı qolçaqlar, retuzlar, dizliklər və dirsəkliklər geyinməyə icazə verilir. O halda ki bütün komanda üzvlərinin aksesuarları eyni, vahid rəngdə olsun. Bir komandanın oyunçularının fərqli-fərqli rənglərdə olan aksesuarlardan istifadə etməsi qəti qadağandır. Oyun formasının altından oyun vaxtı qollu və ya qolsuz maykaların (futbolkaların) geyilməsi qadağan olunur.

17.4. Hər bir komanda mütləq 2 dəst fərqli rəngdə geyimə malik olmalıdır. Geyimlərdən biri tünd rəngdə, digəri isə açıq rəngdə olmalıdır. Geyimlərdə üst hissədə (mayka) arxa tərəfdə oyunçunun soyadı düzgün formada (şəxsiyyəti təsdiq edən sənədə uyğun) yazılmalıdır.

17.5. Komandalar eksklüziv dizayna malik üçüncü dəst geyimə sahib ola bilər.

17.6. Çempionat oyunlarında komandalar yalnız ABL ilə razılaşdırılmış geyimlərdən istifadə edə bilərlər.

17.7. 01 sentyabr 2026-cı il tarixindən gec olmayaraq komandalar ABL rəyasət heyətinə oyun formaları haqqında elektron məlumatı ötürməlidirlər.

17.8. 12 sentyabr 2026-cı il tarixinədək klublar əsas, ehtiyat və eksklüziv (olarsa) geyimləri haqqında ABL idman direktoruna məlumat verməlidirlər.

17.9. 10 sentyabr 2026-cı il tarixinədək klublar rəsmi geyimlərin əldə olunması prosedurlarını yekunlaşdırmalıdırlar.

17.10. Meydan sahibi komanda əsas (ev) geyimi formasını (rəngindən asılı olmayaraq) geyinməlidir. Qonaq komanda ev sahibi komandasının rənglərinin əksi olan formanı (fərqi yoxdur, əsas və ya ehtiyat geyimdir) geyinməlidir.

a) heç bir komanda geyimlə bağlı federasiyaya müraciət etmədiyi halda, meydan sahibi komanda (ev) açıq rəngdə, qonaq komanda tünd rəngdə geyinməlidir.

17.11. 17.10 maddəsinin tələblərinə uyğun gəlməyən geyimdə meydana çıxmaq istəyən komanda bu barədə planlaşdırılan oyunun başlamasına ən azı 3 (üç) gün qalmış ABL idman direktoruna yazılı müraciət etməlidir. Müraciətə rəsmi cavab verildəndən sonra klub oyun geyimini dəyişə bilər.

17.12. Eksklüziv geyimdə meydana çıxmaq istəyən komanda bu barədə planlaşdırılan oyunun başlamasına ən azı 3 (üç) gün qalmış ABL idman direktoruna

yazılı müraciət etməlidir. Müraciətə rəsmi cavab veriləndən sonra klub oyun geyimini dəyişə bilər.

17.13. Rəqib komandanın geyimi mütləq fərqlənməlidir.

17.14. Komandaların eyni formada meydana çıxması halında məsuliyyət qaydaları pozan komandanın üzərinə düşür. Oyunun keçirilməməsi ilə bağlı yekun qərarı ABL İdarə Heyəti qəbul edəcək. Qaydaları pozan komanda cəza tədbiri olaraq texniki məğlubiyyətlə nəticələniləcək və ya oyunun vaxtının dəyişdirilməsinə görə maddi cərimə tətbiq olunacaq.

17.15. Oyundan əvvəlki oyuna hazırlıq hərəkətləri zamanı oyunçular vahid geyimdə olmalıdırlar. Fərqi yoxdur, geyim rəsmi oyun geyimidir və ya oyundan əvvəlki hazırlıq üçün nəzərdə tutulmuş geyimdir. Bu maddədə oyun geyimi üçün nəzərdə tutulmuş tələblərə qeyd-şərtsiz riayət olunmalıdır.

17.16. Oyunçulara qolçaqlardan, retuzlardan, dizliklərdən istifadə etməyə icazə verilir, bir halda ki aksesuarlar bir komandanın bütün oyunçularında eyni rəngdə olmalıdır. Eyni komandanın oyunçularının fərqli rənglərdə aksesuarlardan istifadə etmələri qadağandır.

17.17. Oyundan əvvəl oyun hazırlıqları zamanı (isınma hərəkətləri) oyunçular meydançada vahid rəsmi geyimdə olmalıdırlar. Yəni eyni rəngdə olan klubun idman kostyumları, eyni rəngdə olan klubun futbolkaları və ya rəsmi oyun geyimində olmalıdırlar. Fərqli-fərqli rənglərdə və dizaynda olan, kluba aidiyyəti olmayan digər geyimlərdən oyundan əvvəlki isınma hərəkətləri zamanı istifadə edilməsi qadağandır.

17.18. Çempionat oyunlarında oyunçuların köynəklərində oyun nömrələri əks olunmalıdır. Əgər oyunçuların nömrələri dəyişərsə və nömrənin dəyişməsi barədə əvvəlcədən çempionat təşkilatçılarna məlumat verilməzsə, bu halda klub inzibati qaydada cəzalandırılır.

17.19. Komandanın oyunçuları eyni rənglərdə corablardan istifadə etməlidirlər.

17.20. Oyunçu oyun vaxtı istədiyi rəngdə idman ayaqqabısından istifadə edə bilər.

17.21. Oyunçuların oyun geyimlərinin (köynəklərə, şalvarlara, idman kostyumlarına və oyundan əvvəlki hazırlıq geyimləri) sayına məhdudiyyət qoyulmur.

17.22. Oyunçuların geyimində pozuntu sayıla biləcək digər hallar FIBA oyun qaydalarının tələblərinə uyğun həll olunur.

18. Oyun geyiminin nişanlanması

18.1. Bütün reklam yazıları və nişanları Azərbaycan Respublikasının 'Reklam haqqında' qanunvericiliyinə uyğun olmalı və Əsasnamədə nəzərdə tutulmuş qaydalar əsasında tətbiq edilməlidir.

18.2. Oyun forması üzərində istənilən qədər reklam xarakterli nişanlar ola bilər. Bir şərtlə ki oyunçunun nömrəsi aydın görünsün.

18.3. Reklam yazıları və ya reklam nişanları oyunçu nömrəsinə 5 (beş) santimetrdən yaxın məsafədə yerləşdirilə bilməz.

18.4. Köynəyin ön hissəsinin nişanlanması:

- köynəyin ön hissəsinin mərkəzində aydın görünən rəngdə 10 sm hündürlükdə və ətrafında 5 sm boş sahə olmaqla nömrə yerləşdirilir.
- ABL-in loqosu ön hissədə sol tərəfdə yuxarıda 37,5 sm² (7,5x5 sm) ətrafında 5 sm boş sahə olmaqla yerləşdirilir.
- çempionatdan əvvəl ABL öz loqotipini hazırlayaraq çempionat iştirakçılmasına təqdim edir.
- geyim istehsalçısının loqotipi köynəyin ön tərəfində, yuxarı sağ tərəfdə 12 sm-dən böyük olmamaqla yerləşdirilə bilər. Köynəyin ön tərəfində qalan boş sahələrdə komandanın adı və / və ya reklam yerləşdirilə bilər.

18.5. Köynəyin arxa tərəfi (kürəyi)

- yuxarı hissənin mərkəzində oyunçunun soyadı yazılmalıdır. Soyad yazılarkən hərflərin ölçüsü (hündürlüyü) 6 sm-dən 8 sm-dək olmalıdır. Soyad yazılarkən 5 sm-lik boş sahə mütləq gözlənilməlidir.

b) köynəyin mərkəzində ətrafında 5 sm-lik sahə gözlənilməklə hündürlüyü 20 sm az olmamaqla aydın rənglə seçilən oyunçu nömrəsi yerləşdirilir. Bu zaman 5 sm-lik boş sahə mütləq gözlənilməlidir.

c) köynəyin arxasında əlavə boş yerlər qalarsa, reklam üçün istifadə oluna bilər.

18.5. İdman tumanında (şort) oyun nömrəsinin yazılması mütləq deyil.

19. Məşqçilərin və komandanın digər nümayəndələrinin geyimləri

19.1. Baş məşqçilər və onların köməkçiləri oyun vaxtı və oyundan sonra mətbuat konfransında kostyumda olmalıdırlar.

19.2. Komandaya xidmət edən digər şəxslər: fiziki hazırlıq üzrə məşqçilər, həkim, masajçı oyun vaxtı klubun onlar üçün nəzərdə tutulmuş geyimlərində olmalıdırlar.

19.3. Komandanı müşayiət edən və il ərzində ehtiyat oyunçular skamyasında yer tutan digər rəsmi şəxslər mövsüm boyu komandanın rəsmi idman kostyumlarında və ya klubun atributları olan köynəklərdə olmalıdırlar.

19.4. Zədəli və ya oyuna sifariş olunmayan, lakin ehtiyat oyunçular skamyasında olan oyunçular klubun rəsmi geyimində – idman kostyumu, idman ayaqqabısı və uniforma geyimində olmalıdırlar.

20. Oyunun başlaması

20.1. Oyunun keçirildiyi yerdə, oyunun başlamasına 1,5 saat (saat yarım) qalmış meydançada yalnız oyun iştirakçıları oyuna hazırlıq hərəkətləri yerinə yetirə bilərlər. Təqvimdə göstərilən oyunu vaxtından 1,5 saat əvvələ qədər meydançada oyun iştirakçılarından başqa heç kim tədbir keçirə bilməz.

20.2. Oyunun başlamasına 40 dəqiqədən az olmayaraq qalmış klub nümayəndəsi komandanın rəhbərini oyunun katibinə təqdim etməlidir. Klub rəhbəri oyunun iştirakçılarının (oyunçuların, məşqçilərin, xidməti personalın və digər rəsmi şəxslərin) siyahısını və lisenziyalarını, ABL idman direktorunun təsdiqlədiyi digər sənədləri təqdim edir.

20.3. Oyunun başlanmasına 15 dəqiqə qalmış komandaların məşqçiləri oyunun müvafiq qrafasında start heyətini X işarəsi ilə nişanlamalı və protokolda qeyd olunmuş komanda üzvlərinin adlarını və oyun nömrələrini yoxlayaraq düzgünlüyünü öz imzası ilə təsdiq etməlidir.

20.4. Oyunun başlamasına 8 dəqiqə qalmış, yəni təqvimdə göstərilən oyunun vaxtından 8 dəqiqə əvvəl oyunda iştirak edən komandaların heyətləri elan edilir.

20.5. Oyunun başlanmasına 24 saat qalmış ABL rəhbərliyinin qərarı ilə təqdim etmə mərasimində dəyişiklik edilə bilər.

20.6. Oyun vaxtı, oyundan əvvəl və oyunun gedişatında yarış məkanında pirotexniki vasitələrdən istifadə qadağan edilir.

20.7. Komandalar oyuna hakimin işarəsi ilə dərhal başlayırlar.

20.8. Meydançaya çıxmaqdan imtina və ya oyunun başlanmasını ləngitmə oyuna çıxمامaq kimi qiymətləndirilir və oyuna gəlməməyə görə nəzərdə tutulmuş cəzalar tətbiq olunur.

Oyunun başlanmasına qalan vaxt	Fəaliyyət
60 dəqiqə	Meydança komandaların hazırlıq hərəkətləri etməsi üçün hazırdır. Vaxt qoşulub.
8 dəqiqə	Hakimin fiti səslənir, komandalar öz yerinə çəkilir.
7:30 dəqiqə	Qonaq komandanın təqdimatı.
6:30 dəqiqə	Meydan sahibi komandanın təqdimatı.
5:00 dəqiqə	Hakimlərin təqdimatı.
3:00 dəqiqə	Hakimin fiti səslənir.
1:30 dəqiqə	İlk beşliklər meydançaya daxil olur.
0:00 dəqiqə	Oyun başlanır.

21. Himn və rəqslər, əyləncə qrupları

21.1. Liqanın himni mütləq şəkildə hər oyundan əvvəl səsləndirilir.

21.2. Hər oyunda komandalar təqdim olunduqdan sonra liqanın himni səsləndirilir.

21.3. Oyunun bitməsi barədə final fitindən sonra arenada ABL və ya ev sahibi klubunun himni səsləndirilə bilər.

22. Oyunlara rəhbərlik və səlahiyyətli şəxslər

22.1. Oyun vaxtı komandaların ehtiyat oyunçular skamyasında ABL lisenziyası olan 19 nəfər otura bilər. Onlardan 12 nəfər oyuna sifariş olunan oyunçular, digər 7 nəfər isə məşqçilər, həkim, masajçı, və digər rəsmi şəxslərdən ibarət ola bilər. Ehtiyat oyunçular skamyasında oturan şəxslər mütləq şəkildə ya komandanın rəsmi formasında yada kostyumda olmalıdır.

22.2. ABL lisenziyası olmayan şəxslər ehtiyat oyunçular zonasını tərk etməlidirlər. ABL lisenziyası olmayan şəxslər yalnız hakimin və ya oyunun inspektorunun icazəsi ilə ehtiyat oyunçular skamyasında əyləşə bilərlər.

22.3. Bu Əsasnamənin 6.7.4. bəndinin tələblərini yerinə yetirmiş və ABL lisenziyası almış şəxslər məşqçi və məşqçi köməkçiləri hesab olunur.

22.4. Komandanın kapitanı FIBA qaydalarına uyğun olaraq komandaya rəhbərlik edə bilər. Yəni məşqçi və məşqçi köməkçisi olmadıqda kapitan onların vəzifələrini

icra edir. Ehtiyat oyunçular skamyasında əyləşən digər şəxslər (kapitan xaricində) komandaya rəhbərlik edə bilməz.

22.5. ABL klubunun meneceri, məşqçisi və məşqçi köməkçisi məşqçilər üçün ABL tərəfindən təşkil olunmuş mövsüm öncəsi toplantılarda iştirak etməlidirlər.

23. Oyunda fasilələr: birdəqiqəlik fasilələr, televiziya reklam fasilələri

23.1. Oyun hər biri 10 dəqiqə olmaqla 4 hissədən ibarətdir.

23.2. Birinci və ikinci hissələr və eləcə də üçüncü və dördüncü hissələr arasında fasilə 2 dəqiqə təşkil edir.

23.3. Oyunun ilk yarısından sonra, yəni ikinci və üçüncü hissələr arasında fasilə 15 dəqiqədir.

23.4. Birdəqiqəlik fasilənin müddəti 60 saniyədir.

23.5. Oyun ərzində hər bir komandanın 5 dəfə birdəqiqəlik fasilədən istifadə etmək hüququ var. Bunlardan iki birdəqiqəlik fasilə oyunun ilk yarısında, qalan üç fasilə isə ikinci yarısında istifadə edilə bilər. Əgər komanda ilk yarıda fasilədən istifadə etməmişsə, o zaman ilk yarıda istifadə olunmamış fasilə ikinci yarıya keçmir. Əgər ikinci yarıda oyunun son iki dəqiqəsində qədər komanda fasilələrdən istifadə etməyibsə, bu zaman oyunun son iki dəqiqəsində komanda qalan üç fasilənin yalnız ikisindən istifadə edə bilər. Əlavə hissədə komandaların hər birinə bir fasilə hüququ verilir.

23.6. İstifadə olunmamış birdəqiqəlik fasilə ikinci yarıya və ya əlavə hissəyə daşına bilməz.

23.7. Oyun televiziya vasitəsilə yayımlanırsa, o zaman ikinci və üçüncü hissələr arasında fasilə ABL idman direktorunun icazəsi ilə 15 dəqiqədən artıq ola bilər.

23.8. Birdəqiqəlik fasilə elan edilərkən oyunun informatoru fasilənin hansı komanda tərəfindən götürüldüyünü elan etməlidir.

23.9. Əgər oyun televiziya vasitəsilə yayımlanırsa, o zaman oyun ərzində 2 və ya 4 reklam fasiləsi ola bilər.

23.10. Televiziya reklam fasilələri 60 saniyədən 100 saniyəyə qədər davam edə bilər.

23.11. Televiziya reklam fasilələrinin dəqiq sayı barədə oyundan əvvəl ABL idman direktoru tərəfindən oyunun baş hakiminə məlumat verilir.

23.12. Televiziya reklam fasilələri oyunda fasilə yarandıqda oyunun katibi tərəfindən elan edilir.

23.13. Əgər oyunda 2 reklam fasiləsi olarsa, o zaman onlardan biri 1-ci hissənin 6-cı dəqiqəsində, digəri isə oyunun 4-cü hissəsində elan edilir.

23.14. Əgər reklam fasilələrinin sayı dördübsə, o zaman reklam fasilələri hər hissənin 6-cı dəqiqəsində elan olunur.

23.15. Oyundan öncə oyunun baş hakimi hər iki komandaya oyunda olacaq reklam fasilələrinin sayı və davamiyyəti barədə məlumat verməlidir.

23.16. Reklam fasiləsindən sonra oyun hakimin işarəsi ilə davam etdirilir.

24. ABL oyunundan əvvəl meydançanın rəqib komandanın istifadəsinə verilməsi

24.1. Meydan sahibi komanda oyun keçiriləcək məkanı oyundan əvvəl məşq etmək üçün 1,5 saatlıq qonaq komandanın istifadəsinə verməlidir.

24.2. Qonaq komanda məşq etmək istədiyi ilə bağlı ev sahibi komandanı oyunun başlamasına ən azı 72 saat qalmış xəbərdar etməlidir.

25. Su və buz verilməsi

25.1. Oyundan öncə ev sahibi komanda hər bir komandanı 24 litr qazsız su ilə təmin etməlidir.

25.2. Oyundan öncə hakimlər briqadası və masa hakimləri ev sahibi komanda tərəfindən içməli su ilə təmin olunmalıdır.

25.3. Oyun vaxtı təşkilatçılar ehtiyac yaranarsa, yarış iştirakçılarını buz ilə təmin etməlidirlər. Bunun üçün yarış məkanında saxlanclarda buz ehtiyatı olmalıdır.

26. Oyunların videoçəkilişi

26.1. ABL məsul əməkdaşları və ya oyunun çəkilişini müqavilə əsasında təşkil edən təşkilatın nümayəndəsi oyun bitdikdən 16 saatdan gec olmayaraq oyunun videoyazısını ABL serverinə yerləşdirməlidir.

V FƏSİL. YARIŞ MƏKANI

27. Yarış məkanının uyğunluğu

27.1. ABL oyunları Azərbaycan Respublikasının tikinti haqqında Qanununun texniki təhlükəsizlik tələblərinə cavab verən idman qurğularında keçirilir. Oyunun keçirildiyi meydança FIBA tələblərinə uyğun təchiz edilməlidir.

27.2. ABF rəhbərliyi yarış yerlərinin yoxlanılması və qiymətləndirilməsi səlahiyyətinə malikdir.

27.3. Əgər yarış məkanı mövcud tələblərə uyğun deyilsə, ABF rəhbərliyi oyunun keçirilməsini qadağan edə və təxirə sala bilər.

27.4. Yarış yerlərində meydançanın oyuna hazırlanması, nişanlanması, texniki vasitələrin quraşdırılması və yarışın keçirilməsi üçün lazım olan digər vasitələr Beynəlxalq Basketbol Federasiyasının (FIBA), eləcə də bu Əsasnamənin tələblərinə uyğun təşkil olunmalıdır.

27.5. Yarış məkanında hər hansı dəyişiklik ABF-nin rəhbərliyi ilə razılaşdırılmalıdır.

27.6. Hər hansı bir dəyişiklik bu Əsasnamədə göstərilməyibsə, o zaman təşkilatçılar FIBA qaydalarına əsaslanırlar.

28. Yarış məkanına məsul şəxsin təyin olunması

28.1. ABL oyunları təşkil edən qurum (meydan sahibi komanda) meydançanın hazırlanmasına məsul şəxsi təyin etməlidir. Məsul şəxs oyundan 2 saat əvvəl yarış keçirilən yerə gəlməli, oyun vaxtı, oyun sonu və fasilələr zamanı yarış keçirilən məkanda bütün texniki vasitələrin sazlığına, işlək olmasına və quraşdırılmasına cavabdehdir.

28.1.1. Məsul şəxs oyundan əvvəl paltardəyişmə otaqlarını komanda nümayəndələrinə təhvil verməli və oyundan sonra təhvil almalıdır. Təhvil alınan zaman məsul şəxs otaqdakı ləvazimatların yararlı olmasına fikir verməlidir. Məsul şəxs öz vəzifə səlahiyyətlərinə məsuliyyətsiz yanaşarsa, işində nöqsanlara yer verərsə barəsində intizam tənbehi görülməkdir.

29. Basketbol meydançasına qoyulan tələblər

29.1. Basketbol meydançasının döşəməsi taxtadan olmalıdır. Döşəmə möhkəm, hamar (sürüşkən olmamalıdır) olmalıdır. Döşəmədə maneələr və ya yamaqlar olmamalıdır. Meydançanın döşəməsi daimi və daşınan ola bilər.

29.2. Meydançanın ölçüləri FIBA tələblərinə uyğun olaraq uzunluğu 28 metr, eni 15 metr olmalıdır.

29.3. Meydançadakı bütün xətlər 5 sm enində aydın görünən parlaq boya ilə rənglənməlidir və ya yapışqan kağız vasitəsilə təmin olunmalıdır.

29.4. Bütün maneələr (tamaşaçılar, reklam lövhələri və başqa vasitələr), eləcə də ehtiyat oyunçular skamyası, hakimlər masası meydançadan ən azı 2 metr aralıda yerləşməlidir.

29.5. Mərkəz dairə (əgər reklam yerləşdirilməyibsə) meydanın digər sahələrindən fərqli rəngdə olmalıdır.

29.6. Meydanın bütün ətrafı boyu 2 metr məsafədə ərazinin mərkəzi dairə ilə eyni rəngdə rənglənməsi məqsəduyğundur.

29.7. Meydança mümkün qədər yalnız basketbol üçün xətlənməlidir. Bu mümkün olmadıqda meydança hazırlanarkən digər idman növlərinə aid xətlər yapışqan kağız ilə örtülməlidir.

29.8. Döşəmədən yeddi metr hündürlükdən az olmamaqla meydança üzərində heç bir şey asıla bilməz. Əgər belə bir şey varsa, məsafə ən azı 7 metr olmalıdır.

30. Basketbol səbətində qoyulan tələblər.

30.1. ABL çempionatında yalnız döşəmə üzərində hərəkət edən mobil səbət dirəklərindən istifadə edilir.

30.2. Bütün hallarda təşkilatçılar dirəklərin yarış iştirakçıları üçün təhlükəsiz olduğunu təyin etməlidirlər.

30.3. Mobil basketbol dirəyi meydançanın ön xəttindən 2 metr məsafədə bərkidilməlidir. Dirəyin ön hissəsi 2 metr 15 santimetr hündürlükdə 10 sm qalınlıqda yumşaq materialla üzlənməlidir.

30.4. Dirəyin konstruksiyasının yan tərəfləri də yumşaq qoruyucu materialla üzlənməlidir. Materialın qalınlığı 2,5 sm olmalıdır.

30.5. Yarış keçirilən yerdə ən azı bir ehtiyat səbət dirəyi konstruksiyası olmalıdır.

31. Basketbol lövhəsinə qoyulan tələblər

31.1. Basketbol lövhələri FIBA-nın rəsmi qaydalarının tələblərinə cavab verməlidir. Lövhələr möhkəm, şəffaf şüşə materialdan hazırlanmalıdır. Elə material olmalıdır ki, zədələnən zaman qırıntılar sıçramamalıdır. Lövhələr 180 sm endə, 105 sm hündürlükdə olmalıdır. Lövhənin aşağı hissəsi ilə döşəmə arasında məsafə 290 sm olmalıdır.

31.2. Lövhələr təmiz olmalı və dirəklərə möhkəm bərkidilməlidir.

31.3. Lövhədəki xətlər ağ rəngdə olmalıdır.

31.4. Lövhələrin kənar hissələri xüsusi qoruyucu materialla üzlənməlidir. Lövhənin aşağı hissəsində qoruyucu material 5 sm qalınlıqda, yan tərəflərdən yuxarıya 35 sm ölçüdə olmalıdır. Digər hissələrdə qoruyucunun qalınlığı 2 sm olmalıdır.

31.5. Lövhənin sol tərəfində, aşağı küncdə ABL loqotipinin yapışdırılması mütləqdir.

31.6. Lövhədə hər hansı istehsalçının reklamı qadağandır.

31.7. Yarış keçirilən yerdə ən azı bir ehtiyat lövhə və səbət olmalıdır.

31.8. Təşkilatçı yarış məkanında hər hansı bir texniki qəzanın aradan qaldırılması üçün xidməti personala (işçi qrupa) malik olmalıdır.

31.9. Səbət lövhəsində işıqlandırma zolaqları

31.9.1. Səbət lövhəsinin arxa tərəfində bütün perimetr üzrə diod işıqlandırıcı zolaq bərkidilir. Həmin zolaq oyunun saati ilə hissə bitən zaman sinxron şəkildə qırmızı rəngdə işıqlanmaqla hissənin bitməsi barədə signal verir. Həmin qırmızı işıqlı zolaq hücumə verilmiş 24 saniyə bitdikdə heç bir halda işıqlanmamalıdır.

31.9.2. Əlavə olaraq səbət lövhəsinin arxasında bütün perimetr üzrə ikinci sarı işıqlı diod zolaq yerləşdirilir. Sarı zolaq hücumə ayrılmış vaxtın bitdiyi an işıqlanaraq signal verməlidir.

32. Səbət və tor

32.1. FIBA tələblərinə uyğun olaraq ABL çempionatında yaylı səbətlərdən istifadə edilir.

32.2. Narıncı rənglə rənglənmiş halqalar qatlanma yerindən dirəklərə elə bərkidilir ki, lövhəyə təzyiq etməsin. Halqanın diametral ölçüsü 45,0-45,9 sm olmalıdır.

32.3. Halqanın toru FIBA rəsmi qaydalarının tələblərinə cavab verməlidir.

32.4. Tor yumşaq ağ kətdən ibarət iplərdən toxunmalıdır. Tor elə düzəldilməlidir ki, səbətə daxil olan top orada ilişib qalmasın. Torun uzunluğu 40-45 sm olmalıdır. Tor səbətin üst hissəsinə dolaşmamalıdır.

32.5. Yarış məkanında ən azı 2 ehtiyat səbət və tor olmalıdır.

33. Elektron və səsgücləndirici vasitələr

33.1. Yarış məkanı FIBA qaydaları tələblərinə uyğun olaraq və bu Əsasnamədə göstəriləni kimi yüksək səviyyədə elektron vasitələrlə təchiz olunmalıdır. Vasitələr elə quraşdırılmalıdır ki, hakimlər, tamaşaçılar və digər yarış iştirakçıları onları yaxşı görə bilsinlər.

33.2. ABL çempionatı oyunlarında istifadə olunan texniki qurğular FIBA tələblərinə tam cavab verməlidir. Yarışların yüksək səviyyədə keçirilməsini təmin etmək üçün yüksək keyfiyyətə malik olmalıdır.

33.3. Oyun üçün ləvazimatlar:

- 1) hesab lövhəsi (tablo);
- 2) 24 saniyə ölçən monitorlar (hər biri dirəyin yuxarı hissəsinə bərkidilir);
- 3) 2 fərqli yüksək səsli signal (bunlardan biri oyun saatını ölçmək üçün, daha bir signal isə 24 saniyə ölçən operator üçün nəzərdə tutulur);
- 4) oyunda işləyən bütün saatlar sinxronlaşdırılmalıdır.

33.4. Təkrarın baxılması sistemi (TBS)

33.4.1. Təkrarın baxılması sistemi mübahisəli vəziyyətlərdə qərar qəbul edilməsi üçün istifadə olunur. (Əlavə №1)

33.4.2. TBS-ni yalnız oyunun hakimləri istifadə edə bilərlər. Təkrar baxış zamanı monitorun arxasında və ya yaxınlığında sistemə qulluq edən personaldan və hakimlərdən başqa heç kim ola bilməz.

33.4.3. Baş hakimin tələbi ilə TBS-yə aidiyyəti olmayan şəxslər TBS zonasını tərk etməlidirlər.

33.5. Audiosistem

33.5.1. Yarış məkanında meydana baş verən hadisələr barədə məlumat verilməsi üçün audiosistem (səs sistemi) quraşdırılmalıdır.

33.5.2. Yarış məkanında mikrofonlar və səsgücləndirici qurğular quraşdırılır.

33.5.3. Səsgücləndiricilər komandaların ehtiyat oyunçular skamyasından ən azı 5 metr aralı məsafədə quraşdırılır.

33.5.4. Diktor mikrofon vasitəsilə yalnız oyuna aid məlumatları səsləndirə bilər. Təlimat ABL idman direktoru tərəfindən təsdiq olunur.

33.5.5. Oyun vaxtı səsgücləndirici vasitələrdən komandalara dəstək üçün istifadə edilməsi qadağandır.

33.5.6. Səsgücləndirici vasitələrlə musiqi səsləndirilməsi fasilələrdə və oyun vaxtında yaranan pauzalar zamanı mümkündür.

33.6. Video (videoekranlar)

33.6.1. Yarış məkanında yerləşdirilmiş videomonitorlarda oyunun maraqlı epizodlarının təkrarını göstərmək olar. Lakin təkrarı göstərilən epizodlar yalnız bir komandanın xeyrinə olmamalı və tamaşaçılarda aqressiya yaratmamalıdır. Fasilələr zamanı komandaların ehtiyat oyunçular skamyasını videomonitorlarda yayımlamaq qadağandır.

33.6.1.1. Yayım zamanı bu bənddə göstərilən tələblər pozularsa, o zaman arenada monitorlarda yayım dayandırılır.

34. Masa hakimliyi

34.1. Hakim masası meydançanın mərkəz xətti ilə paralel yan xətdən 2 metr aralıda yerləşdirilir.

34.2. Masa arxasında ən azı 7 nəfərlik iş yeri yaradılmalıdır.

Masa hakimləri: katib, katib köməkçisi, saniyəölçən, 24 saniyə operatoru, diktör və 2 nəfər statistika operatoru.

34.3. Masa arxasında hakimlər

34.3.1. Masa rəsmilərinin sıralanması

Basketbol meydançası					
Diktör	24 saniyə ölçən operator	Əsas oyunun vaxtını ölçən	Katib (protokol yazan)	Katib köməkçisi	Statistika operatoru
1 nəfər	1 nəfər	1 nəfər	1 nəfər	1 nəfər	2 nəfər

34.3.2. Hakimlər masasında yalnız katiblik hakimləri əyləşə bilirlər. Komandanın nümayəndələri masa arxasında əyləşə bilməzlər.

34.3.3. Katiblik masasında komanda follarını aydın göstərən lövhə, oyunçu follarını göstərəcək lövhəciklər və hücum istiqamətini göstərəcək ox işarəsi olmalıdır.

34.3.4. Katiblər masasında kompüter və yüksək keyfiyyətli printer olmalıdır. Printer daim kompüterə qoşulu olmalıdır.

34.3.5. Yarış təşkilatçısı yarış məkanını yüksəksürətli internet ilə təmin etməlidir.

34.3.6. Gözlənilməz hallarda (bax: 52.3.) oyunun inspektoru katib və vaxt operatorunun arasında əyləşməlidir.

34.4. Statistika operatorlarının iş yerinin hazırlanması.

34.4.1. Statistika operatorlarının iş yeri yüksək keyfiyyətli kompüter və printerlə təchiz olunmalıdır.

34.4.2. Kompüter yüksəksürətli internet şəbəkəsinə qoşulmalıdır (mobil və ya stasionar).

34.4.3. Statistika operatorlarının iş yerində ehtiyat ikinci internet şəbəkəsi əlçatan olmalıdır; şəbəkədən hər hansı qopma olarsa, kəsintisiz qoşulma imkanı əldə etmək mümkün olsun.

34.4.4. Statistika kompüterləri internet şəbəkəsinə qoşulu vəziyyətdə olmalıdır.

34.4.5. Yarış təşkilatçıları dərhal internet qoşulma problemləri barədə oyundan əvvəl, oyun zamanı və oyundan sonra internet provayderlərini məlumatlandırmalıdırlar.

34.4.6. Masa hakimlərinin iş yerini düzgün təşkil etməyən ev sahibi klub barədə 34.4.2. və 34.4.3. maddələrinin tələblərinin pozulmasına görə inzibati ölçülər götürülür.

34.5. Oyunun katibləri və statistika operatorları ehtiyat kompüterlərlə təmin olunmalıdırlar; işlək kompüterlərdə problem yaranarsa, tez bir zamanda dəyişmək mümkün olsun (maksimum 5 dəqiqə ərzində).

34.6. Hakim masasının hər iki tərəfində oyunçu dəyişikliyi edilməsi üçün hər tərəfdə (sağ və sol) iki oturacaq qoyulur.

35. Oyunun ABF nümayəndəsinin iş yeri

35.1. Yarış keçirilən məkan ABF nümayəndəsi iş yeri hesab olunur. Yarış təşkilatçısı yarış məkanında ABF nümayəndəsinin iş yerini təyin etməlidir.

36. ABL əməkdaşlarının iş yeri

36.1. Bakı İdman Sarayı

36.2. Azərbaycan Basketbol Federasiyası

37. Komandaların oturacaq yerləri

37.1. Komandalar hakimlər masasının sağ və sol tərəflərində yerləşirlər.

37.2. Ehtiyat oyunçular zonasında 16, bəzi hallarda 19 oturacaq yerləşdirilir.

37.3. Ehtiyat oyunçular skamyası tamaşaçılardan ən azı 2 metr aralıda yerləşdirilməlidir.

37.4. Qonaq komandanın ehtiyat oyunçular skamyasında ən azı 1 mühafizəçinin olması mütləqdir.

38. İşıqlandırma

38.1. İşıqlandırma hakimlərə və oyunçulara mane olmamalıdır.

38.2. Oyunun başlanma vaxtına 30 dəqiqə qalmış meydança tam işıqlandırılmalıdır. İşıqlar oyun başa çatdıqdan 30 dəqiqə sonra və ya televiziya yayımı bitdikdən sonra söndürülür.

38.3. Oyunçuların təqdimetmə vaxtı işıq effektləri üçün işıqlar qısa zaman üçün söndürülə bilər. Lakin oyunun başlanmasına 3 dəqiqə qalmış tam gücü ilə işıqlandırılmalıdır.

39. Yarış məkanının hərarəti (temperaturu)

39.1. Yarış məkanında paltardəyişmə otaqları daxil olmaqla minimum temperatur 16 dərəcə, maksimum 25 dərəcə təşkil etməlidir.

39.2. İdman sarayının digər yerlərində də temperatur 16-25 dərəcə təşkil etməlidir.

39.3. Yarış məkanında temperatur az dəyişkən olmalıdır.

39.4. Yarış məkanı standartlara uyğun istilik və havalandırma sistemi ilə təmin olunmalıdır.

40. Paltardəyişmə otaqları

40.1. Komandalar üçün dolablar

40.1.1. Yarış məkanında komandalar üçün ayrı-ayrı paltardəyişmə otaqları olmalıdır.

40.1.2. Paltardəyişmə otaqlarının sahəsinin 50 m² olması tövsiyə edilir.

40.1.3. Paltardəyişmə otağında 15-20 adamın oturması üçün oturacaqlar olmalıdır.

40.1.4. Paltardəyişmə otaqları isti və soyuq su ilə təmin olunmalıdır.

40.1.5. Paltardəyişmə otağında sanitar-gigiyenik tələblər gözlənilməlidir.

40.1.6. Komandaların paltardəyişmə otaqları mühafizə olunmalıdır.

40.2. Hakimler üçün paltardəyişmə otağı

40.2.1. Yarış məkanında hakimler üçün ayrılmış paltardəyişmə otağı olmalıdır.

40.2.2. Hakimler otağının sahəsinin 15 m² olması tövsiyə edilir. Otağın duş və sanitar otağı olmalıdır.

40.2.3. Hakimler otağında 4 oturacaq, paltar dolabı və asılqanlar olmalıdır.

40.2.4. Hakimler otağına yalnız hakimler, oyunun inspektoru, liqanın rəhbərliyi daxil ola bilər.

40.2.5. Yarış məkanında masa hakimləri üçün otaq hazırlanmalıdır.

40.2.6. Hakimlərin və masa hakimlərinin otaqları mühafizə olunmalıdır.

41. Tibb otağı, doping nəzarəti və həkim personalı

41.1. Oyundan əvvəl, oyun vaxtı və oyundan sonra tibbi personal oyun iştirakçılarına və tamaşaçılara tibbi xidmət göstərmək üçün növbədə olurlar.

41.2. Yarış məkanında tibbi avadanlıq və dərman preparatları ilə təmin olunmuş otaq olmalıdır.

41.3. Yarış məkanında doping testlərinin götürülməsi üçün otağın olması tövsiyə olunur.

41.4. Əgər yarış məkanında doping nəzarəti otağı yoxdursa, tibb otağı doping nəzarəti üçün istifadə edilə bilər.

42. KİV və KİV fəaliyyəti üçün zonalar

42.1. Yarış məkanında KİV nümayəndələrinin fəaliyyəti üçün yer ayrılmalıdır.

42.1.1. Yarış məkanında tribunada və meydançanın arxa tərəfində KİV nümayəndələri üçün yer ayrılmalıdır. Bu yerdə ən azı 10 nəfər nümayəndənin işləməsi üçün şərait yaradılmalıdır. Onlar üçün elektrik və internet şəbəkəsinə qoşulmaq üçün şərait yaradılmalıdır.

42.1.2. Təşkilatçılar mətbuat konfranslarının keçirilməsi üçün yer hazırlamalıdırlar və konfrans yerində internet əlçatan olmalıdır.

42.1.3. Əgər mətbuat konfransı təşkil etmək mümkün deyilsə, o zaman jurnalistlərə oyunçu və məşqçilər ilə ünsiyyət qurmaq üçün imkanlar yaradılmalıdır.

42.1.4. Mətbuat nümayəndələrinə oyunların rəsmi statistikasını verilməməlidir.

42.2. Yarış keçirilən yer mətbuat nümayəndələrinin fəaliyyəti üçün ən azı 40 mbit sürətdə internet şəbəkəsi ilə təmin olunmalıdır.

43. Təhlükəsizlik tələbləri

43.1. Əsas tələblər

43.1.1. Meydan sahibi komanda (yarış təşkilatçısı) oyundan 1 saat əvvəl, oyun vaxtı və oyundan 1 saat sonra yarış iştirakçılarının təhlükəsizliyinə məsuliyyət daşıyır.

43.1.2. Yarış təşkilatçısı yarış məkanında təhlükəsizliyi təmin etmək üçün hüquq mühafizə orqanları ilə sıx əlaqədə olmalıdır.

43.1.3. Klublar (yarış təşkilatçısı) nəzarət etməlidir ki, tamaşaçılar yarış məkanına alkoqollu içkilər, narkotik və silah kimi istifadə oluna biləcək alətləri yarış məkanına keçirməsinlər.

43.1.4. Yarış məkanında hər hansı xoşagəlməz hadisənin baş verməsində meydan sahibi məsuliyyət daşıyır. Baş vermiş hadisəyə görə meydan sahibi klubla qarşı maliyyə və digər sanksiyalar tətbiq olunur.

43.1.5. Tribunalarda azarkeşlər arasında baş verə biləcək hər hansı bir insidentə görə hər iki klub (istər ev sahibi, istər qonaq) məsuliyyət daşıyır.

43.2. Hakimlərin təhlükəsizliyinin təmin edilməsi.

43.2.1. Yarış məkanına hakimlərin və oyunçuların daxil olması üçün ayrıca giriş və çıxış olmalıdır.

43.2.2. Mühafizəçilər komandaların və hakimlərin paltardəyişmə otaqlarını mühafizə etməlidirlər.

43.2.3. Mühafizəçilər oyun meydançasına azarkeşlərin və kənar şəxslərin daxil olmasının qarşısını almalıdırlar.

43.2.4. Çempionatın Əsasnaməsinin pozulması hallarında yarış iştirakçıları bu barədə ABL rəhbərliyinə məlumat verməlidir. ABL rəhbəri pozuntunu qeydə alır və müvafiq qərar verilməsi üçün müzakirələr aparır.

43.3. Oyun vaxtı istifadə olunan qurğu və kontruksiyaların qorunması və mühafizəsi

43.3.1. Oyunda istifadə olunan qurğular: dirəklər, 24 saniyə ölçən monitorlar, lövhələr, reklam lövhələri Əsasnamənin və FIBA qaydalarının tələblərinə uyğun qorunur və mühafizə olunur.

43.4. Tamaşaçıların təhlükəsizliyi ictimai yerlərdə təhlükəsizliyin qorunması, insanların çox toplaşdığı yerlərdə ictimai asayışı pozma və ya davranış qaydalarının pozulması hallarında görülən tədbirlər

43.4.1. Yarış təşkilatçısı oyun iştirakçılarının, hakimlərin və tamaşaçıların təhlükəsizliyini təmin etməlidir.

43.4.2. Klub (təşkilatçı) nəzarət etməlidir ki, azarkeşlər yarış məkanına qadağan olunmuş vasitələr keçirməsinlər.

43.4.3. Klub azarkeşlərin qeyri-adekvat davranışlarına görə məsuliyyət daşıyır.

44. ABL klublarının təşkil etdiyi fan-klublar

44.1. Təhlükəsizlik qaydaları və təşkilatlanmış azarkeş qruplarının davranış qaydaları. Klublar mövsüm öncəsi təşkil etdikləri fan klubların tərkibi haqqında məlumat verməlidirlər.

44.1.1. Təşkilatlanmış azarkeş qruplarının özlərini nümunəvi aparmaları üçün klublar azarkeş qrupları ilə maarifləndirici görüşlər keçirməlidirlər.

44.1.2. Azarkeşlərə oyunlar keçirilən məkanlara pirotexniki vasitələrin keçirilməsi qadağan edilir.

44.1.3. Meydan sahibi komanda oyundan 1 saat əvvəl, oyun vaxtı və oyundan 1 saat sonra yarış məkanında azarkeşlərin və digər yarış iştirakçılarının təhlükəsizliyinə məsuliyyət daşıyır.

44.1.4. Oyun vaxtı qəbul edən və qonaq komanda öz azarkeşlərinin qaydalara zidd davranışlarına görə məsuliyyət daşıyır. Fərqi yoxdur, azarkeşlər qonaq komandanın və ya ev sahibi komandanın azarkeşləridir.

44.1.5. Azarkeşlərə oyun vaxtı senzuraankənar ifadələrdən, şüarlardan, plakatlardan, mahnılardan istifadə etmək qadağan edilir. Maddənin tələbi pozularsa, kluba azarkeşlərinin davranışına görə intizam sanksiyaları tətbiq edilir.

44.1.6. Klub öz azarkeş qrupunun oyundan əvvəl, oyun vaxtı və oyundan sonra davranışına, onlar tərəfindən meydançaya qadağan edilmiş əşyaların atılmasına görə, tribunalarda pirotexniki vasitələrin istifadəsinə görə inzibati sanksiyalara cəlb ediləcəkdir.

44.2. Təşkilatlanmış fan-klublara pulsuz biletlərin verilməsi

44.2.1. Meydan sahibi komanda qonaq komandanın təşkilatlanmış azarkeş qrupuna tribunada xüsusi yerlər ayırmalı və onların təhlükəsizliyinə təminat verməlidir.

44.2.2. Qonaq komanda oyunun başlamasına 48 saat qalmış ev sahibi komandaya onları dəstəkləyəcək qruplarının sayı və siyahısı barədə dolğun məlumat verməlidir. Əgər siyahı göstərilən vaxta təqdim edilməyibsə, ev sahibi komanda qonaq azarkeşləri yarış məkanına buraxmaya bilər.

44.2.3. 44.2.1 və 44.2.2. maddələrinin tələbləri yerinə yetirildikdən sonra yarış məkanına buraxılmış və tribunada onlar üçün ayrılmış yerlərdə yerləşmiş qonaq komanda azarkeşlərinin tələblərə zidd davranışlarına və hərəkətlərinə görə məsuliyyət qonaq komandanın üzərindədir.

44.2.4. Azarkeş qrupu mövsüm öncəsi klub tərəfindən bəyam edilməyibsə, onların klub mənsubluğu geyimləri və səsləndirdikləri şüarlarla müəyyən olunacaqdır.

VI FƏSİL. ABL-İN İMİCİ

45. Əsas müddəalar

45.1. ABL klubları reytinglərini, peşakar nüfuzlarını, işgüzar əlaqələrini inkişaf etdirməyə çalışmalıdırlar. Klublar öz sponsorları və liqanın sponsorları ilə qarşılıqlı hörmət əsasında səmərəli, işgüzar fəaliyyət yaratmalıdırlar. Klublar öz imiclərinə, liqanın imicinə daim hörmətlə yanaşmalı və imici möhkəmləndirməlidirlər.

45.1.1. ABL iştirakçıları öz davranışlarında etik normalara riayət etməli və liqanın nüfuzuna xələl gətirə biləcək hərəkətlərə yol verməməlidirlər.

45.1.2. Liqanın bütün iştirakçıları ölkə qanunlarının pozulmasına, idman etik norma və qaydalarının pozulmasına göz yummamalı, bu hərəkətlərə yol verməməlidirlər. Eləcə də Azərbaycan Basketbol Federasiyasının nizam-intizam və etika tələblərinə riayət etməlidirlər.

45.2. ABL və klublar arasında qarşılıqlı işgüzar münasibətlərin qurulması

45.2.1. Liqa və klublar arasında qarşılıqlı işgüzar əlaqələrin qurulması və vaxtli-vaxtında informasiya mübadiləsinin aparılması, yaranmış sualların 24 saat ərzində qarşılıqlı cavablandırılması vacibdir.

45.2.2. Liqa və klublar arasında informasiya mübadiləsi, rəsmi yazışmalar tərəflər arasında öncədən təsdiqlənmiş ünvanlar üzrə aparılır.

45.3. ABL, ABL klublarının və ABL iştirakçılarının loqotiplərindən istifadə

45.3.1. Özünüreklam məqsədilə ABL ABL klublarının loqotiplərindən və adlarından məhdudiyyətsiz istifadə edə bilər.

45.3.2. ABL həmçinin öz tərəfdaşlarına klubların loqotipləri və başqa atributlarından istifadə etməsinə icazə verə bilər.

45.3.3. ABL-in təşkil etdiyi tədbirlərdə, reklam tədbirlərində və kampaniyalarda liqanın bütün klubları iştirak etməli və liqanı təbliğ etməlidirlər.

45.3.4. Klublar özlərinin reklam çarxlarında, eləcə də digər təbliğat vasitələrində ABL loqotipindən mütləq istifadə etməlidirlər.

45.4. ABL tərəfindən təşkil olunmuş sosial reklam xarakterli layihələrdə iştirak

45.4.1. ABL klub məşqçiləri il ərzində liqa tərəfindən təşkil olunan toplantı, iclas və tədbirlərdə (dəvət olunduqları hallarda) mütləq iştirak etməlidirlər.

45.4.2. ABL iştirakçıları, klub nümayəndələri liqa tərəfindən təşkil olunan müxtəlif layihələrdə, tədbirlərdə, reklam çəkilişlərində, mətbuat konfranslarında, foto və videoçəkilişlərdə, rəsmi qəbullarda və digər tədbirlərdə (dəvət olunarlarsa) iştirak etməlidirlər.

45.4.3. ABL klubları 01 oktyabr 2024-cü il tarixindən gec olmayaraq komanda üzvlərinin (oyunçular, məşqçilər, digər rəsmi şəxslər) fotoşəkillərinin çəkilməsi məqsədilə ABL nümayəndələri və KİV üçün lazımı şərait yaratmalıdır. Foto və videoçəkilişlər və eləcə də müsahibələrin verilməsi klubun oyun formalarında və ya rəsmi geyimində keçirilməlidir.

45.4.4. Klublar və onların üzvləri ABL baş sponsorunun və ya sponsorların təşkil etdiyi özünüreklam və digər tədbirlərində iştirak etməyə borcludurlar; o halda ki bu tədbirlər baş sponsorun və sponsorların mənafeyinə uyğun olsun. Tədbirlərin sayı və keçirilmə vaxtı əvvəlcədən klubla qarşılıqlı razılıq əsasında müəyyən edilir.

45.4.5. Klub ABL təşkil etdiyi bütün layihə və tədbirlərdə iştirak etməlidir. Bunun üçün klub 01 oktyabr 2024-cü il tarixinədək bu istiqamətdə fəaliyyət göstərəcək məsul şəxs təyin etməli, məsul şəxs haqqında şəxsi məlumatları 01 oktyabr 2024-cü il tarixinədək ABL-ə təqdim etməlidir.

45.4.6. Əgər klub üzrlü səbəblər göstərmədən öz nümayəndələrinin ABL və baş sponsorlar tərəfindən təşkil olunmuş tədbirlərə qatılmasını təmin etmirsə, o zaman klub mövcud Əsasnamənin tələblərinə uyğun intizam cəzalarına cəlb olunur.

45.5. Sayt və sosial şəbəkələr

45.5.1. Klublar özləri haqqında aktual informasiyanın verilməsi, çempionat və klub haqqında xəbərlərin çatdırılması üçün daimi fəaliyyət göstərən veb və sosial (feysbuk, instaqram və s.) səhifəyə malik olmalıdır. Klub və liqa haqqında məlumatları paylaşmaq üçün klublar ən azı bir sosial şəbəkə səhifəsinə sahib olmalıdırlar.

45.5.2. Klublar öz internet və ya sosial media səhifələrində ABF və ABL haqqında informasiyalar yerləşdirərkən mütləq şəkildə liqanın adını düzgün işıqlandırmalıdırlar.

45.5.3. ABF və ABL kommersiya maraqları güdmədən klubların səhifələrindəki informasiyalardan istifadə edə bilər.

46. İctimaiyyətlə əlaqələr

46.1. Əsas müddəalar

46.1.1. Liqa iştirakçıları: informasiya yaradıcıları, onu yayanlar, jurnalistlər, ictimai informasiya daşıyıcıları və onu yayanlar Azərbaycan Respublikası Qanunlarına, Konstitusiyasına, humanizim prinsiplərinə, söz və fikir azadlığına, etik davranış qaydalarına, yaradıcılıq və vicdan azadlığı haqqında qanunun tələblərinə riayət etməlidirlər.

46.1.2. ABL iştirakçıları etik normalar çərçivəsində davranmalı, informasiya verərkən həmin informasiyanın doğruluğuna əmin olmalıdır. ABL iştirakçılarına, liqanın digər iştirakçılarına, hakimlərinə, klub nümayəndələrinə, mətbuat nümayəndələrinə, azarkeşlərə, ABF və ABL nümayəndələrinə açıq şəkildə və mətbuat vasitəsilə (il ərzində mətbuat konfranslarında, sosial şəbəkələrdə, müsahibələrdə, məqalələrdə, çıxışlarda və s.) hədə-qorxu gəlmək, təhqir etmək, hörmətsizlik etmək qəti qadağandır. ABL iştirakçıları ictimai yerlərdə, KİV-də, sosial şəbəkələrdə liqanın və klubların imicinə, nüfuzuna, maraqlarına və mənafeyinə xələl gətirəcək çıxışlardan çəkinməlidirlər.

46.1.3. ABL iştirakçısına açıq şəkildə hədə-qorxu gəlmək, təhqir etmək, dəqiq olmayan informasiyanı yaymaq, fiziki və hüquqi şəxslərin nüfuzuna xələl gətirəcək məlumatları, xəbərləri ictimaiyətləşdirmək qadağan edilir. ABL iştirakçılarına digər iştirakçılara qarşı şəxsiyyəti alçaldan hərəkətlərə yol vermək qadağandır.

46.1.4. ABL iştirakçıların vəzifə səlahiyyətləri: ABL iştirakçısı vəzifə borcunu yerinə yetirmədikdə, səhlənkarlıq etdikdə, vəzifə səlahiyyətlərinə uyğun olmayan hərəkətlərə yol verdikdə, ilk növbədə, yuxarıda göstərilən ziddiyyətli hərəkətlərə yol verən iştirakçılar və ya əməkdaşlar bu Əsasnamənin tələblərinə uyğun olaraq araşdırmalara cəlb olunmalı və barələrində intizam tədbirləri haqqında qərarlar qəbul olunmalıdır.

46.1.5. Əsasnamədə göstərilən tələbləri pozan və bu tələblərə riayət etməyən (etməkdən boyun qaçıran) liqa iştirakçıları Əsasnamədə nəzərdə tutulmuş intizam cəzalarına cəlb olunurlar.

46.2. ABL klubunun səlahiyyətli nümayəndəsi

46.2.1. KİV, ABF və ABL İdarə Heyəti ilə effektiv informasiya mübadiləsi və əməkdaşlıq etmək üçün klubların mətbuat katibi olmalıdır. Mətbuat katibi klubla (komandaya) aid yazışmaları, foto və videoçəkilişləri, digər yazışmaları (elektron formada) ABL və KİV nümayəndələrinə vaxtında ötürməlidir.

46.2.2. Mətbuat katibi vəzifəsinə klubda başqa fəaliyyət ilə məşğul olan digər əməkdaşlardan biri də təyin oluna bilər.

46.2.3. Klubun mətbuat katibi oyundan sonrakı mətbuat konfransını idarə etməli, əlaqələndirməlidir.

46.3. Mətbuat konfransı, KİV nümayəndələrinin, komandanın məşqlərinə və paltardəyişmə otaqlarına daxil olma qaydaları

46.3.1. Komandalar oyundan əvvəl, böyük fasilə zamanı və oyun başa çatdıqdan sonra məşqçilərin, lider oyunçuların və rəsmi şəxslərin ABL-in yaradıcı heyətinə müsahibənin verilməsi, foto və videoçəkilişlərin aparılması üçün yarış məkanında xüsusi ayrılmış yerlərə gəlmələrini təmin etməlidirlər.

46.3.2. Mətbuat konfransı oyun başa çatdıqdan sonra 15 dəqiqədən gec olmayaraq mətbuat katiblərinin moderatorluğunda başlamalıdır. Komandaların məşqçiləri və hər komandadan (əgər dəvət olunublarsa) bir oyunçu olmaqla mətbuat konfransında iştirak etməlidirlər.

46.3.3. Mətbuat konfransına ilk olaraq nominal qonaq komandanın məşqçisi və dəvət olunubsa, bir oyunçusu çıxır. Nominal meydan sahibi komandanın məşqçisi və oyunçusu qonaq komandanın nümayəndələri sualları cavablandırır mətbuat konfransını bitirdikdən sonra konfrans yerinə daxil olurlar.

46.3.4. Əgər hər hansı bir komandanın məşqçisi və oyunçusu başqa dildə danışarsa, o zaman klub nümayəndəsi (tərcüməçisi) içəridə olmalı, danışılanları Azərbaycan dilinə tərcümə etməlidir.

46.3.5. Mətbuat konfransında əvvəlcə mətbuat katibi çıxış edir, ardınca oyunçu (əgər dəvət olunubsa), daha sonra məşqçi çıxış edir. Çıxışlar bitdikdən sonra KİV nümayəndələrinin sualları cavablandırılır.

46.3.6. Mətbuat konfransı keçirilən yerə birinci nominal qonaq komandanın nümayəndələri daxil olur. Qonaq komandanın mətbuat konfransı bitdikdən sonra nominal meydan sahibinin nümayəndələri məkana daxil olurlar.

46.3.7. Mətbuat konfransının Əsasnaməsi 46.3.5. bəndində olduğu ardıcılıqla keçirilir.

46.3.8. Planlaşdırılan təqvim oyundan bir gün əvvəl ABL klubu liqanın operatoru və jurnalistinə komandanın məşqində çəkiliş etməyə, müxbiri maraqlandıran suallara oyunçulardan cavab almağa icazə verməlidir. Klub operatora məşqin başlanğıc hissəsində və ya tamamlanma hissəsində 15 dəqiqəlik videoçəkiliş etməsi üçün

imkan yaratmalıdır. Bu bəndin tələbləri çempionatın bütün mərhələlərində keçərlidir.

46.3.9. Pley-off mərhələsində klublar akkreditasiya vəərəqləri olan KİV nümayəndələri üçün komandaların paltardəyişmə otaqlarına 5-10 dəqiqə müddətinə daxil olmaları və oyunçulardan müsahibə almaları üçün imkan yaratmalıdırlar. KİV nümayəndələri paltardəyişmə otaqlarına yalnız oyun bitdikdən sonra komandaların nümayəndələrinin icazəsi ilə daxil ola bilərlər. Bu bəndin tələbləri yalnız pley-off mərhələsi oyunları üçün nəzərdə tutulmuşdur. Adi çempionat oyunlarında mətbuat nümayəndələrinin paltardəyişmə otaqlarına daxil olması üçün ABF rəhbərliyi klublara oyun gününə ən azı üç gün qalmış yazılı məlumat verməlidir ki, bu bəndin tələbləri yerinə yetirilsin.

46.4. Reklam və xəbərlərin dərc edilməsi

46.4.1. Klub nümayəndələri (mətbuat katibləri) ABL dərc etdiyi xəbərləri klublara və liqaya aid olan tədbirlər haqqında məlumatları (xəbər, videoçəkiliş, müsahibə, sorğu və s.) öz səhifələrində (feysbuk, tvitter, instaqram) işıqlandırmalıdırlar.

46.4.2. Yeni oyunçu və ya məşqçi ilə müqaviləyə imza atmış klub bu hadisənin ictimaiyyətə çatdırılmasından əvvəl ABF rəhbərliyinə bu barədə dərhal məlumat verməlidir. Oyunçunun və ya məşqçinin adını soyadını yazılı formada ABF idman direktoruna təqdim etməlidir.

47. Televiziya. Televiziya yayımları ilə ABL klublarının öhdəlikləri

47.1. Televiziya vasitəsilə yayımlanması nəzərdə tutulan oyunların ABF rəhbərliyi ilə yayımcı TV nümayəndəsi arasında razılaşdırılır.

47.2. TV vasitəsilə yayımlanan oyun vaxtı hər bir komandaya sponsorlarını reklam etmək üçün 30 (otuz) saniyə vaxt verilir. (Telekanalın razılığı ilə)

47.3. TV yayımı üçün şəraitin yaradılması

47.4. Təşkilatçı canlı yayım vaxtı çəkiliş məkanında maneəsiz davamlı internetə çıxışı təmin etməlidir.

47.5. Klub nümayəndələrinin canlı yayım vaxtı müsahibələri

47.5.1. Oyun canlı yayımlanarsa, oyundan əvvəl, oyun vaxtı, oyundan sonra iştirakçılar, məşqçilər, məşqçi köməkçiləri, oyunçular və komandanın digər rəsmi nümayəndələri reportajın şərhçisinə və müxbirinə müsahibə verməlidirlər.

47.5.2. Canlı yayımdan əvvəl klublar ABL operatorunu və müxbirini bir dəqiqə müddətinə paltardəyişmə otaqlarına daxil olmalarına icazə verməlidirlər.

47.5.3. TV vasitəsilə canlı yayım başa çatdıqdan sonra klublar ABL operatorunu və müxbirini paltardəyişmə otaqlarına daxil olmalarına icazə verməlidirlər.

47.5.4. ABF rəhbərliyi bu Əsasnamənin 47.5.3. bəndinin tələblərini yerinə yetirilməsinin məcburi olduğu barədə klublara əvvəlcədən məlumat verməlidir.

47.6. Oyunun başlanmasına 2-3 saat qalmış klub nümayəndələri məşqçilər və oyunçular KİV nümayəndələrinə müsahibə verməlidirlər.

48. Reklam

48.1. Basketbol meydançasında və meydançanın girişində ABL reklamları və eləcə də sponsorların reklamları yerləşdirilir.

48.2. ABL çempionatının oyunları keçirildiyi yerdə meydançada başqa liqaların reklam lövhələri, banerləri, eləcə də reklam yazıları olmamalıdır.

48.3. ABL ilə əməkdaşlıq edən TV şirkəti ilə rəqabətdə olan digər TV-lərin reklamının yarış məkanında olması qadağandır.

48.4. Oyun meydançası və meydançaya keçidlərdə reklam yerləşdirilməsi

48.4.1. Meydançada yerləşdirilən reklamlar məhdudiyyət xətlərindən ən azı 20 sm aralıda yerləşdirilməlidir. Meydançada məhdudiyyət xətləri bütün istiqamətlərdən aydın görünməlidir.

48.4.2. Basketbol meydançasında reklamların sayına məhdudiyyət qoyulmur. Lakin reklam elə yerləşdirilməlidir ki, ABL reklamı ilə klub reklamı arasında 2 metr enində boş sahə qalsın.

48.4.3. Reklamların meydançanın yan və ön xətləri kənarında yerləşdirilməsi tövsiyə olunur. Belə olarsa, oyun meydançasında yapışqan materiallardan az istifadə olunur.

48.4.4. Klubların sponsorlarına meydançaya yapışdırılan reklam vasitələrinin fonsuz şəkildə hazırlanması tövsiyə olunur. Belə olarsa, meydanın döşəməsi görünüşünü qoruyub-saxlayar.

48.4.5. Meydanda yerləşdirilən digər reklamlar hesab lövhəsinin, oyun saatının və 24 saniyəlik monitorun görüntüsünə maneə yaratmamalıdır.

48.4.6. Meydanın mərkəz dairəsi və hər iki yarım hissəsinin ön tərəfində diaqonal olaraq reklam yerləşdirmək olar. Reklamın yerləşdirilməsinə ABL İdarə Heyəti qərar verir.

48.4.7. Cərimə xətti üzərindəki yarım dairə və digər sahələrdə sponsorların reklamları yerləşdirilə bilər. Reklamın yerləşdirilməsinə ABL İdarə Heyəti qərar verir.

48.4.8. ABL çempionatın və liqanın baş sponsorlarının reklamları televiziya yayımı zamanı kameraların önündə meydançanın hər iki yarım hissəsində yan xəttin yaxınlığında yapışdırılır.

48.4.9. ABL bayrağı yarış keçirilən məkanda dövlət bayrağının yanında qaldırılır.

48.4.10. Klublar ABL sponsorlarının reklamlarının qorunmasına onlara texniki xidmətin göstərilməsinə məsuliyyət daşıyırlar.

48.5. Meydançanın texniki hazırlığı

48.5.1. Səbət bərkidilən lövhələrin üzərində hər hansı bir reklam vasitəsinin yerləşdirilməsi və ya yapışdırılması qadağandır.

48.5.2. ABL loqotipi olan yapışqan kağızdan hazırlanmış reklam vasitələri səbətin göyərtəsinin hər iki tərəfinə yapışdırılır.

48.5.3. Liqanın baş sponsorunun loqotipi olan yapışqan kağızdan hazırlanmış reklam vasitəsi hər iki lövhənin aşağı sağ hissəsində səbətin göyərtəsinə paralel yapışdırılır.

48.5.4. Başqa liqaların reklam vasitələrinin lövhəyə və səbətin göyərtəsinə yapışdırılması qadağandır.

48.5.5. Dirək konstruksiyalarının yumşaq qoruyucu hissələrində yalnız iki sponsorun reklamları yerləşdirilə bilər. Klubun loqotipi 30x30 sm ölçüdə hər iki dirəkdə qoruyucu vasitənin yuxarı tərəfində – sahənin ortasında yerləşdirilə bilər.

48.5.6. Dirək konstruksiyasının yuxarı hissəsində – lövhə bərkidilən hissədə bir reklam yerləşdirilə bilər. Reklamın hündürlüyü 40 , uzunluğu 100 sm-dən çox olmamalıdır.

48.5.7. Səbətin bərkidildiyi yerdə və lövhənin aşağı hissəsindəki qoruyucu yumşaq hissədə hər hansı bir reklamın yerləşdirilməsi qadağandır.

48.5.8. Hesab lövhəsi və 24 saniyəlik monitor üzərində reklamlar yerləşdirilə bilər. Bir şərtlə ki bu lövhənin və 24 saniyəlik monitorun görüntüsünə və təhlükəsizlik qaydalarına maneə yaratmasın.

48.5.9. Liqanın bütün oyunlarında rəsmi toplardan istifadə olunmalıdır.

48.5.10. Mövsüm ərzində topların saxlanması və daşınması üçün torbalardan istifadə olunur.

48.5.11. Yarış məkanında oturacaqlarda və masalarda reklam yerləri ABL məxsusdur.

48.6. ABL, ABL sponsorlarının, ABL klublarının və ABL klublarının sponsorlarının işıqlı reklam lövhələrinin yerləşdirilməsi

48.6.1. Yarış məkanında standartlara uyğun diodlu işıq reklam lövhələrindən istifadə olunmalıdır. Lövhələrin hündürlüyü 80-90 sm olmalıdır. Segmentin ümumi minimal uzunluğu 32 m təşkil edir.

48.6.2. ABL reklamları, ABL sponsorlarının reklamları, klubların reklamları, klub sponsorlarının reklamları standart diodlu işıq reklam lövhələrində yerləşdirilməlidir. Reklam lövhələri oyun meydançasının ətrafında quraşdırılmalıdır. ABL və ABL sponsorunun reklamları mütləq şəkildə meydançanın uzunluğu istiqamətində yerləşdirilməlidir.

48.6.3. Standartlara uyğun olmayan lövhələrdə və ya monitorlarda reklam yerləşdirmək mütləq şəkildə ABL rəhbərliyi ilə razılaşdırılmalıdır.

48.7. ABL-in, ABL sponsorunun, klubların və klub sponsorlarının suvenirləri, reklam materialları

48.7.1. ABL məhsullarının istehsalı və satışına yeganə məsul təşkilat ABL-dir.

48.7.2. Klublar, ABL məhsullarının təbliğ edilməsi və satışı üçün ABL ilə əməkdaşlıq edirlər.

48.7.3. ABL klub atributlarının təbliği, istehsalı və satış hüququnu özündə saxlayır.

48.7.4. Klublar ABL və ABL sponsorlarının təbliğ edilməsi və məhsulların satışı üçün onlara aid məkanlardan istifadə edilməsi üçün ABL və ABL sponsorları ilə təmanasız əməkdaşlıq etməlidirlər.

48.8. Oyunlara biletlərin və dəvətnamələrin verilməsi qaydaları

48.8.1. ABL çempionat oyunlarına tamaşaçılar üçün biletlərin və dəvətnamələrin verilməsi qaydalarını ABL İdarə Heyəti müəyyən edir.

48.8.2. ABL klubları ev oyunları zamanı hakimlərin, masa hakimlərinin və inspektorun vəzifələrini icra etmələri üçün lazımı iş şəraiti yaratmalıdırlar.

48.9. Mətbuat konfransı üçün yerin hazırlanması

48.9.1. Mətbuat konfransı üçün otaq keyfiyyətli səs izolyasiyasına malik olmalıdır.

48.9.2. Mətbuat konfransı zamanı konfrans otağında ABL və klub sponsorlarının adları həkk olunmuş möhkəm materialdan hazırlanmış pərdə banner olmalıdır. Həmin banner ABL-in marketinq üzrə meneceri ilə razılaşdırılaraq hazırlanır.

48.9.3. ABL və ABL klublarının sponsorlarının loqotipləri həkk olunmuş daşınan reklam lövhəsi meydançanın girişində quraşdırılır. Daşınan reklam lövhəsi bütün TV yayımları və müsahibələr zamanı istifadə olunmalıdır.

48.10. ABL rəqs qruplarının geyimləri üzərində reklam mövqeyinə malikdir (əgər qrupların geyimləri ABL vəsaiti hesabına əldə olunarsa).

VII FƏSİL. HAKİMLƏR

49. ABL hakimlər xidmətinin rəhbəri

49.1. Oyunlarda hakimlərin işinin təşkili və onların oyunlara təyinatı liqanın hakimlər xidmətinin rəhbəri tərəfindən həyata keçirilir.

49.2. Hakimlər xidmətinin rəhbəri hakimlərin, inspektorların və eləcə də masa hakimlərinin mövsümdən əvvəl və mövsüm ərzində hazırlıqları ilə məşğul olur.

49.3. Hakimlər xidmətinin rəhbəri liqanın bütün çempionat oyunlarına baxış keçirir.

49.4. Hakimlər xidmətinin rəhbəri ABL direktoru və ABL idman direktorunun iştirakı ilə hakimlərin, inspektorların və masa hakimlərinin işini dəyərləndirir.

49.5. Hakimlər xidmətinin rəhbəri inspektorların hesabatını aşağıdakı ardıcılıqla klublara təqdim etməlidir.

a) müntəzəm çempionat oyunlarında 72 saatdan gec olmayaraq;

b) pley-off mərhələsində əgər klublar hər hansı bir epizodun və vəziyyətin izahını tələb edərsə, xidmət rəhbəri 24 saatdan gec olmayaraq epizodu və vəziyyəti araşdıraraq araşdırmanın nəticəsi barədə məlumat verməlidir.

49.6. Hakimlər xidmətinin rəhbəri hakimlərə, inspektorlara və masa hakimlərinə keyfiyyətsiz idarəçiliyə görə inzibati cəzalar tətbiq edə bilər. Bunun üçün ABL idman direktoru xidmət rəhbərliyinə təqdimat verməlidir.

50. Hakimlərə qoyulan tələblər

50.1. ABL çempionatında xidmət göstərən hakimlər mütləq şəkildə ABF hakimlər kollegiyasının üzvü olmalı, fiziki, texniki və nəzəri hazırlıq kurslarını tam keçmiş və ABF hakimlər kollegiyasının müvafiq lisenziyasına malik olmalıdırlar.

50.2. Oyunu üç hakim idarə edir; onlardan biri oyunun baş hakimi hesab olunur.

50.3. Hakimlər, masa hakimləri və inspektorlar oyunları FIBA-nın rəsmi oyun qaydalarının və FIBA-nın rəsmi oyun interpretasiyasının tələblərinə uyğun təşkil etməli və idarə etməlidirlər. Hakimlər briqadası FIBA qaydaları, interpretasiyası və bu Əsasnamənin tələblərindən kənara çıxma bilməzlər.

50.4. ABL-də xidmət göstərən hakimlər liqada iştirak edən klublarla hər hansı bir əməkdaşlıq edə bilməzlər.

50.5. Hakimlərə oyundan əvvəl və sonra klub nümayəndələri ilə hər hansı bir tədbirdə iştirak etmək qadağandır.

50.6. Hakimlər liqanın tələblərinə uyğun müvafiq geyimdə olmalıdırlar.

50.7. Hakimlər onlara ABL tərəfindən təqdim olunmuş geyimləri geyinməlidirlər. Onlar o geyimlərdən başqa tədbirlərdə də istifadə edə bilirlər. Bunun üçün ABL idman direktorunun və ABL direktorunun icazəsi olmalıdır.

50.8. Əgər ABL rəhbərliyinin razılığı yoxdursa, hakimlərin geyimində hər hansı bir reklam yerləşdirilə bilməz.

50.9. Hakimlərə klub nümayəndələrindən hədiyyə qismində hər hansı bir şeyi qəbul etmək və ya tələb etmək qadağandır. Klub atributları olan suvenirlər hədiyyə hesab olunmur.

50.10. Oyun günü hakimlərə, masa hakimlərinə və inspektorlara alkoqollu içkilər qəbul etmək qadağandır.

50.11. Hakimlər, masa hakimləri və inspektorlar ABL Əsasnaməsinin və FIBA oyun qaydalarının tələblərinə riayət etmədikdə onlara qarşı inzibati cəza və cərimələr tətbiq olunur.

51. Hakimlərin vəzifələri

51.1. Baş hakimin və köməkçi hakimlərin hüquq və vəzifələri FIBA-nın rəsmi oyun qaydalarının tələblərinə uyğun nizamlanır.

51.2. Yarış yerinə oyunun başlanmasına ən azı 60 dəqiqə qalmış gəlməlidir. Oyunun başlanmasına ən azı 20 dəqiqə qalmış oyunun bütün hakimləri meydançada öz yerlərini tutmalıdırlar.

51.3. Oyunun protokoluna yalnız oyun üçün sifariş olunmuş, qeydiyyatdan keçmiş, oyuna hazır oyunçuların adları daxil edilməlidir.

51.4. Oyun vaxtı komandanın ehtiyat oyunçular zonasında 24 (iyirmi dörd) nəfərdən çox olmamaqla ABL lisenziyası olan klub nümayəndəsi yerləşə bilər – adları oyun protokoluna daxil edilmiş 12 (on iki) oyunçu, iki məşqçi və on nəfər komandanı müşayiət edən digər rəsmi şəxslər (hakimlər, masajçılar, xidmətçilər, klub rəsmiləri və başqaları).

51.5. Oyunun baş hakimi ehtiyat oyunçular zonasında yerləşənlərin şəxsiyyətini, sayını və lisenziyalarını yoxlamaq hüququna malikdir. Adları ABL idman direktoru tərəfindən təsdiq edilmiş adlı siyahıda olmayan şəxslər ehtiyat oyunçular zonasından kənarlaşdırılır.

51.6. Baş hakim tərəfindən aşkar edilən pozuntular oyunun protokolunun arxa tərəfində qeyd olunur.

51.7. Oyun başa çatdıqdan sonra 48 saatdan gec olmayaraq hakimlər briqadası öz işlərinin yekunu barədə hesabatı hakimlər xidmətinin rəhbərinə təqdim etməlidirlər.

51.8. ABL idman direktorunun tələbi ilə oyunun baş hakimi və hakimlər xidmətinin rəhbəri oyunda baş verən mübahisəli hallar və Əsasnamə pozuntuları barədə liqa rəhbərliyinə 24 saat ərzində yazılı məlumat (izahat) verməlidirlər.

52. ABF nümayəndəsi

52.1. ABF nümayəndəsi oyun vaxtı ABL rəsmi nümayəndəsi hesab olunur. ABF nümayəndəsi oyun meydan hakimləri, masa hakimləri və komanda nümayəndələri ilə ABL Əsasnamənin və FIBA oyun qaydalarının tələblərinə riayət olunması üçün əməkdaşlıq edir.

52.2. Yarış təşkilatçısı ABF nümayəndəsinin iş yerini elə təşkil etməlidir ki, oyunun görüntüsü hakimlərin, masa hakimlərinin fəaliyyətini, eləcə də hesab lövhəsi vaxt və 24 saniyə ölçən monitoru aydın izləyə bilsin.

52.3. Oyun zamanı, məsələn, masa hakimlərinin səhlənkarlığı ucbatından hər hansı qaydadankənar hal baş verərsə (hesab lövhəsində, oyun vaxtında, 24 saniyə ölçən cihazda) və bu hal aradan qaldırılmazsa, o zaman ABF nümayəndəsi masa hakimlərinin yanında oturmaq və onların işinə nəzarət etmək hüququna malikdir (bax: FIBA rəsmi qaydaları komissarı).

52.4. ABF nümayəndəsi oyundan əvvəl və oyundan sonra iştirakçı komandaların təşkil etdiyi hər hansı bir tədbirdə iştirak etmək qadağandır.

52.5. Əgər oyuna ABF nümayəndəsi təyin olunmayıbsa və ya təyin olunubsa, müəyyən səbəblərdən oyunda iştirak etmirsə, o zaman ABF nümayəndəsi səlahiyyətlərini oyunun baş hakimi icra edir.

52.6. Oyun vaxtı komandanın ehtiyat oyunçular zonasında 24 (iyirmi dörd) nəfər yerləşə bilər. Onlardan oyun protokoluna adları daxil edilmiş 12 (on iki) oyunçu və iki məşqçi digər 10 nəfər isə protokola adları yazılmayan klub nümayəndələridir.

52.7. Komandaların ehtiyat oyunçular zonasında yerləşən şəxslərin şəxsiyyətini və lisenziyalarını, say tərkibini yoxlamaq ABF nümayəndəsinin birbaşa vəzifə borcudur. Əgər yoxlama zamanı hər hansı bir pozuntu aşkar edilərsə, ABF nümayəndəsi ehtiyat oyunçular zonasında yerləşmə hüququ olmayan şəxsləri dərhal həmin zonadan kənarlaşdırmalıdır.

52.8. Oyunun ilk yarısı başa çatdıqdan sonra ABF nümayəndəsi yarış məkanında iştirak edən tamaşaçıların sayını dəqiqləşdirməlidir.

52.9. Oyun başa çatdıqdan sonra ABF nümayəndəsi oyun protokolunun və oyunun statistik nəticələri olan protokolun şəklini çəkərək ABL idman direktoruna 24 (iyirmi dörd) saat ərzində göndərməlidir. Oyunun protokollarının əslisi 3 (üç) gün ərzində ABL ofisinə çatdırılmalıdır.

52.10. Oyun iştirakçısı olan komandalardan hər hansı birinin oyunun nəticəsinə etirazı olarsa, komandalardan hər hansı birinin özünü adekvat aparmaması nəticəsində Əsasnamə kobud şəkildə pozularsa, o zaman oyunun ABF nümayəndəsi və ya baş hakim (əgər o ABF nümayəndəsi vəzifəsini icra edirsə) baş verən hadisə barədə ABL idman direktoruna telefon vasitəsilə məlumat verməlidir (məlumat oyun başa çatdıqdan sonra 1 (bir) saat ərzində verilməlidir).

52.11. Əgər oyun vaxtı doping yoxlaması aparılırsa, bu barədə ABF nümayəndəsi oyun protokolunun arxa tərəfində qeyd aparmalıdır.

52.12. Oyun bitdikdən sonra ABF nümayəndəsi əmin olmalıdır ki, oyun iştirakçısı komandalar oyun protokollarının surətlərini almışlar.

52.13. Müntəzəm çempionat oyunudursa, oyun başa çatdıqdan sonra 48 (qırx səkkiz) saat ərzində, pley-off oyunudursa, 24 (iyirmi dörd) saatdan gec olmayaraq ABF nümayəndəsi elektron poçt vasitəsilə oyunda baş vermiş pozuntular haqqında ABL idman direktoruna yazılı məlumat göndərməlidir.

52.14. Oyun başa çatdıqdan sonra 72 (yetmiş iki) saat ərzində ABF nümayəndəsi oyun haqqında hesabatı hakimlər xidmətinin rəhbərinə təqdim etməlidir.

52.14.1. Hesabatda edilən qeydlər dəqiq və qərəzsiz olmalıdır.

52.14.2. Hakimlərin işi mövsümdən əvvəl müəyyən olunmuş istiqamətlər üzrə qiymətləndirilir.

52.14.3. Oyunun ABF nümayəndəsi hakimlərin işini qiymətləndirərkən qısa və konkret qeydlər etməlidir (yaxşı və ya pis). Hakim işinin keyfiyyəti verilmiş qərar (konkret vəziyyətlərdə və epizodlarda) hissələr üzrə və oyun vaxtı göstərilməklə qeyd edilir.

52.14.4. Əgər oyun vaxtı ABL Əsasnaməsi və FIBA qaydalarının tələbləri kobud şəkildə pozularsa, ABF nümayəndəsi öz hesabatında pozuntular barədə geniş məlumat (izah) verməlidir.

52.15. Oyunun ABF nümayəndəsi ABL Əsasnaməsinə və FIBA qaydalarının tələblərinə riayət etməzsə, onun barəsində inzibati ölçülər götürüləcəkdir.

53. Masa hakimləri

53.1. ABL hakimlər xidməti ABL oyunlarını tələb olunan sayda masa hakimləri ilə təmin etməlidir.

53.2. Masa hakimləri heyəti bu şəxslərdən ibarətdir: katib, katib köməkçisi (tablo operatoru), saniyəölçən, hücum operatoru (24 / 14 saniyə), informasiya katibi (diktör, informator) və 3 nəfər statistika operatoru.

53.3. Masa hakimləri: katib, katib köməkçisi, hücum operatoru, informator, saniyəölçən və statistika operatorları ABF tərəfindən təşkil olunmuş mövsümdən əvvəlki seminarlarda iştirak etməlidirlər və seminarda “A” kateqoriyası alan şəxslər ABL-də masa rəsmisi kimi işləyə bilərlər (istisna hallar ola bilər ki, B və C kateqoriyası olanlar işləyə bilər). Masa hakimlərinin iş yeri meydanın mərkəzinə paralel yan xətt arxasında yerləşir.

53.4. Oyunun başlamasına ən gec 40 dəqiqə qalmış klub nümayəndələri yarış iştirakçılarının, oyunçuların, məşqçilərin və digər rəsmi şəxslərin ABL idman direktoru tərəfindən təsdiq olunmuş siyahısını və lisenziyaları masa hakimlərinə təqdim etməlidirlər.

53.5. Oyun vaxtı masa hakimləri tam heyətlə ABL tərəfindən onlara təqdim olunmuş xüsusi geyimlərdə olmalıdırlar.

53.6. ABL Əsasnaməsi və FIBA rəsmi qaydalarının tələbləri pozularsa, masa hakimləri və oyunu idarə edən digər şəxslər barədə inzibati cəzalar qəbul edilə bilər.

54. Statistika operatorları

54.1. ABL oyunlarında statistikanın aparılması üçün yüksək səviyyəli mütəxəssislərdən istifadə edilir.

54.2. Statistika operatorları üçün seminar və kurslar ABL hakimlər xidməti tərəfindən təşkil edilir. Bütün statistika operatorlarının seminar və kurslarda iştirakı mütləqdir.

54.3. Statistika operatorları hər bir hissədən sonra və oyun başa çatdıqdan sonra oyunun statistik nəticələrini çap edərək protokolları oyun iştirakçılarına və inspektora təqdim etməlidirlər.

54.4. Statistika operatorları statistika protokollarını dolduraraq xüsusi təqdimata uyğun ABL-in internet sahifəsinə yerləşdirməlidirlər.

54.5. Statistika operatorları intizamsız davranış, vəzifələrini səhlənkər yerinə yetirmə, natamam hesabat və qeyri-dəqiq statistik qeydlərə yol verərlərsə, onların bu hərəkətləri inzibati cəzalara səbəb ola bilər.

VIII FƏSİL. ETİRAZETMƏ QAYDALARI

55. Etirazetmə proseduru

55.1. ABL çempionatında etirazetmə prosedurları FIBA rəsmi qaydalarının tələblərinə uyğun həyata keçirilir.

55.2. Komandanın (klubun) mənafeyinə və maraqlarına toxunularsa, komandanın (klubun) etirazetmə hüququ var. Aşağıdakı hallar baş verərsə, komanda (klub) etiraz edə bilər:

- a) katib, katib köməkçisi, hücum operatoru səhv edərsə, bu səhv hakimlər tərəfindən aradan qaldırılmazsa;
- b) oynamaq hüququnun itirilməsi, səhv qərarın ləvğ edilməməsi, oyunun bərpa olunmaması və oyunun oynanılmaması hallarında;
- c) oyunçuların, məşqçilərin və komandanın digər üzvlərinin qeydiyyatı alınmasında prosedur pozuntuları olduqda.

55.3. Etiraz ərizəsinə baxılması üçün etiraz ərizəsinin düzgün tərtib edilməsi, prosedur qaydaları:

a) Oyun başa çatandan sonra 15 dəqiqə (gec olmayaraq) ərzində komandanın kapitanı görüşün baş hakiminə oyunun nəticəsi ilə razı olmadıqları barədə məlumat verməli və oyun protokolunda “etiraz olduğu halda kapitanın imzası” qrafasını imzalamalıdır.

b) Etiraz edən komanda 1 saat ərzində etirazın səbəblərini yazılı formada açıqlamaqla etiraz məktubunu ABL idman direktoruna təqdim etməlidir. Məktubda etiraza səbəb olan hallar və epizodlar geniş izah olunmalıdır.

c) Etirazın qüvvəyə minməsi və baxılması üçün etiraz edən komanda oyunun inspektoruna 500 (beş yüz manat) AZN vəsaitin köçürülməsi barədə bank qəbzini təqdim etməlidir və ya nağd ödəniş etməlidirlər. Əgər klubun etirazı haqlı sayılarsa (təmin edilərsə), o zaman girov geri qaytarılır.

55.4. Oyunun inspektoru və baş hakim etiraza səbəb olan epizod və ya hadisələr haqqında liqanın idman direktoruna 1 saat ərzində geniş məlumat (izahat) verməlidirlər.

55.5. Etirazın təmin edilməsi və ya geri qaytarılması (təmin edilməməsi) haqqında qərarın verilməsi ABL Nizam-intizam Komissiyasının səlahiyyətindədir.

55.6. ABL Nizam-intizam Komissiyası birinci instansiya olaraq etirazların verildiyi andan etibarən 3 (üç) təqvim günü ərzində araşdırma aparıb qərar verməlidir.

55.7. Əgər etiraz edən komanda NİK-in verdiyi qərar ilə razılaşmazsa, o zaman komanda (klub) ABF-nin Etika, Nizam-intizam və Apellyasiya Komissiyasına apellyasiya şikayəti verə bilər (bax: bu Əsasnamənin 56.15. və 56.16. bəndləri).

55.8. Kluba təyin olunmuş cəriməyə etiraz olarsa, klub cərimə olunması haqqında bildirişi aldıqdan sonra 48 saat ərzində etirazını yazılı formada ABL İdarə Heyətinə təqdim etməlidir. Etiraz etmək üçün nəzərdə tutulmuş vaxt bitdikdən sonra etirazlar qəbul olunmur.

IX FƏSİL. NİZAM-İNTİZAM BÖLMƏSİ: ƏSASNAMƏ TƏLƏBLƏRİNİN POZULMASINA GÖRƏ NİZAM-İNTİZAM SANKSİYALARI, CƏZALAR VƏ CƏRİMƏLƏR

56. Nizam-intizam bölməsi

56.1. Nizam-intizam bölməsinin fəaliyyəti ədalət prinsipləri, düzgünlük, etik normaların və bərabərliyin qorunması, bu Əsasnamənin tələbləri ABF İcraiyyə Komitəsinin qəbul etdiyi sənədlər və FIBA rəsmi oyun qaydalarının tələbləri əsasında qurulmuşdur.

56.2. Liqanın bütün iştirakçıları ABF İcraiyyə Komitəsinin və ABL etik normalarının, ədalətli oyun prinsiplərinin pozulması hallarından çəkinməlidirlər.

56.3. ABL Nizam-intizam Komissiyası və ABF idman direktoru nizam-intizam orqanları hesab olunur.

56.3.1. ABL Nizam-intizam Komissiyası 5 (beş) nəfər üzvdən ibarətdir. NİK üzvləri mövsüm öncəsi ABL İdarə Heyətinin iclasında bir mövsüm müddətinə seçilirlər.

NİK üzvü növbəti mövsümlərdə də komissiyanın üzvü seçilə bilər. Seçkilərdə iştirak sayına məhdudiyyət qoyulmur.

56.4. Birinci instansiyada ABL idman direktoru Əsasnamənin tələblərini, digər tələb və razılaşmaların pozulması hallarını araşdıraraq bu Əsasnamədə nəzərdə tutulmuş cəza, sanksiya və cərimələr təyin olunmasına qərar verir.

56.5. ABL direktorunun qərarları (56.12. maddənin tələblərinə aid qərar istisna olmaqla) Nizam-intizam Komissiyasının iclaslarında yenidən müzakirə oluna və qərar dəyişdirilə bilər.

56.6. Adətən NİK Əsasnamə pozuntularını (56.13. maddəsi istisna olmaqla) ikinci instansiyada müzakirə edir.

56.7. Birinci instansiya araşdırmasında hər hansı şübhə yarandığı halda, ABL direktoru ikinci instansiya araşdırması başlatılması təşəbbüsü ilə NİK-ə müraciət edə bilər.

56.8. ABL Nizam-intizam Komissiyası şübhə yaranarsa, birinci instansiya qərarlarını araşdırılması üçün təşəbbüs göstərə bilər. Araşdırma nəticəsində NİK birinci instansiya qərarını ləvğ edə və pozuntu haqqında qərarı dəyişə bilər. Birinci instansiya ikinci instansiyanın verdiyi qərar ilə razılaşmazsa, o zaman üçüncü instansiya ABF-nin Etika Nizam-intizam və Apellyasiya Komissiyasına (ENİAK) qərarın araşdırılması üçün müraciət edə bilər. ABF-nin ENİAK-ı apellyasiya şikayəti daxil olduğu andan 7 (yeddi) təqvim günü ərzində araşdırma aparmalı və yekun qərar verməlidir.

56.9. ABL nizam-intizam orqanları ABF təşkilatçılığı ilə keçirilən yarışlarda ədalətli oyun prinsiplərinə, yarış iştirakçılarının, məşqçilərin və oyunçuların təmiz oyun prinsiplərinə riayət etmələrinə, nəzarət edir və Əsasnamə pozuntularının qarşısını almaq üçün fəaliyyət göstərir.

56.10. Nizam-intizam orqanlarının qəbul etdiyi qərarlar sənədləşdirilərək liqanın bütün iştirakçılara təqdim olunur.

56.11. Əgər ABL iştirakçısı ABL direktoru qəbul etdiyi qərarla razılaşmırsa, o zaman o, ABL NİK-ə qərar qəbul olunduğu andan 3 (üç) gün ərzində apellyasiya şikayəti verə bilər. Bunun üçün şikayətçi (klub) 500 (beş yüz) AZN vəsaiti ABL hesabına köçürməli, köçürmə haqqında qəbzi şikayət ərizəsi ilə birlikdə təqdim etməlidir. Apellyasiya şikayəti daxil olduğu andan birinci instansiyanın qəbul etdiyi qərar müvəqqəti dondurulur. Əgər NİK şikayətçinin iddiasını təmin edərsə, girov geri qaytarılır.

56.12. ABL Əsasnaməsi tələblərinin pozulması hallarında ABL direktoru göstərilən maddələr üzrə sanksiya və cərimə cəzaları tətbiq edə bilər. Maddə 60.1., 60.2., 60.3., 60.4., 60.5., 60.6. (FIBA rəsmi qaydalarının tələblərinin pozulmasına görə cərimələr), 61.1., 61.2., 61.3., 61.4. (oyunçu üçün cərimələr və məşqçinin qeydiyyatı prosedurunda pozuntu), 62.1., 62.2., 62.3., 62.4., 62.5., 62.6., 62.7., 62.13., 62.14., 62.15., 62.16., 62.17., 62.18., 62.19., 62.20., 62.21., 62.22., 62.23 (ABL liqa oyunlarının keçirilməsi zamanı baş verən. pozuntulara görə cərimələr), 63.3 (oyun

yerində nöqsanlara görə), 66.1., 66.2., 66.3., (kommunikasiya nöqsanlarına görə cərimələr), 67.1 (ABL tədbirlərində iştirak etməmələrinə görə cərimələr) bu maddə üzrə cərimələrə görə apellyasiya şikayəti verilə bilməz.

56.13. Oyunun nəticəsinə etiraz olduğu halda etiraz ərizəsi verilərsə, ABL nizam-intizam orqanları etiraz ərizəsini birinci instansiyada müzakirə etməli və qısa zamanda qərar çıxarmalıdır.

56.14. Nizam-intizam Komissiyası tərəfindən tətbiq olunmuş cərimələr qəbul edilmiş hədləri keçməməlidir.

56.15. Nizam-intizam Komissiyasının qərarı, həmçinin təmin edilmiş və geri çevrilmiş iddialar üzrə şikayətlərə apellyasiya komissiyasında şikayətlər daxil olduğu andan 7 (yeddi) təqvim günü ərzində baxılmalıdır.

56.16. ABL iştirakçısı NİK-in qəbul etdiyi qərara etiraz edərsə, o zaman qərarın qəbul olunduğu andan etibarən 7 (yeddi) təqvim günü ərzində ABF-nin ENİAK-a apellyasiya şikayəti verə bilər. Bunun üçün şikayətçi tərəf ENİAK-ın hesabına 1000 (bir min) AZN zəmanət ödənişi etməlidir. Ödəniş haqqında qəbz ABF-nin ENİAK komissiyasına təqdim olunduqdan sonra NİK-in çıxardığı qərar müvəqqəti olaraq dayandırılır. Əgər ENİAK şikayətçinin apellyasiya şikayətini təmin edərsə, o zaman zəmanət girovu geri qaytarılır.

56.17. ABF-nin ENİAK-ı sonuncu instansiyada baş vermiş pozuntuların araşdırılması məsələlərinə baxır.

56.18. ABL NİK-i ABF-nin ENİAK-a birinci və ikinci instansiyalarda pozuntuların olması şübhəsi ilə araşdırma aparılması üçün müraciət edə bilər. ABF-nin, ENİAK-ın qəbul etdiyi qərarlar apellyasiya şikayətinə və yenidən araşdırmaya məruz qala bilməz.

56.19. Hər ayın əvvəlində ABL idman direktoru ötən ay ərzində yaranmış cərimə borcları haqqında klub rəhbərlərinə məlumat verməlidir.

57. Sanksiyalar (cəzalar və maliyyə cərimələri)

57.1. Nizam-intizam sanksiyaları ABL Əsasnaməsinin tələblərinin, başqa tələb və razılaşmalarının, ABF Reyasət Heyəti tərəfindən təsdiq olunmuş sənədlərin, ABF-nin Nizamnaməsinin, ABF-nin nizam-intizam və etik normaların tələblərinin və eləcə də ABF tərəfindən təsdiq olunmuş tələb və qaydaların pozulması zamanı tətbiq olunur.

57.2. Normativ tələblərini pozan bütün ABL iştirakçılarına qarşı nizam-intizam cəzaları (sanksiyalar) tətbiq oluna bilər. Sanksiyalara məruz qalmış ABL iştirakçıları onlar barəsində çıxarılan qərarlara hörmətlə yanaşmalıdırlar.

57.3. Klublar (komandalar) üzvləri – oyunçular, məşqçilər, xidməti personal, həkimlər, masajçılar, inzibati personal və klubun fəaliyyətində iştirak edən klub prezidenti, vitse-prezidenti, fəxri prezidenti və ya idarə heyətinin üzvləri, klub sahibləri və b. davranışlarına görə məsuliyyət daşıyırlar. Klub və ya hər hansı

münasibətdə olan şəxs (klub inkar etməsə) klubun üzvü və ya nümayəndəsi hesab olunur və ona qarşı sanksiya və cərimələrə məruz qala bilər.

57.4. Klublar onları dəstəkləyən azarkeşlərinə idman prinsiplərinə zidd hərəkətlərə yol verməməyə çağırışlar etməlidir. Kluba azarkeşlərinin qeyri-adekvat davranışlarına görə maliyyə sanksiyaları tətbiq edilə bilər.

57.5. Azarkeşlər tərəfindən baş vermiş xoşagəlməz hallara, azarkeşlərin davranışlarına məsuliyyət onları təmsil edən klubların üzərinə düşür.

57.6. Qayda pozuntusunun xarakterindən asılı olaraq pozuntunu araşdıran orqan məsuliyyətə cəlb olunmuş obyektə qarşı müxtəlif sanksiyalar tətbiq edə bilər.

57.6.1. ABL idman direktoru pozuntuya yol vermiş ABL iştirakçısına ilk dəfə pozuntu etdiyinə görə xəbərdarlıq edir (bu maddə Əsasnamənin 60 və 61-ci maddələrinə tətbiq olunmur).

57.6.2. ABL iştirakçısına qayda pozuntusuna görə maliyyə cəzası tətbiq olunur.

57.6.3. ABL iştirakçısı qayda pozuntusuna görə diskvalifikasiyaya məruz qala bilər.

57.6.4. ABL iştirakçısı pozuntuya görə həm maliyyə sanksiyasına, həm də diskvalifikasiyaya məruz qala bilər.

57.6.5. ABL iştirakçısı digər iştirakçıya dəymiş ziyanın ödənilməsinə məcbur edilə bilər.

57.7. ABL idman direktoru qayda pozuntusuna görə cəzalar tətbiq edərkən qayda pozuntusunun yüngülləşdirici və ağırlaşdırıcı hallarını liqanın, liqanın tərəfdaşlarının və basketbolun imicinə dəyən zərəri, pozuntunun neçənci dəfə təkrarlanmasını nəzərə alaraq qayda pozuntusuna yol vermiş ABL iştirakçısı barədə qərar verməlidir.

57.8. Sanksiyalar tətbiq edərkən ABL-in idman direktoru oyunun videoyazısına, digər iştirakçıların məlumatlarına, mətbuatda və internet resurslarında dərc edilən materiallara, teleradio çıxışlarına və başqa informasiyalara istinad edə bilər.

57.9. ABL idman direktorunun təyin etdiyi nizam-intizam və maliyyə sanksiyaları Əsasnamədə göstərilən hədləri keçməməlidir.

58. Cərimələrin ödənilməsi şərtləri

58.1. 500 (beş yüz) AZN-ə qədər cərimələr onların təyin olunduğu gündən (əgər cəza tətbiq edilən şəxs NİK-ə və ENİAK-a apellyasiya şikayəti verməyibsə) 10 (on) gün ərzində ödənilməlidir.

58.2. 500 (beş yüz) AZN-dən yuxarı cərimələr onların təyin olunduğu gündən (əgər cəza tətbiq edilən şəxs NİK-ə və ENİAK-a apellyasiya şikayəti verməyibsə) 30 (otuz) gün ərzində ödənilməlidir.

59. Qayda pozuntuları

59.1. ABL Əsasnaməsində aşağıdakı qayda pozuntularına görə cəza tətbiq edilir:

- FIBA rəsmi qaydalarının pozulması;
- oyunçuların, məşqçilərin qeydiyyatı alınması zamanı pozuntular;

- oyunların keçirilməsi ilə əlaqədar pozuntular;
- oyun keçirilən yerin hazırlıq vəziyyətindəki çatışmazlıqlara görə;
- təhlükəsizlik qaydalarının və mühafizənin zəif təşkilinə görə;
- reklam və marketinq tələblərinin pozuntusuna görə;
- ABL tərəfindən təşkil olunmuş tədbirlərdə iştirak etməməyə görə;
- nizam-intizam qaydalarının pozuntusuna görə;
- danışılmış oyunlarda iştiraka görə;
- oyun geyiminin tələblərinin pozuntusuna görə.

60. FIBA rəsmi oyun qaydalarının pozulmasına görə cərimələr

60.1. Texniki fol cəriməsi – 100 (bir yüz) AZN

60.1.1. Hakimi aldatmağa görə texniki fol cəriməsi – 100 (bir yüz) AZN

60.1.2. Hakimlə mübahisəyə görə texniki fol cəriməsi – 150 (bir yüz əlli) AZN

60.1.3. Hakimi təhqir etdiyinə görə texniki fol cəriməsi – 300 (üç yüz) AZN.

60.1.4. Hakimlərə və digər yarış iştirakçılarına qarşı qeyri-idman hərəkətlərinə, hədə-qorxu, təhqirə görə texniki fol cəriməsi – 400 (dörd yüz) AZN.

60.1.5. Meydançada qeyri-etik hərəkətlərə, idmançıya yaraşmayan hərəkətlərə, digər yarış iştirakçılarına qarşı əl hərəkətlərinə, tamaşaçılara qarşı qeyri-etik hərəkətlərə görə texniki fol cəriməsi – 200 (iki yüz) AZN (NİK cəlb olunur).

60.2. Əgər texniki fol oyunçuya hakimlə mübahisəyə görə verilibsə, nəticə etibarilə hakimin verdiyi texniki folun səhv qərar olması aydınlaşarsa, o zaman liqanın idman direktoru və hakimlər xidmətinin rəhbəri məsləhətləşərək maliyyə cəriməsini ləvğ edə bilərlər.

60.3. Oyunçuya diskvalifikasiya folu verilərsə (bu onun ikinci idmançıya yaraşmayan hərəkəti və ya ikinci texniki folu deyilsə), bu zaman cərimə 500 (beş yüz) AZN təşkil edir. Diskvalifikasiya folu ilə cəzalandırılan oyunçu (iki idmançıya yaraşmayan hərəkət və ya iki texniki fol ilə cəzalanmış oyunçular xaric) növbəti çempionat oyununda iştirak edib etməməsi barədə qərarı ABL İdarə heyəti verir.

60.4. Baş məşqçinin idmandankənar (ona qarşı iki texniki xəbərdarlıq “C” (coach), ehtiyat zonada idmandankənar davranışa görə üç texniki cəza “B” (bench) verilməyibsə) birbaşa meydandan xaric olunubsa, 500 AZN cərimə təyin olunur və növbəti çempionat oyununda iştirak edib etməməsi barədə qərarı ABL İdarə heyəti verir.

60.5. İki texniki cəzaya görə meydanı tərk edən oyunçunun cəriməsi texniki xəbərdarlıqların cərimələrindən əlavə meydandan kənarlaşdırıldığına görə 200 (iki yüz) AZN təşkil edir. İki texniki cəzaya görə meydanı tərk edən oyunçu növbəti çempionat oyununda iştirak edə bilər.

60.6. Məşqçinin və ya komandanın müşayiət edən şəxsin texniki xəbərdarlığının cəriməsi 300 (üç yüz) AZN təşkil edir. Məşqçi və ya komandanın müşayiət edən şəxs: iki texniki xəbərdarlıq “C” (coach), ehtiyat zonada idmandan kənar davranışa görə üç texniki cəza “B” (bench) baş məşqçiyə təyin edilmiş iki dəfə idmandan kənar

davranışına görə “C” (coach), – 600 (altı yüz) AZN cərimə təyin olunur və növbəti çempionat oynuna sifariş oluna bilər.

60.6.1. Ehtiyat oyunçular skamyasına “B” (bench) – hər texniki xəbərdarlığın cəriməsi 200 (iki yüz) AZN.

60.7. Oyunda yaranmış qarışıqlıq zamanı ehtiyat oyunçular zonasını tərk edərək meydana çıxan məşqçinin, məşqçi köməkçisinin və digər komanda üzvlərinin diskvalifikasiya cəzaları: oyunda yaranan qarışıqlıq zamanı icazəsiz olaraq ehtiyat oyunçular zonasını tərk edib meydana çıxan komanda üzvlərinə (məşqçi, məşqçi köməkçisi, oyunçular və s.) hər biri 250 (iki yüz əlli) AZN cərimə olunurlar. Cərimə olunmuş diskvalifikasiya edilən (məşqçi, məşqçi köməkçisi, oyunçular və s.) növbəti çempionat oynuna sifariş oluna bilər (NİK cəlb olunur).

61. Oyunçuların və ya məşqçilərin qeydiyyat zamanı prosedur pozuntularına görə cərimələr

61.1. Klub ABL-ə sənədlərin təqdim edilməsini gecikdirir və ya saxta sənədlər təqdim edir; ABL çempionatının iştirakçısının lisenziyalaşdırma qaydaları maddə 5.6. tələbləri kobud şəkildə pozulur, bu hallarda klub 300 (üç yüz) AZN cərimə olunur.

61.1.1. Sənədlərin saxtalaşdırılmasına görə klub 5000 (beş min) AZN cərimə olunur.

62. ABL oyunlarının təşkili və keçirilməsində baş verən pozuntulara görə cərimələr (prosedurlar).

62.1. Komanda nümayəndəsi oyunun başlama vaxtına 40 dəqiqə qalmış lazım olan sənədləri masa hakimlərinə təqdim etmir: cərimə 200 (iki yüz) AZN təşkil edir.

62.2. Oyunçular sifariş ərizəsində göstərilmiş nömrələrdən fərqli nömrələri olan idman köynəklərində meydana çıxmışlar: cərimə 300 (üç yüz) AZN təşkil edir.

62.3. Oyunçuların geyimləri ABL Əsasnaməsinin 17.3. maddəsinin tələblərinə ziddir: cərimə 200 (iki yüz) AZN.

62.4. Məşqçi və oyunçu mətbuat konfransına gecikir, Əsasnamənin 46.3.2. maddəsinin tələbləri pozulur: cərimə 200 (iki yüz) AZN.

62.5. Məşqçi və oyunçu mətbuat konfransına gəlməkdən və canlı yayımdan müsaibə verməkdən imtina edərsə, cərimə 500 (beş yüz) AZN.

62.6. Komanda üzrlü səbəb olmadan oyun keçirilən məkana gəlmir: rəqibə 20:0 hesabı ilə qələbə yazılır, oyuna gəlməyən komandaya 5000 (beş min) AZN cərimə təyin edilir.

62.7. Komanda oyunun başa çatmasından əvvəl meydanı tərk edir və oyunu davam etdirməkdən imtina edir: rəqibə 20:0 hesabı ilə qələbə verilir, meydanı tərk edən komandaya isə 5000 (beş min) AZN cərimə təyin edilir (NİK cəlb olunur). Əgər eyni komanda eyni halı ikinci dəfə təkrar edərsə, rəqibə 20:0 hesabı ilə qələbə verilir, meydanı tərk edən komandaya isə 10000 (on min) AZN cərimə təyin edilir, komanda çempionatdan xaric edilir.

62.8. Klub oyunun tarixinin və vaxtının dəyişdirilməsini istəyir: bunun üçün klub oyun tarixindən ən azı 7 (yeddi) gün əvvəl ABL İdarə Heyətinə yazılı müraciət etməli və ABL hesabına 500 (beş yüz) AZN vəsait ödəməlidir.

62.9. Klub oyunun tarixinə 7 (yeddi) gündən az müddət qalmış oyun tarixini və vaxtının dəyişdirilməsini istəyir: bu zaman klub ABL hesabına 1000 (bir min) AZN vəsait ödəməli və yazılı müraciət etməlidir.

62.10. Komanda oyun geyiminin ev və səfər tələblərinə riayət etmir: cərimə 300 (üç yüz) AZN.

62.11. Oyunçuların geyimləri ABL Əsasnaməsinin tələblərinə cavab vermir və ya təqdimat zamanı oyunçular fərqli geyimlərdə meydana çıxırlar: cərimə 250 (iki yüz əlli) AZN.

62.12. Oyunçuların geyim nömrəsi sifariş olunma nömrəsi ilə uyğun olmadıqda Əsasnamənin 17.18. maddəsinin tələblərinə ziddir: cərimə 300 (üç yüz) AZN

62.13. Məşqçilərin, məşqçi köməkçilərinin və digər personalın geyimləri Əsasnamənin tələblərinə uyğun olmadıqda: cərimə 150 (yüz əlli) AZN.

62.14. ABL loqotipi geyimlər üzərində olmadıqda: cərimə 150 (yüz əlli) AZN.

62.15. Oyunun diktoru öz işini qeyri-peşəkar yerinə yetirir, komandalardan hər hansının həvəsləndirilməsi üçün azarkeşlərə müraciət edir: cərimə 150 (yüz əlli) AZN.

62.16. Təyin olunmuş məsul şəxs vəzifə səlahiyyətlərini yerinə yetirmir: birinci halda 150 AZN, təkrar 300 AZN cərimə tətbiq olunur.

63. Mühafizə və təhlükəsizlik qaydalarının pozulması hallarında cərimələr

63.1. Meydan sahibi komandanın nümayəndəsi, hansı ki qonaq komandanın və hakimlərin yarış məkanına gəlib getmələrinə məsuliyyət daşıyır, vəzifə səlahiyyətlərini yerinə yetirmədiyinə görə 300 (üç yüz) AZN cərimə.

63.2. Meydan sahibi komanda yarış məkanında təhlükəsizliyi təmin etmir: cərimə 500 (beş yüz) AZN.

63.3. Oyun yerində mühafizə xidməti əməkdaşlarının azlığı və ya heç olmamasına görə cərimə 300 (üç yüz) AZN.

63.4. Yarış məkanında pirotexniki vasitələrin istifadəsi, meydançaya kənar əşyaların atılması, azarkeşlərin meydançaya çıxması, yarış iştirakçıları üçün digər təhlükəli halların baş verməsinə görə cərimə 1000 (bir min) AZN.

63.5. Təhlükəsizlik qaydalarının pozulmasına görə yarış məkanına sanksiyalar tətbiq oluna bilər.

63.6. Azarkeşlərinin qeyri-adekvat davranışlarına görə klub 500 (beş yüz) AZN-dən 1500 (bir min beş yüz) AZN-ə qədər cərimə oluna bilər.

63.7. Hakimlərin təhlükəsizliyini təmin etmədiyinə görə meydan sahibi kluba 1000 (bir min) AZN cərimə tətbiq olunur.

63.8. Azarkeşlər tərəfindən meydançaya zərər vurmasa da, oynamağa mənəə törədən vasitələrin atılmasına görə kluba 300 (üç yüz) AZN-dən 1500 (bir min beş yüz) AZN-dək cərimə tətbiq edilir.

63.9. Müxtəlif sərt tərkibli zədə yetirə biləcək və oyuna maneə törədən əşyaların meydançaya atılmasına görə klub 1500 (bir min beş yüz) AZN-dən 3000 (üç min) AZN-dək cərimə oluna bilər. Təkrar törədildikdə arenada növbəti oyunlar tamaşaçılarsız keçirilə bilər.

63.10. Azarkeşlərin aqressiv hərəkətləri, hədə-qorxu gəlmə, təhqir, zorakılıq tətbiq etmə, hakimlərə, katiblərə qarşı zor işlətmə və ya zor işlətməyə cəhdə görə klub 1500 (bir min beş yüz) AZN-dən 3000 (üç min) AZN-dək cərimə olunur.

63.11. Azarkeşlərin meydana çıxması nəticəsində oyunun davam etdirilməsi mümkün olmadıqda kluba texniki məğlubiyyət verilir və klub 5000 (beş min) AZN cərimə olunur.

63.12. Klublar öz azarkeş dəstələrinə və onların davranışına görə oyundan əvvəl, oyun vaxtı və oyundan sonra məsuliyyət daşıyırlar.

64. ABL tərəfindən təşkil edilən layihələrdə, tədbirlərdə, görüşlərdə və seminarlarda iştirak etməkdən imtina

64.1. ABL klubunun məşqçisi, ABL məşqçilərinin mövsüm öncəsi, mövsüm ərzində, təşkil edilən toplantılarında, eləcə də digər tədbir və görüşlərdə iştirakdan imtina edir: cərimə 300 (üç yüz) AZN təşkil edir.

64.2. Klub öz nümayəndələrini ABF və ABL tərəfindən təşkil olunmuş layihə və tədbirlərdə iştirak etməyə icazə vermir: cərimə 1000 (bir min) AZN təşkil edir.

a) Klub öz oyunçusunu milli yığma komandanın toplantılarına və rəsmi oyunlarına buraxmaqdan imtina edir: oyunçu 3 aydan 6 ayadək ABF bayrağı altında təşkil olunan yarışlardan kənarlaşdırılmaqla, kluba 5 000 AZN dən 10 000 AZN dək cərimə tətbiq olunur.

64.3. ABL iştirakçıları və komandaların nümayəndələri ABL tərəfindən və ABL baş sponsoru tərəfindən təşkil olunmuş reklam çəkilişlərində, videoçəkilişlərdə, sosial layihələrdə iştirak etməkdən imtina edir: 2000 (iki min) AZN təşkil edir.

65. Nizam-intizam qaydalarının pozulmalarına görə cərimələr

65.1. Hakimin, oyunun inspektorunun, ABL və ABF-nin nümayəndəsinin qanuni tələblərini yerinə yetirməkdən imtina etmək: 300 (üç yüz) AZN-dən 600 (altı yüz) AZN-dək cərimə və bir oyun diskvalifikasiya cəzası təyin edilir.

65.2. ABL İdarə Heyətinin, ABL idman direktorunun qərarlarının yerinə yetirilməsindən imtina etmək, əgər qərarlar bilavasitə ABL iştirakçısına və ya iştirakçılarına (klublar və onların üzvləri) aiddirsə, iştirakçı bu qərarın qəbul edilməsindən iştirak etmişdirsə (icrasından imtina edərsə), 1000 (bir min) AZN cərimə, diskvalifikasiya (müddətini ABL NİK müəyyən edir).

65.3. ABL-in Nizamnamə və Əsasnaməsinin, qəbul edilmiş sənədlərin tələblərini, ABF-nin Nizamnaməsinin tələblərini, qəbul edilmiş sənədlərin tələblərini yerinə yetirməkdən imtina edilərsə, 1500 (bir min beş yüz) AZN cərimə təyin edilir.

65.4. ABL-in idman ləvazimatlarının reklam lövhələrinə və digər inventarlarına bilərəkdən zərər vurmaq, onları sıradan çıxarmaq: mütləq zərər vurmuş şəxs tərəfindən dəymiş ziyan hesaba görə 200 AZN – 10 000 AZN qədər məbləğ ödənilməlidir.

65.5. ABL iştirakçılarının etik normalar xaricində davranışı, aşkar formada hədə-qorxu gəlmə, təhqir, dəqiq olmayan məlumatları yayma, şərəf və layaqəti alçaltma, fiziki və hüquqi şəxslərin işgüzar nüfuzuna şər-böhtan atma. ABL, ABF və liqa klublarının imicinə, nüfuzuna zərər vurmaq hallarına ilk dəfə yol verilərsə, 1000 (bir min) AZN cərimə, həmin hal ikinci dəfə təkrarlanarsa, 2000 (iki min) AZN cərimə təyin olunur. Üçüncü dəfə təkrar olunarsa, ABF bayrağı altında keçirilən bütün yarışlardan kənarlaşdırılır.

65.6. ABL iştirakçılarna, klublara, oyunçulara, azarkeşlərə, hakimlərə, mətbuat nümayəndələrinə qarşı aşkar şəkildə böhtan və təhqiredici fikirlər səsləndirməyə görə 1000 (bir min) AZN cərimə, ikinci dəfə təkrarlanarsa, 3000 (üç min) AZN cərimə təyin olunur.

65.7. ABL iştirakçıları etik normalardan kənar hərəkətlərinə görə şəxsi sosial mənşəyinə, irqinə, milliyətinə, dininə, dilinə, cinsinə və başqa şəxsi vəziyyətlərinə görə alçaltmaq, diskriminasiyaya məruz qoymaq: 1000 (bir min) AZN cərimə təyin olunur.

65.8. Yarış məkanına yarış iştirakçıları tərəfindən (oyunçular) oyundan əvvəl və oyun vaxtı alkoqollu içkilərin gətirilməsi və qəbul edilməsinə görə 1000 (bir min) AZN cərimə, diskvalifikasiya təyin olunur (ABL NİK tərəfindən diskvalifikasiyanın müddəti təyin edilir).

65.9. Nifrətin və zorakılığın (psixoloji və fiziki) təbliğ edilməsinə çağırışa görə 1000 (bir min) AZN cərimə təyin olunur.

65.10. Hər hansı psixoloji zorakılığın tətbiqinə görə 1000 (bir min) AZN cərimə təyin olunur.

65.11. Şəxsiyyəti alçaldan, təhqiredici və hədə-qorxu gəlici əl hərəkətlərindən istifadə etməyə görə (xuliqanlıq) 1500 (bir min beş yüz) AZN cərimə təyin olunur və bir oyundan beş oyunadək diskvalifikasiya, ikinci dəfə həmin hal təkrarlanarsa, 5000 (beş min) AZN cərimə təyin olunur və beş oyundan on oyunadək diskvalifikasiya, üçüncü dəfə təkrar olunarsa, ABF bayrağı altında keçirilən bütün yarışlardan kənarlaşdırılır.

65.12. Hər hansı fiziki gücün tətbiq edilməsinə görə (özünü və digərlərini müdafiə məqsədi istisna edilir) 1500 (bir min beş yüz) AZN cərimə təyin olunur, üç oyundan beş oyunadək diskvalifikasiya tətbiq edilir.

65.13. Oyun vaxtı hakimin aldadılmasına yönəlmiş idmandankənar hərəkətlər, imitasiyalar nəticəsində rəqib üzərində üstünlüyü əldə etməyə ABL direktoru

oyunun videoyazısına baxış keçirməklə imitasiya edən verərsə, oyunçuya 300 (üç yüz) AZN cərimə təyin edilir, bu hal növbəti oyunda təkrarlanarsa, hər dəfə cərimə iki qat artırılır.

65.14. ABL iştirakçısı qadağan olunmuş hərəkətlərə, digər iştirakçının sağlamlığı üçün təhlükəli hərəkətlərə, hədə-qorxu gəlmə, rəqibə qarşı təhqir və zorakılıq hərəkətlərinə (oyunçulara, məşqçilərə, nümayəndələrə, hakimlərə, liqa əməkdaşlarına, tamaşaçılara və b.) yol verərsə, 1000 (bir min) AZN cərimə təyin olunur. Bir oyundan beş oyunadək diskvalifikasiya edilir; cəza oyunun görüntüsünə baxış keçirdikdən sonra ABL NİK tərəfindən təyin edilir.

65.15. Əsasnamənin 3.7-ci bəndinin tələblərinə zidd olaraq, ABF-də qeydiyyatdan keçmiş və lisenziyalasdırılmış agent statusu olmayan hər hansı bir şəxslə transfer, vasitəçilik, müqavilə şərtlərinin müzakirəsi və ya bağlanması barədə danışıqlar aparılması və ya müqavilə imzalanması qəti qadağandır; bu qaydanın pozulması intizam xətası hesab olunur və bu növ pozuntuda iştirak edən klubun və oyunçunun hər birinə ayrı-ayrılıqda 3000 (üç min) AZN-dən 10 000 (on min) AZN-ədək məbləğdə pul cəriməsi, həmçinin Federasiyanın təşkil etdiyi yarışlardan kənarlaşdırılma (diskvalifikasiya) sanksiyası tətbiq edilir ki, bu pozuntular üzrə tətbiq olunacaq cəzaların növü, yekun məbləği və müddəti barədə son qərar Azərbaycan Basketbol Federasiyasının (ABF) Rəyasət Heyəti tərəfindən verilir.

66. Oyunun nəticəsinə təsir edəcək işbirliyi və mərc oyunlarında iştiraka görə cəzalar

66.1. Birbaşa və ya dolaylı yolla oyunun nəticəsinə təsir edəcək işbirliyinə razılaşmaq, kömək etmək, mərc oyunlarında iştirak etmək, oyunun nəticəsinə təsir edəcək sövdələşmələrə getmək, öz xidmətini təklif etmək, xidmətinə görə hər hansı bir şirnikləndirici vəsait tələb etmək: ədalətli oyun prinsiplərinə müdaxilə etməyə görə 10000 (on min) AZN cərimə, diskvalifikasiya təyin olunur (ABL və ABF-nin rəyasət heyətləri tərəfindən diskvalifikasiyanın müddəti təyin edilir).

66.2. Birbaşa və ya dolaylı yolla ABL iştirakçısına öz adından və ya başqa şəxs adından maddi mənfəət təklif etmək, ABF, ABL və FIBA-nın qəbul etdiyi sənədlərə zidd olaraq hər hansı bir maddi maraq müqabilində ədalətli oyun prinsiplərinə zidd hərəkətlərə yol verilərsə, 10000 (on min) AZN cərimə və diskvalifikasiya təyin olunur (ABF-nin rəyasət heyətləri tərəfindən diskvalifikasiyanın müddəti təyin edilir).

66.3. Birbaşa və ya dolaylı yolla ABF ərazisində keçirilən çempionat və turnir oyunlarında, eləcə də beynəlxalq yarışlarda (əgər beynəlxalq oyunda komandalardan biri ABF-nin üzvüdürsə) mərc oyunlarında iştirak etməyə görə (mərc oyunlarına pul qoyduğuna görə) 10000 (on min) AZN cərimə, 1 ildən 2 ilədək diskvalifikasiya təyin olunur (ABF-nin rəyasət heyətləri tərəfindən diskvalifikasiyanın müddəti təyin edilir).

66.4. Birbaşa və ya dolayı yolla mərc oyunları kontorları nümayəndələri, üçüncü şəxslər, mərc oyunlarının təşkilatçıları ilə ABF ərazisində keçirilən çempionat, turnir və digər təşkil olunmuş oyunların gözlənilən nəticələri barədə məsləhətləşmələr etməyə, nəticələrə təsir edəcək sövdələşmələrə getməyə görə 10000 (on min) AZN cərimə və diskvalifikasiya təyin olunur (ABF-nin rəyasət heyəti tərəfindən diskvalifikasiyanın müddəti təyin edilir).

66.5. ABL direktoru əgər Azərbaycan Respublikasının rəsmi orqanları (polis, mərc oyunlarına nəzarət üzrə dövlət idarəsi) tərəfindən oyunun mümkün nəticəsinin öncədən məlum olması barədə məlumatı alarsa, o həmin oyunu ləvğ etməyə və təxirə salmaq hüququna malikdir.

66.6. Danışılmış oyuna hazırlıq və ya cəhd etmə hərəkətləri aşkar edilərsə, hər iki tərəfə 5000 (beş min) AZN cərimə təyin olunur.

66.7. Bu maddənin bəndləri pozulduqda Azərbaycan Respublikası Hüquq Mühafizə Orqanlarına pozuntunun araşdırılıb hüquqi qiymət verilməsi üçün müraciət olunur.

66.8. Əsasnamənin 66-cı maddəsi üzrə şübhəli vəziyyətlərdə FIBA-ya raport verilməsi edilməsi zəruridir. Bu raport ABF-nin idman direktorunun (SPOC) məsuliyyətindədir.

67. Oyunun hakimlərinə, inspektoruna və masa hakimlərinə sanksiyalar

67.1. Hakimlərə cərimələrin tətbiq edilməsi qərarı hakimlər xidmətinin rəhbəri ilə məsləhətləşmələrdən sonra ABF idman direktoru tərəfindən təyin edilir.

67.2. Oyunun hakimləri, inspektoru və masa hakimləri üçün cərimələr

67.2.1. Hakim və inspektor FIBA-nın rəsmi oyun qaydalarına və bu Əsasnamənin tələblərinə riayət etmirlər, vəzifə borclarına səhlənkar yanaşırlar, onlardan tələb olunanları yerinə yetirmirlər. Bu halda 2 (iki) həftədən 3 (üç) ayadək müddətə idarəçilikdən kənarlaşdırma cəzası təyin olunur.

67.2.2. Üzrlü səbəb olmadan təyin olunmuş vaxtda təyinat yerində olmama: 1 (bir) aydan 3 (üç) aya qədər idarəçilikdən kənarlaşdırma cəzası təyin olunur.

67.2.3. Qeyri-kafi idman görünüşü: artıq çəki, zəif sürət, zəif dözümlülük 1 (bir) ay müddətinə idarəçilikdən kənarlaşdırma.

67.2.4. Hakim ABL tərəfindən təqdim olunmayan geyim geyinmişdir və ya geyimində ABL direktoru ilə razılaşdırılmamış reklam mövcud olarsa, 2 (iki) həftədən 3 (üç) ayadək müddətə idarəçilikdən kənarlaşdırma cəzası təyin olunur.

67.2.5. Hakimlər, inspektor və masa hakimləri oyunu alkoqollu və ya psixotrop maddələr altında idarə edərlərsə, 1 (bir) aydan 3 (üç) aya qədər idarəçilikdən kənarlaşdırma cəzası təyin olunur.

67.2.6. Oyun haqqında informasiyanı Əsasnamədə təyin olunmuş vaxtda təqdim etmədikdə 2 (iki) həftədən 3 (üç) ayadək müddətə idarəçilikdən kənarlaşdırma cəzası təyin olunur.

67.2.7. Səhlənkar fəaliyyət, qərəzli hakim, katib işi, oyun protokollarının düzgün doldurulmaması, statistika səhvləri və başqa kobud səhvlərə görə 1 (bir) aydan 3 (üç) aya qədər idarəçilikdən kənarlaşdırma cəzası təyin olunur.

67.2.8. Basketbolun, ABF-nin, ABL-in, ABL klublarının imicinə zərər vuracaq hərəkətlər, aşkar hədə-qorxu, təhqir, ictimai davranış qaydalarının pozulması, etik normaların pozulmasına görə 2 (iki) həftədən 3 (üç) ayadək müddətə idarəçilikdən kənarlaşdırma cəzası təyin olunur.

67.2.9. Məşqçilərə, oyunçulara, klub nümayəndələrinə, tamaşaçılara, hakim yoldaşlarına, inspektora, masa hakimlərinə, ABF və ABL nümayəndələrinə qarşı hədə-qorxu gəlmə, təhqir etmə, təxribatçı, qeyri-etik hərəkətlərə və zorakılığa görə 3 (üç) aydan qeyri-müəyyən müddətə kimi idarəçilikdən kənarlaşdırma cəzası təyin olunur.

68. Doping və dopingə nəzarət prosedurlarının pozulmasına görə məsuliyyət

68.1. Bütün idmançılar ədalətli oyun prinsipinə sadıq olmalıdırlar.

68.2. Oyunçulara doping məhsullarından və metodlarından istifadə etmək qadağandır.

68.3. İdmançının orqanizminə qadağan olunmuş preparatların düşməsi idmançının öz məsuliyyətidir.

68.4. Doping metodlarının və preparatlarının təbliği və istifadəsi məsuliyyəti komandanın həkimi və masajçının üzərindədir.

68.5. Qadağan olunmuş doping preparatlarının siyahısı Ümumdünya Antidoping Agentliyinin veb-saytında hər il yenilənir.

68.6. FIBA-nın və ABF-nin rəsmi yarışlarında doping nəzarəti prosedurları Ümumdünya Antidoping Agentliyinin təsdiq olunmuş Əsasnaməsinə uyğun FIBA – WADA və ABF – Azərbaycan Antidoping Agentliyi birgə əməkdaşlığı çərçivəsində həyata keçirilir.

68.7. Doping nəzarəti ABL oyunçularının hər birinə qarşı istənilən vaxtda həyata keçirilə bilər. Doping nəzarət proseduru əvvəlcədən xəbərdarlıq edilmədən də həyata keçirilə bilər. Doping nəzarət proseduruna cəlb olunmuş oyunçunun təmsil etdiyi klubun nümayəndəsinin prosedurun sonuna qədər idmançının yanında olması mütləqdir.

68.8. Beynəlxalq Basketbol Federasiyası (FIBA) doping nəzarəti prosedur pozuntularına görə sanksiyalar tətbiq edə bilər.

Təkrar Baxış Sistemi üzrə təlimat

1. Təkrar Baxış Sistemində hakimlər masa hakimlərindən dolğun informasiya aldıqdan sonra tez bir zamanda monitorda epizodun təkrarına baxa bilirlər. Yekun qərarı oyunun baş hakimi qəbul edir.

2. Təkrar Baxış Sistemi yalnız hakimlər üçün nəzərdə tutulmuşdur. TBS idarə olunmasına məsul olan xidməti personaldan başqa heç kim TBS monitorunun qarşısında əyləşə bilməz. Baş hakimin göstərişi ilə icazəsi olmayan şəxslər monitor olan ərazini tərk etməlidirlər.

3. Hakim əl hərəkətləri ilə TBS-də epizoda baxılmasını göstərməlidir. TBS baxışına qədərki qərar hakim tərəfindən dəyişdirilə bilər; o halda ki təkrar baxışdan sonra epizod barədə ilkin qərarın səhv olduğu təsdiqlənsin.

4. Təkrar baxışdan istifadə halları

4.1. Oyun başa çatdıqdan sonra oyun vaxtının göstəriciləri: (00:00). TBS-yə baxış aşağıdakı hallarda mümkündür:

4.1.1. Hər bir hissənin sonunda və əlavə hissənin sonunda (00:00) hakimlər aşağıdakı halları müəyyən etməlidirlər:

a) səbətə atış edən oyunçu topu əlindən buraxan zaman vaxt bitmişdir, ya yox.

b) əgər top vaxtında atılmışdırsa, atış iki xallıq və ya üç xallıq zonadan olmuşdur.

c) əgər top vaxtında atılmışdırsa, atış edən oyunçu atışı meydanın daxilindən və ya xaricindən etmişdir.

d) top əldən çıxan zaman hücumla ayrılan vaxt 24/14 bitmişdir, ya bitməmişdir.

e) top səbətə atılan zaman müdafiə zonasında 8 saniyə qaydası pozulmuşdur ya pozulmamışdır.

f) topun əldən çıxdığı zaman hissənin bitməsini bildirən diodlu işıq yanarkən və signal səsi səslənərkən, müdafiə olunan oyunçu fol etmişdir, ya etməmişdir; fol atış foludur, ya atış folu deyil.

4.1.2. Hakimlərə aşağıdakı hallarda TBS-dən istifadə etməyə icazə verilir:

a) səbətə atış edən oyunçu yan xətti tapdalamışdır.

b) 24/14 saniyə qaydası pozulmuşdur.

c) 8 saniyə qaydası pozulmuşdur.

d) qayda pozuntusu hissə bitmədən baş vermişdir.

4.1.3. Əgər qayda pozuntusu hissənin sonunda və ya əlavə vaxtda baş veribsə (oyun saatının göstəriciləri: 00:00), hakimlər aşağıdakı halları düzəltmək üçün təkrar baxış keçirirlər:

a) qayda pozuntusunun hissənin bitməsi haqqında işıqlı signalın səslənməsindən öncə baş verməsi;

b) əgər hakimlər əmin olsalar ki, qayda pozuntusu oyun başa çatmamış baş vermişdir, onlar nə qədər vaxtın qaldığını müəyyən etməli və oyun saatını düzəltməlidirlər.

4.2. Oyunun dördüncü hissəsində və ya əlavə hissədə son iki dəqiqədə TBS-yə baxış aşağıdakı hallarda keçirilə bilər:

- a) hakimlər meydanın cinahında top ilə təmasda olan oyunçunun və ya topun oyun meydançasının xaricində və ya daxilində olmasını müəyyən etmək üçün;
- b) başqa bir oyunçunun səbətə atış etdiyi zaman oyun vəziyyətindən kənarda olan oyunçunun fol etməsini müəyyən etmək üçün;
- c) səbətə atış zamanı səbətə düşən topun qarşısının qaydalara uyğun alınmasının müəyyən etmək üçün.
- d) mərkəz xətti istiqamətində qayda pozuntusunun olub-olmamasını müəyyən etmək üçün.

4.3. TBS-nin bütün oyunlarda aşağıdakı hallarda istifadə etmək olar:

- a) texniki səbəblərə görə oyunun saati düzgün işləmədikdə hakimlər TBS-dən istifadə edərək oyun vaxtını dəqiqləşdirirlər.
- b) texniki səbəblərə görə hücum vaxtı monitorunda problem yarandığı üçün hakimlər TBS-dən istifadə edərək hücum vaxtını təyin edirlər.
- c) oyunda qarışıqlıq yaranarsa, hakimlər TBS vasitəsilə qarışıqlığa səbəb olmuş şəxsləri müəyyən edib cəzalandırırlar.
- d) atış zamanı oyunçuya qarşı qayda pozulubsa, hakimlər topun iki və ya üç xallıq zonadan atıldığını müəyyən etmək üçün TBS-dən istifadə edirlər.
- e) əgər hakimlər atışın hansı zonadan həyata keçirildiyini və ya atışın hansı zonadan atıldığını müəyyən etməkdə çətinlik çəkirlərsə, o zaman TBS-dən istifadə edirlər.
- f) hakimlər hansı oyunçunun cərimə atışını yerinə yetirəcəyinə əmin deyillər, TBS-dən istifadə edərək cərimə atışı edəcək oyunçunu müəyyən edirlər.
- g) hakimlər topa sahib olmayan komandanın topun səbətə düşməsindən əvvəl və ya sonra fol etməsindən əmin deyillər, bu halda TBS vasitəsilə atışın foldan əvvəl və ya foldan sonra olduğunu müəyyən edirlər.
- h) hakimlər əmin deyillər: topa sahib olan komanda müdafiə olunan rəqibə qarşı qayda pozuntusuna topun səbətə düşdüyü an yol vermişdir, ya yox. TBS vasitəsilə müəyyən olunur ki, fol top səbətə düşməzdən əvvəl, ya sonra edilmişdir;
- i) hakimlər əmin deyillər: təyin edilən diskvalifikasiya cəzaları kriteriyalara uyğundur, ya yox, cərimələr artırıla bilər, ya yox, bunları müəyyən etmək üçün TBS baxışı keçirilir.

5. Komandanın lideri – məşqçi oyun ərzində bir dəfə hakimlərdən TBS-dən baxış keçirməyi tələb edə bilər, lakin tələb 4-cü bəndin müddəalarına uyğun olmalıdır. Əgər baxış keçirildikdən sonra məşqçinin haqlı olduğu təsdiqlənsə, o zaman daha bir təkrar baxış imkanı verilir (maksimum iki təkrar baxış).

ABF LİSENZİYASI MÜQAVİLƏSİ VƏ ABL İŞTİRAKÇISININ BƏYANATI

**Azərbaycan Basketbol Federasiyası (ABF) tərəfindən təşkil edilən oyunlarda ədalətli və məsuliyyətli oyun:
Mövsüm 2026– 2027**

Ad soyad: _____
Şəxsiyyəti təsdiq edən sənədin seriya № _____
Təmsil etdiyi basketbol klubu: _____
E-poçt: _____
Mobil telefon: _____

1. Azərbaycan Basketbol Liqasının (ABL) yarış iştirakçısı kimi və bu yarışda iştirakımı qəbul etdiyimi nəzərə alaraq ədalətli oyun, təmiz oyun və zorakılıq etməmə ruhuna hörmətlə yanaşacağımı, idman meydançasından kənarda da müvafiq qaydada davranacağımı bildirirəm.
2. Hazırda qüvvədə olan məxfilik siyasəti, FIBA-nın daxili Əsasnaməsi daxil olmaqla Azərbaycan Basketbol Liqaları Çempionatının Əsasnaməsinin müddəalarını oxuduğumu və tam biliyə malik olduğumu bildirirəm və bütün bu müddəalara əməl etməyə razıyam. Xüsusilə mən hal-hazırda qüvvədə olan antidopingi tənzimləyən FIBA daxili Əsasnaməsinin müddəalarına əməl etməyə razıyam və bununla da dopinglə mübarizə ilə bağlı qaydalar və cəzalardan xəbərdar olduğumu təsdiq edirəm.
3. (Yalnız oyunçulara şamil olunur) Mən doping-nəzarət testlərini (o cümlədən FIBA, WADA, Azərbaycan Antidoping Agentliyi və ya FIBA tərəfindən sifariş edilmiş hər hansı təşkilat tərəfindən müsabiqədən kənar testlər) təqdim etməyi, belə testlərin nəticələrini qəbul etməyi və onlara əməl etməyi öhdəmə götürürəm. Milli Federasiyam və klubumun doping testləri, nəticələrin idarə edilməsi və mümkün intizam icraatları ilə əlaqədar istifadə etmək üçün şəxsi məlumatımı FIBA-ya göndərdiyinə dair məlumatlandırılmışam və mənim üçün məqbuldur. Mən oyunçuların doping nəzarəti ilə bağlı məlumatlarla bağlı məlumat bildirişini oxudum və başa düşdüm (bax: www.fiba.com) və mənim şəxsi məlumatlarıma qüvvədə olan antidoping qaydalarına uyğun olaraq emal ediləcəyi mənim üçün məqbuldur.
4. Azərbaycan Basketbol Liqası yarışları münasibətilə lentə alına, televiziya çəkilsin, şəkil çəkilsin, şəxsiyyəti müəyyənləşdirilsin və başqa şəkildə qeyd oluna biləcəyim barədə məlumat aldım və mənim üçün məqbuldur. Mənə də məlumat verilir və mənim üçün məqbuldur ki, mənim şəklim (bənzərim, adım, avtoqraf və digər müəyyən edici xüsusiyyətlərim) hər hansı məhsul, xidmət, kommersiya və ya qeyri-kommersiya ilə bağlı istehsal, satış, paylama, inkişaf və reklamla əlaqədar

istifadə edilə bilər. Azərbaycan Basketbol Liqası və (və ya) onun səlahiyyətli tərəfdaşları bu məqsədlər üçün mənim imicimdən öz ünsiyyətlərində istifadə etmək hüququna malikdirlər.

5. Mən həmçinin Azərbaycan Basketbol Federasiyasının FIBA etika məəcəlləsinə, eləcə də etika və intizam kodeksinə riayət etməyi, xüsusən də Azərbaycan Basketbol Liqasının yarışları ilə bağlı mərc oyunlarında iştirak etməməyi, onları dəstəkləməməyi və ya təşviq etməməyi öhdəmə götürürəm. Mənə məlumat verilir və üçüncü tərəflərin Azərbaycan Basketbol Liqasının (ABL) yarışları ilə bağlı mərc oyunlarına aid məlumatları FIBA-ya və Azərbaycan Basketbol Liqasına ötürə bilməsi mənim üçün məqbuldur. Mənə məlumat verilir ki, Azərbaycan Basketbol Liqası Çempionatının Əsasnaməsi Azərbaycan Basketbol Liqasının rəsmi tərəfdaşlarının və ya sponsorlarının fəaliyyətinin dəstəklənməsi və ya təşviq edilməsini tələb etdiyi hallarda mərc oyunlarının dəstəklənməsi və ya təşviq edilməsinə qadağa tətbiq edilmir.

6. Azərbaycan Basketbol Federasiyası tərəfindən təşkil edilən oyunlar və / yaxud komandamın iştirak etdiyi digər turnirlərlə bağlı qumar və digər fəaliyyətlərdə birbaşa və ya dolayısı ilə iştirakdan çəkinməyi öhdəmə götürürəm.

7. Mən komanda yoldaşlarımla və ya digər komanda(lar) oyunçusunun sağlamlıq vəziyyəti və ya bilavasitə və ya dolayısı ilə basketbol oyununa və onun nəticələrinə təsir edə biləcək hər hansı digər məsələ ilə bağlı hər hansı məlumatı açıqlamamağı öhdəmə götürürəm.

Mən etiraf edirəm və razıyam:

c) Azərbaycan Basketbol Federasiyasının yarışlarında öz riskimlə iştirak edirəm və özümü iştirak risklərindən qorumaq üçün bütün ağlabatan tədbirləri görəcəyəm.

d) Azərbaycan Basketbol Liqası yarış meydançalarına gətirdiyim bütün əmlaka görə məsuliyyət daşıyıram və Azərbaycan Basketbol Liqası bu əmlakın hər hansı itki və ya zədələnməsinə görə məsuliyyət daşıdır.

Mən Azərbaycan Basketbol Federasiyasını (və onların müvafiq üzvlərini, direktorlarını, zabıtlərini, işçilərini, könüllülərini, podratçıları və ya agentlərini) hər hansı itki, zədə və ya zərərə görə (qanunla icazə verilən həddə) məsuliyyətdən dönməz şəkildə azad edirəm. Azərbaycan Basketbol Federasiyasının yarışlarında iştirakımla əlaqədar əziyyət çəkə bilər.

10. Razıyam ki, Azərbaycan Basketbol Federasiyasının və / və ya ümumiyyətlə, ABL Əsasnaməsinin yarışları ilə əlaqədar və ya onunla əlaqədar yaranan və sülh yolu ilə həll edilə bilməyən və qüvvədə olan hər hansı mübahisə və ya iddia ABL qaydaları ilə müəyyən edilmiş hüquqi müdafiə vasitələri tükəndikdən sonra həll olunmamış mübahisələr Azərbaycan Respublikasının istənilən məhkəməsinə və ya Bakı İqtisad Məhkəməsinə və ya İdman Arbitraj Məhkəməsinə (CAS) təqdim edilməlidir.

11. Mən Azərbaycan Basketbol Federasiyasının yarışlarında iştirakımın bu ABF lisenziya müqaviləsi və ABL iştirakçısının bəyannaməsinin hər bir və bütün

müddəalarını düzgün qəbul etməyimin və onlara əməl etməyimin şərt olduğunu etiraf edirəm və razıyam.

12. Bu ABF lisenziya müqaviləsi və ABL iştirakçısının bəyannaməsinin müddəalarını pozduğum halda, ABF-nin baş katibinin mənə cərimə tətbiq etmək hüququna malik olduğunu başa düşürəm. Bilirəm ki, ABF yarışlarında oyuna davam etmək qadağası ilə cərimə oluna bilərəm. Bundan əlavə, ABL rəhbərliyi Azərbaycan Respublikasının Daxili İşlər Nazirliyi yanında Azərbaycan Respublikasının Polis Orqanlarını və / və ya hər hansı digər rəsmi qurumunu (o cümlədən FIBA, Azərbaycan Basketbol Federasiyası, WADA, CAS, Milli Basketbol Federasiyası kimi rəsmi basketbol qurumlarını) bu məsələ ilə bağlı məlumatlandıracaqdır.

13. Pozuntu baş verərsə, ABF-nin texniki komitəsində müəyyən yerdə və vaxtda iştirak etməyi və həqiqətin üzə çıxarılması üçün lazımı addımları atmağı öhdəmə götürürəm.

14. Qanun pozuntusuna yol verildiyi halda, ABF rəhbərliyinin əvvəlcədən razılığı olmadan hər hansı ictimai məlumatı və ya elanı kütləvi informasiya vasitələrinin nümayəndələrinə açıqlamamağı öhdəmə götürürəm.

15. Aşağıda imzalamaqla mən bu ABF lisenziya müqaviləsi və ABL iştirakçısının bəyannaməsinə oxuduğumu təsdiq edirəm və bu qaydalara əməl edəcəyəm.

16. Mən öz imzamları ABF fəaliyyətlərinin idarə edilməsi məqsədləri (e-poçt ünvanı və telefon nömrəsi daxil olmaqla) ilə burada göstərilən şəxsi məlumatlarımın işlənməsi ilə razıyam.

Tam adı (böyük hərflərlə), imza: _____

Tarix: _____

Məkan: _____

Yetkinlik yaşına çatmayan idmançılarla münasibətdə: mən bununla təsdiq edirəm ki, mən idmançının valideyni / qəyyumu kimi bu müqavilənin və bəyannamənin müddəaları ilə razıyam.

Valideyn / qəyyum: _____

Bu bənd valideynlərin / qəyyumların hərflərlə tam adı və imzası: _____

Qohumluq əlaqəsi: _____

Tarix: _____

Məkan: _____

Əlavə № 3

Yerli Oyunçu və Məşqçi Nümayəndələri (Agentləri) üçün Lisenziyalandırma Təlimatı

Müddət: 1 (bir) təqvim ili (Mövsümlük)

Qüvvədə olma dövrü: 2026–2027 mövsümü

Maddə 1. Ümumi müddəalar

- 1.1. Bu Təlimat Azərbaycan Basketbol Federasiyası (ABF) tərəfindən daxili bazarda nizam-intizamı qorumaq, şəffaflığı təmin etmək və yerli idman aktivlərinin hüquqlarını sığortalamaq məqsədilə tərtib olunmuşdur.
- 1.2. Bu Təlimat çərçivəsində verilən lisenziya yalnız 1 (bir) illik mövsüm ərzində qüvvədədir. Müddət bitdikdən sonra lisenziya avtomatik olaraq qüvvədən düşür və yenilənməlidir.
- 1.3. Bu lisenziya növü yalnız Azərbaycan Respublikasının vətəndaşı olan yerli basketbolçu və məşqçiləri daxili bazarda təmsil etmək hüququ verir. Xarici oyunçu və məşqçilərin transferi bu təlimatın səlahiyyətlərinə daxil deyil.

Maddə 2. Hüquqi və peşəkar tələblər

Agent lisenziyası almaq üçün müraciət edən ərizəçi aşağıdakı hüquqi və peşəkar kriteriyalara cavab verməlidir:

- 2.1. Vətəndaşlıq: Azərbaycan Respublikasının vətəndaşı olmalı və ölkə ərazisində daimi yaşamaqlıdır.
- 2.2. Təhsil: tam orta təhsil.
- 2.3. FIBA Lisenziyası: Aktiv və etibarlı "FIBA Agent Licence Number" statusuna malik olmalıdır. Beynəlxalq səviyyədə lisenziyası dondurulan şəxslərin müraciəti qəbul edilmir.
- 2.4. Məhkumluq: Korrupsiya, iqtisadi cinayətlər və idman maxinasiyalarında adı hallanmamalıdır. Daxili İşlər Nazirliyindən (DİN) son 1 ay ərzində alınmış rəsmi məhkumluq haqqında arayış təqdim edilməlidir.
- 2.5. İntizam Keçmişi: Əvvəllər hər hansı idman növündə yerli və ya beynəlxalq idman qurumları tərəfindən müddətindən asılı olmayaraq heç bir intizam və ya etik cəza almamış olmalıdır.

- 2.6. Maraqların Toqquşması Qadağası: Ərizəçi eyni zamanda hər hansı basketbol klubunda rəsmi və ya qeyri-rəsmi vəzifə tuta bilməz, məşqçi, hakim və ya aktiv idmançı kimi fəaliyyət göstərə bilməz.

Maddə 3. Maliyyə öhdəlikləri

Lisenzianın aktivləşdirilməsi üçün ərizəçi müvafiq maliyyə şərtlərini tam yerinə yetirməlidir:

- 3.1. Mövsümlük Viza Haqqı: 1 illik fəaliyyət dövrü üçün müəyyən edilmiş 500 AZN məbləğində lisenziya haqqı ABF-nin rəsmi bank hesabına ödənilməli və qəbzi təqdim olunmalıdır.

Maddə 4. Lisenziyanın qüvvədən düşməsi və dərhal ləğvi

Aşağıdakı hallarda verilmiş 1 illik lisenziya ABF tərəfindən birtərəfli qaydada və ödənilmiş vəsaitlər geri qaytarılmamaq şərtilə dərhal ləğv edilir:

- 4.1. Təqdim edilmiş sənədlərdə və ya maliyyə bəyannamələrində saxtakarlıq aşkar edildikdə.
- 4.2. Agentin yerli oyunçunun və ya məşqçinin rəsmi yazılı razılığı olmadan daxili klublarla gizli transfer danışıqları aparması sübut olunduqda.
- 4.3. Ödəmələrdə və transfer komissiyalarında qeyri-şəffaf, bəyan edilməmiş və ya nağd pul dövriyyəsinə yol verildikdə.
- 4.4. Agent yerli oyunçunun Azərbaycan Milli Komandasına çağırılmasına mane olduqda və ya buna qarşı fəaliyyət göstərdikdə.